

ප්‍රගති වාර්තාව 2018

කෘෂිකර්ම, ග්‍රාමීය ආර්ථික කටයුතු, පශු සම්පත් සංවර්ධන,
වාරිමාර්ග සහ ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
(ධීවර අංශය)
මාලිගාවත්ත , කොළඹ 10

අන්තර්ගතය

ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අංශය

1. ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අංශයේ ආයතන, අරමුණු හා ප්‍රගතිය	03 – 22
2. ධීවර සහ ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව	23 – 32
3. ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය	33 – 46
4. ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතායතනය	47 – 59
5. ලංකා ධීවර වරාය නීතිගත සංස්ථාව	60 – 80
6. ලංකා ධීවර සංස්ථාව	81 – 86
7. සීමාසහිත සීනෝර් පදනම	87 – 90
8. ධීවර වරාය, නැංගුරම්පොල හා තොටුපොල ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	91 - 101

ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අංශය

දැක්ම

ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංරක්ෂණය සහ තිරසාර භාවිතය පිළිබඳ දකුණු ආසියානු කලාපයේ ප්‍රමුඛයා වීම.

මෙහෙවර

වර්තමාන හා අනාගත පරපුරේ යහපත උදෙසා ධීවර හා ජලජ සම්පත් භාවිතය කළමනාකරණය කිරීම.

ප්‍රතිපත්තිමය අරමුණු

- ජාතික ආර්ථිකයේ වර්ධනයට ධීවර අංශයේ වර්ධනය දායකත්වය
- ධීවර ප්‍රජාවේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නංවාලීම
- ධීවර සම්පත්හි තිරසාර කළමනාකරණය
- ධීවර අංශය තුළ රැකියා අවස්ථා පුළුල් කිරීම
- පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

- දළ ජාතික නිෂ්පාදනයට ලැබෙන ඉහළ දායකත්වය
- ජීවන තත්ත්වයේ ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය
- නිල හරිත ආර්ථිකයක් තුළ ධීවර කර්මාන්තයේ තිරසාරකත්වය සහතික කිරීම
- ධීවර අංශය තුළ රැකියා අවකාශයන් වර්ධනය කිරීම

ධීවර අංශයට දායකත්වය සපයන ආයතන හා අරමුණු

 <p>ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව</p>	<p>අපේක්ෂිත අරමුණු - ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර හා ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය, සංවර්ධනය හා සංරක්ෂණය</p> <p>වගකීම් - කලාපීය හා අන්තර්ජාතික සම්මුතීන්ට හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලව 1996 අංක 02 දරන ධීවර හා ජලජ සම්පත් පනත හඳුන්වාදීම, ධීවර කළමනාකරණ කටයුතු හා නෛතික විධිවිධාන යාවත්කාලීන කිරීම.</p>
 <p>ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතායතනය</p>	<p>අපේක්ෂිත අරමුණු - ජලජ සම්පත් පිළිබඳ පර්යේෂණ, ජලජ සම්පත් සංවර්ධනය, සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය.</p> <p>වගකීම් - 1981 අංක 54 දරණ ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතායතන පනත යටතේ ස්ථාපිත මෙම ආයතනය මගින් ජලජ සම්පත් හා ජලජීවී වගාව, ධීවර තාක්ෂණය, මත්ස්‍ය පසු අස්වනු තාක්ෂණය, පාරිසරික අධ්‍යයනය, සමුද්‍ර ජීව විද්‍යාව, ජල ග්‍රාහණය හා සාගර අධ්‍යයන කටයුතු සිදුකිරීම.</p>
 <p>ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය</p>	<p>අපේක්ෂිත අරමුණු - වගා කිරීම මත පදනම් වූ මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය හා ජලජීවී වගාව සංවර්ධනය සහ කළමනාකරණය.</p> <p>වගකීම් - 1998 අංක 53 දරණ ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරී පනත යටතේ ස්ථාපිත කරන ලද මෙම ආයතනය මගින් මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය සහ ජලජීවී වගාවට අවශ්‍ය බීජ සැපයීම හා ව්‍යාප්ති සේවය ලබාදීම ඉස්සන් වගා කටයුතු අධීක්ෂණය, ජලජීවී වගා පුහුණු කටයුතු සැපයීම.</p>
 <p>ලංකා ධීවර වරාය නීතිගත සංස්ථාව</p>	<p>අපේක්ෂිත අරමුණු - ධීවර වරායන්, නැංගුරම්පොළවල් සැලසුම් කිරීම, ඉදිකිරීම හා පවත්වාගෙන යාම.</p> <p>වගකීම් - 1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ මෙම ආයතනය මගින් වර්තමානයේ ධීවර වරායන් 20 ක් හා නැංගුරම්පොළවල් 58 ක් පවත්වාගෙන යාම.</p>
 <p>ලංකා ධීවර සංස්ථාව</p>	<p>අපේක්ෂිත අරමුණු - මත්ස්‍ය නිෂ්පාදකයාට හා පාරිභෝගිකයාට උපරිම වාසි සැලසෙන අයුරින් මත්ස්‍ය වෙළඳපල සඳහා දායක වීම.</p> <p>වගකීම් - 1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර සංස්ථා පනත යටතේ ස්ථාපිත මෙම පනත මගින් මාළු මිලදී ගැනීම හා විකිණීම, අයිස් නිපදවීම හා විකිණීම, ශීතාගාර පහසුකම් පවත්වාගෙන යාම හා මත්ස්‍ය අතුරු නිෂ්පාදන විකිණීම සිදුකෙරේ.</p>
 <p>සීමාසහිත සිනෝර් පදනම</p>	<p>අපේක්ෂිත අරමුණු - ධීවර කර්මාන්තයට අදාළ වන්නාවූ යෙදවුම් හා සැපයුම් ලබාදීම.</p> <p>වගකීම් - 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇති මෙම ආයතනය මගින් ෆයිබර් ග්ලාස් ආශ්‍රිත උපකරණ හා ඔරුබෝවටු නිෂ්පාදනය කරන අතර අනිකුත් සියළුම ධීවර ආම්පන්න අලෙවිය සිදු කරනු ලබයි.</p>

01.
ජාතික
ආර්ථිකයේ
වර්ධනයට
ධීවර
අංශයේ
දායකත්වය

2018 වසරේ ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රගතිය

ප්‍රධාන වශයෙන් මත්ස්‍ය සම්පතීන් ගහණ වර්ග කි.මී. 517,000 ක සාගර සම්පතීන් හා සංවර්ධනය කල හැකි කළුපු, මෝය හා වැව් වලින් යුත් හෙක්ටයාර් 489,000 ක ජලාශ පද්ධතියකින් සමන්විත ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර අංශය තුළ එහි මානව සම්පත අතීතයේ සිට ධීවර සම්පත් නෙලා ගැනීම ජීවනෝපාය කරගත් ධීවර ප්‍රජාව හා ඒ හා සම්බන්ධ වනු සේවා නියුක්තිකයන්ගෙන් යුක්තවේ. මෙම මානව සම්පත් හා ස්වාභාවික සම්පත් වලින් ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර කර්මාන්තය ඉහළ තලයකට රැගෙන ඒම පිණිස රජය විසින් විශාල පිරිවැයක් දරා යටිතල පහසුකම් රැසක් ඉදිකර තිබීම වැදගත් කොට සැලකිය යුතුය.

2018 වසරේ අයවැය හා පරිපූරක ඇස්තමේන්තු මඟින් මේ දක්වා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන හා ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ ධීවර අංශයට අනුමත රු.මි. 2,736.04 ක මූලධන මූල්‍යමය ප්‍රතිපාදන හා මෙම අමාත්‍යාංශයේ ධීවර අංශයට අදාළ විෂයපථය යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතනයන්ට අනුමත මූලධන ප්‍රතිපාදන පදනම් කොටගෙන ධීවර අංශයේ සංවර්ධනය උදෙසා ප්‍රමුඛතාවය මත හඳුනාගන්නා ලද වැඩසටහන්, ව්‍යාපෘති අමාත්‍යාංශය ප්‍රමුඛ ඒ යටතේ ක්‍රියාත්මක ධීවර අංශයට දායකත්වය සපයන සියළු ආයතන විසින් මෙම අංශයට සුවිශේෂ වූ අභියෝග මැද කාර්යක්ෂම ලෙස දියත් කිරීම තුළින් සාධනීය ප්‍රතිඵල රාශියක් සාක්ෂාත් කර ගත හැකි වීම මෙහිලා සඳහන් කල යුතුය.

විශේෂයෙන්ම 2018 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ සමස්ථ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙ.ටො.527,060 ක් වන අතර මේ සඳහා කරදිය හා මිරිදිය අංශ පිළිවෙලින් මෙ.ටො.439,370 ක හා මෙ.ටො.87,690 ක මත්ස්‍ය අස්වැන්නක් සැපයීමෙන් දායක වී ඇත.

රටේ ජනතාවගේ පෝෂණ තත්ත්වය වර්ධනය කොට ඉහළ නැංවීමෙන් ඔවුන් සෞඛ්‍ය සම්පන්න පිරිසක් බවට පත් කරලීමට අවශ්‍ය සත්ත්ව ප්‍රෝටීන මූලාශ්‍රයක් ලෙස මත්ස්‍ය පරිභෝජනය ඉතා වැදගත් වේ. 2017 වසරේදී ඒක පුද්ගල මත්ස්‍ය පරිභෝජනය දිනකට ග්‍රෑම් 45.4 ලෙස වාර්තා වූ අතර 2018 ජනවාරි දෙසැම්බර් කාල පරිච්ඡේදයේදී එය ග්‍රෑම් 46.0 දක්වා වර්ධනය කර ගැනීමට හැකියාව ලැබී ඇත. ඉදිරි කාල පරිච්ඡේදයේදී මෙම ප්‍රමාණය තව දුරටත් වර්ධනය කරගැනීමට අපේක්ෂිතය.

ධීවර කර්මාන්තය මඟින් ජාතික ආර්ථිකයට කරනු ලබන දායකත්වයේ වර්ධනය උදෙසා මත්ස්‍ය අපනයනය තුළින් ලැබෙන දායකත්වය අගය කළයුතු මට්ටමක පවතී. 2018 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ අපනයනය කරන ලද සමස්ථ මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 27,998 ක් වූ අතර එහි වටිනාකම රු.මි.47, 949කි. එසේම අදාළ කාල පරිච්ඡේදය තුළ විසිතුරු මසුන් අපනයනය තුළින් රු.මි. 2,626 ක ආදායමක් ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

ධීවර ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික මට්ටම ඉහළ නංවා ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය ප්‍රශස්ථ මට්ටමකට ගෙන ඒම පිණිස 2017 වසරේ දියත් කරන ලද වැවක් සමඟ ගමක් වැඩසටහන හා නව නිවාස හා ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන තුළින් අපේක්ෂිත වූ සාධනීය ප්‍රතිඵල තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින් 2018 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාල පරිච්ඡේදයේදී දිවයිනේ සියළු දිස්ත්‍රික්කයන්හි යටිතල පහසුකම් වර්ධනය කිරීම, නව නිවාස ඉදිකිරීම හා අළුත්වැඩියාව ,සමෝධානික මිරිදිය ධීවර ගම්මාන පිහිටුවීම, සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වර්ධනය හා සම්බන්ධ ව්‍යාපෘති රාශියක් දියත් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

2018 වසරේ ප්‍රතිපාදන තුළින් ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති රාශියක් ක්‍රියාත්මකව පවතී. ධීවර වරාය , නැංගුරම්පළ හා තොටුපල සංවර්ධනය, මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා ජලාශවල මත්ස්‍ය පැටවුන් තැන්පත් කිරීම , ධීවර කර්මාන්තය සඳහා නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම, ධීවර ප්‍රජාව බලගැන්වීම සඳහා වූ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය , ධීවර නිවාස ඉදිකිරීම, අලුත්වැඩියාව හා ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන්, වෙරළ පුනරුත්ථාපනය හා සම්පත් කළමනාකරණය , මත්ස්‍ය අභිජනනාගාර ඉදිකිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම ,ධීවර ගම්මාන වැඩිදියුණු කිරීම, සමෝධානීය මිරිදිය ධීවර ගම්මාන පිහිටුවීම, කලපු 10 ක් පවිත්‍රකරණය, බහුදින යාත්‍රාවල මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම හා අඩි 55ට වඩා දිගැති බහුදින යාත්‍රා මිලදී ගැනීම යන ව්‍යාපෘති මේ අතරින් ප්‍රමුඛ වේ.

එසේම ධීවර අංශය හා සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර හා කලාපීය සංවිධාන සමඟ වන එකඟතාවන්ට අනුගත වෙමින් නීතිවිරෝධී ,වාර්තා නොවන, විධිවිධාන සලසා නොමැති ධීවර කටයුතු වැලැක්වීම (IUU) උදෙසා අවශ්‍ය දේශීය නීතින් සංශෝධනයට හා නීති විරෝධී ධීවර කටයුතු වලට එරෙහි නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග දැඩි කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. එසේම ඉන්දීය ධීවරයන් නිරන්තරව ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු මුහුදු සීමා උල්ලංඝනය කරමින් නීති විරෝධී ලෙස මත්ස්‍ය අස්වැන්න නෙලා ගැනීම දෙරට අතර අඛණ්ඩව පවත්නා සාකච්ඡා මත ක්‍රමිකව අඩුකර ගැනීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

තවද ඉදිරි ලෝක ආර්ථික ප්‍රවණතාවයන්ට මුහුණ දෙමින් ශ්‍රී ලංකාවට උචිත ස්ථාවර ප්‍රතිපත්තියක් මත ධීවර අංශයේ අනාගත තිරසාර සංවර්ධනය උදෙසා , නෝර්විජියානු තාක්ෂණික ආධාර මත සම්පාදිත ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර ප්‍රතිපත්තිය සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර ඉදිරියේදී පාර්ලිමේන්තු සභාගතකර අනුමැතිය ලබාගැනීමට නියමිතව ඇත.

අමාත්‍යාංශ විෂය පථයෙන් සෘජුව දායකත්වය සැපයීමට අවකාශය ඇති තිරසර සංවර්ධන අරමුණු වල “14 ජලය තුළ ජීවය (නිල තිරසර සංවර්ධන අරමුණු)” වල අදාළ ඉලක්ක සාර්ථක කර ගැනීමට විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් ඒ හා සම්බන්ධ විශේෂ වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති දියත් කිරීමට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙමින් කලාපීය අභියෝග, අරමුණු හා වැඩසටහන් පිළිබඳව කලාපීය සමුළුවක් 2018 ජූනි 21 හා 22 දිනයන්හි විදේශ නියෝජිතයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් අමාත්‍යාංශයේ මූලිකත්වයෙන් පවත්වන ලදී.

එසේම නාරා ආයතනය සිය පර්යේෂණයන්ට අනුව මත්ස්‍ය පසු අස්වනු භානිය 40% - 60%ක් දක්වා වන බව පෙන්වා දෙමින් එම තත්වය අවම කර ගැනීමට උචිත වූ ක්‍රමෝපායන් නිර්දේශ කොට ඇත. මේ සඳහා ධීවර කාර්මිකයාගේ දැනුම වර්ධනය, ධීවර යාත්‍රා නවීකරණය, නව තාක්ෂණයෙන් යුත් ධීවර යාත්‍රා නිෂ්පාදනය, ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් යුත් අයිස් හා ජලය භාවිතය, ක්‍රමවත්ව මත්ස්‍ය සම්පත නෙලා ගැනීම හා ගොඩබැමේ ක්‍රියාවලිය, ශීතාගාර හා පවිත්‍ර ජල පහසුකම් වලින් සමන්විත වරායන් පවත්වාගෙන යාම ආදී ක්‍රියාදාමයන් රාශියක් දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. තවද ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන හා ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය යටතේ දැනට ක්‍රියාත්මක නව වරායන් හා නැංගුරම්පළ ඉදිකිරීම හා පවත්නා ස්ථාන නව තාක්ෂණයෙන් යුක්තව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේදී මේ සම්බන්ධව විශේෂ අවධානයක් යොමු කොට ඇත.

සමස්ථයක් ලෙස සියලු අභියෝග ජයගනිමින් හා අපේක්ෂිත ඉලක්ක සාධනය කරගනිමින් 2018 වසරේ ධීවර අංශයෙන් ලද සාධනීය ප්‍රතිඵල හා ජයග්‍රහණයන් තුළින් නිල හරිත ආර්ථිකයක් කරා පිවිසීමේ අපේක්ෂා සහිත වත්මන් රජයේ ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය, ගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ආහාර නිෂ්පාදන

වැඩසටහන හා එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක අපේක්ෂිත පරිදි සපුරා ගැනීමේ අභිලාෂය සාක්ෂාත් කරගත හැකි වීම රටේ සමාජ හා ආර්ථික සංවර්ධනය සවිමත් කිරීමට මහඟු දායකත්වයක් සපයනු ඇත.

ධීවර වරායන්හි සංවර්ධනය සඳහා ආධාර කිරීමට පැමිණි ප්‍රංශ දූත කණ්ඩායමේ නිරීක්ෂණ වාරිකාව

1.0 මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය, වෙළඳපොල හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

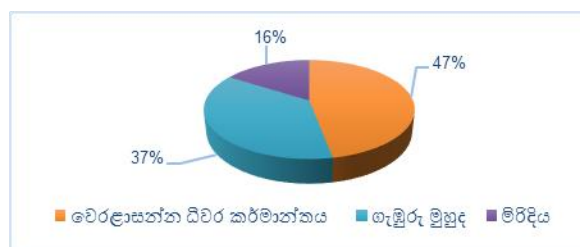
වාර්ෂික මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ප්‍රමාණාත්මකව ඉහළ නැංවීම, එහි ගුණාත්මක වටිනාකම වැඩිකිරීම හා අපනයනය වර්ධනය කිරීම, ජාතික ආර්ථිකයේ වර්ධනයට ධීවර අංශයෙන් ලැබෙන දායකත්වය වර්ධනය කරගැනීමේ ඉලක්කය සාර්ථකව සපුරා ගැනීම සඳහා ඉතා වැදගත් වේ. මෙම ක්‍රියාදාමයේ සමස්ථ ප්‍රතිඵලය ලෙස ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා වලට අනුව අනුව 2018 පළමු මාස 06 තුළ ධීවර අංශය ජාතික ආර්ථිකයට 1.2% ක දායකත්වයක් ලබා දී ඇත.

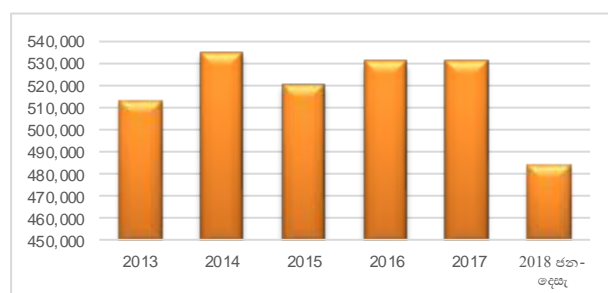
අපනයනය ඉලක්ක කොටගත් කරදිය කිවුල් දිය හා මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති රාශියක් 2018 වර්ෂයේදී අමාත්‍යාංශය හා එයට අනුබද්ධ ආයතන විසින් ක්‍රියාවට නංවන ලද අතර එහි ප්‍රතිඵල විශේෂයෙන්ම කරදිය හා මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයන්හි වර්ධනය හා අපනයන වර්ධනය තුළින් පිළිබිඹු වනු ඇත.

1.1 වාර්ෂික මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වර්ධනය කර ගැනීම.

2018 වසරේ ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ දිවයිනේ සමස්ථ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙ.ටො 527,060 ක් විය. ඒ සඳහා වෙරළාසන්න ධීවර කර්මාන්තය 47.2 % ක් ද 36.1% ක් ගැඹුරු මුහුදෙන් හා 16.6%ක් මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය මගින් ද දායකත්වයක් සැපයුණි.

රූපය 1.1. 1 මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට උප අංශ වල දායකත්වය

රූපය 1.1. 2 වාර්ෂික මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය (2013 - 2018 ජන -දෙසැ) (මෙ.ටො)

මූලාශ්‍රය: සංඛ්‍යාලේඛන අංශය, ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

1.2 කරදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය (වෙරළාසන්න, අක්වෙරළ/ ගැඹුරු මුහුද)

2018 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාලය තුළ ගැඹුරු මුහුදේ ධීවර කර්මාන්තය තුළින් මෙ.ටො. 190,350 ද වෙරළාසන්න ධීවර කර්මාන්තය තුළින් මෙ.ටො. 249,020 ද අස්වැන්නක් ලබාගැනීමට හැකිවූ අතර, සමස්ත කරදිය අස්වැන්න මෙ.ටො. 439,370 කි.

වගුව 1.2.1 කරදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය - (මෙ.ටො.)

කාලය	ගැඹුරු මුහුද	වෙරළාසන්න	මුළු එකතුව
2018 ජන - දෙසැ	190,350	249,020	439,370

1.3 මිරිදිය හා ජලජීවී වගා නිෂ්පාදනය

2018 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාල පරාසය තුළ සමස්ත මිරිදිය නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 87,690 ක් වූ අතර, සමස්ත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා මෙහි දායකත්වය 16.6%කි.

වගුව 1.3. 1. මිරිදිය හා ජලජ ජීවී වගා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය - මෙ.ටො.

කාලය	මිරිදිය	ජලජීවී වගාව	ඉස්සන් වගාව	මුළු එකතුව
2018 ජන- දෙසැ	71,020	8490	8180	87,690

1.4 මිරිදිය හා ජලජීවී වගා නිෂ්පාදනය වර්ධනය කිරීම

මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් , මිරිදිය හා කිවුල් දිය ඉස්සන් හා පසු කිටයන් නිෂ්පාදනය ප්‍රධාන වශයෙන් ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන මගින් හා ප්‍රජා මූලික මත්ස්‍ය බීජ නිෂ්පාදන ඒකක, මගින් සිදු කෙරේ. සාම්ප්‍රදායික නොවන මත්ස්‍ය වගා ව්‍යාපෘති වන මෝදා වගාව,කකුළුවන් තර කිරීම, මුහුදු කුඩුල්ලන් කොටුතුළ තරකිරීමේ වගාව, අතහැර දමන ලද ඉස්සන් කොටුතුළ වේක්කයා වගාව යන ව්‍යාපෘති ගම්පහ, මඩකලපුව, මන්නාරම, ගාල්ල, ත්‍රිකුණාමලය, පුත්තලම, කිලිනොච්චිය යන දිස්ත්‍රික්ක වල ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය හා ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දියත්කොට ඇත.

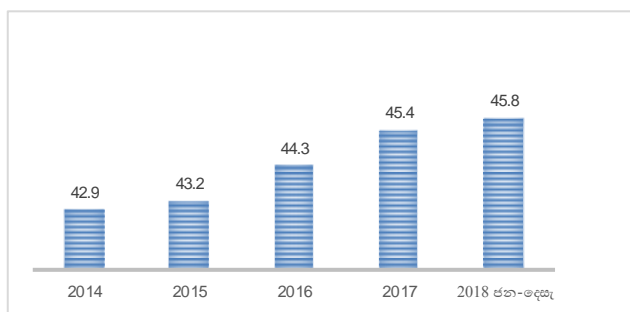
1.5 කලපු ආශ්‍රිත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වැඩි දියුණු කිරීම

කලපු පරිසර පද්ධති තිරසාර ලෙස කලමණාකරණය කරමින් කලපු සංරක්ෂණය මෙන්ම ආශ්‍රිත ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්වය නගා සිටුවීම සඳහා 2018 කලපු සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රු.මි 1000 ක් වෙන් වී ඇති අතර මේ සඳහා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා අනුබද්ධ ආයතන සම්බන්ධීකරණයෙන් මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ . ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ හඳුනා ගෙන ඇති කලපු 116 අතුරින් කලපු 18 ක් මෙම වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිත අතර ඒ අතරින් ප්‍රමුඛතාගත කර ඇත. මෙම වැඩසටහන විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් සේ සලකා කැබිනට් අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති අතර ඉදිරියේදී ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ඒකකයක් වශයෙන් නව නිලධාරීන් බඳවා ගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිතය.

1.6 ඒක පුද්ගල මත්ස්‍ය පරිභෝජනය වැඩි කර ගැනීම

මත්ස්‍ය පරිභෝජනය ඉහළ නංවාලීම තුළින් ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවගේ පෝෂණ උණුකාවයන් අවම කර මත්දපෝෂණයෙන් තොර සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජනතාවක් බිහි කර ගැනීමට මහ පාදයි.

2017 වසරේ ඒකපුද්ගල මත්ස්‍ය පරිභෝජනය දිනකට ග්‍රෑම් 45.4 ක් වූ අතර 2018 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාලය තුළ ඒක පුද්ගල මත්ස්‍ය පරිභෝජනය දිනකට ග්‍රෑම් 46.0 ක් දක්වා වර්ධනය වී ඇත. මෙම ඒක පුද්ගල මත්ස්‍ය පරිභෝජනය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා දේශීය කරදිය හා මිරිදිය නිෂ්පාදන මෙන්ම ආනයනය කරන ලද මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ද දායක විය.

රූපය 1.6. 1. වාර්ෂික ඒක පුද්ගල මත්ස්‍ය පරිභෝජනය (2014 – 2018) දිනකට ග්‍රෑම්

මූලාශ්‍රය: සංඛ්‍යාලේඛන අංශය, ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

1.7 අගය එකතු කල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම

ටින් මාළු,කරවල, හාල්මැස්සන් හා උම්බලකඩ වැනි අගය එකතුකල මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන රැකියා උත්පාදනයට මෙන්ම ඒක පුද්ගල මත්ස්‍ය පරිභෝජනය ඉහළ නංවාලීමට හේතු වේ.ලංකාවේ සමස්ථ දේශීය ටින් මාළු පරිභෝජනය දිනකට ටින් 190,000ක් පමණ වේ.දේශීය අවශ්‍යතාව සපුරා ගැනීම සඳහා දිනකට සැමන් ටින් 95,000 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයකින් යුත් නිෂ්පාදනාගාර 06ක් ඉදි කොට ඇත. මෙම කර්මාන්තශාලා වල දිනකට සමස්ථ නිෂ්පාදනය සැමන් ටින් 23,396 ක් වේ.

2018 ජනවාරි දෙසැම්බර් කාල කරවල නිෂ්පාදනය මෙ.ටො 61,250 ක් වන අතර පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවන් සපුරාගැනීම සඳහා කරවල හා හාල්මැස්සන් මෙ.ටො 32,176 ආනයනය කොට ඇත.

රූපය 1.7. 1. මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ආශ්‍රිත රැකියා

1.8 දේශීය මත්ස්‍ය පරිභෝජන අවශ්‍යතාවයන් සඳහා මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ආනයනය

හාල්මැස්සන්, කරවල, උම්බලකඩ, ටින් මාලු හා ආහාරයට ගන්නා මසුන් මෙරටට ආනයනය කරනු ලබන ප්‍රධානතම මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වේ. දේශීය මත්ස්‍ය පරිභෝජන අවශ්‍යතාවයන් සඳහා අවශ්‍ය හිඬැස පිරවීමට මෙම ආනයනයන් ඉතා වැදගත්ය. මුළු ආනයනයෙන් 40%කට වඩා වැඩි දායකත්වයක් ලබා දෙන්නේ කරවල හා හාල්මැස්සන්ය. ආනයනික මත්ස්‍යයන්ගෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් අගය වැඩි කොට ප්‍රති අපනයනය කරන අතර ඉතිරිය දේශීය පරිභෝජනයට යොදා ගැනේ. 2018 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාලය තුළ මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන මෙට්‍රික් ටොන් 84,463 ආනයනය කර ඇති අතර එහි වටිනාකම රුපියල් මිලියන 32,726 කි.

රූපය 1.8.1 ආනයනය සඳහා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සැකසීම

1.9 සාධාරණ මිලකට ගුණාත්මක මසුන් සැපයීම.

ලංකා ධීවර සංස්ථාව දිවයින පුරා මත්ස්‍ය අලෙවියේ නිරතවන පුරෝගාමී රාජ්‍ය ආයතනය වන අතර එමගින් ඉතා සාධාරණ මිලකට පාරිභෝගික ජනතාව වෙත උසස් තත්වයෙන් ගුණාත්මක මසුන් සැපයීමේ කාර්යයේ නියැලී සිටී. ශ්‍රී ලාංකීය ජනතාවගේ ජීවන බර අවම කිරීමේ අරමුණින් රටපුරා

ජංගම අලෙවි රථ හා අලෙවිසැල් මගින් සහන මිලට මසුන් අලෙවි කිරීමේ සමාජ සත්කාරය සිදු කරනු ලබයි.

තවද, පැලියගොඩ මධ්‍යම මත්ස්‍ය වෙළඳ සංකීර්ණය හා ත්‍රිකුණාමලය මත්ස්‍ය වෙළඳ සංකීර්ණයන් මගින් නැවුම් මසුන් බෙදාහැරීමේ ජාලය ශක්තිමත් කිරීමට විශාල පිටිවහලක් දෙනු ලබයි.

1.10 සමුද්‍රික මත්ස්‍ය අස්වැන්න වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා යටිතල පහසුකම් සැපයීම

ධීවර වරාය, නැංගුරම්පල , මසුන් ගොඩබාන ස්ථාන, අයිස් නිෂ්පාදනාගාර, ශීතාගාර වැනි මූලික යටිතල පහසුකම් ගොඩනැගීම මගින් ධීවර ප්‍රජාවේ රැකියාවන් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීමටත් පසු අස්වනු භානිය අවම කර ගනිමින් ගුණාත්මක තත්ත්වයේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයේ ඉලක්ක නිසි පරිදි සාර්ථක කර ගැනීමටත් අවශ්‍යතාවයන්ට පරිදි ඉහත ස්ථාන සංවර්ධනය කිරීම හා නව ස්ථාන ගොඩනැංවීමේ කාර්යය ධීවර වරාය නිතිගත සංස්ථාව හා ධීවර වරාය නැංගුරම්පොල ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදු කරනු ලබයි. මේ වන විට ධීවර වරායන් 13 ක සංවර්ධන කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.

1.11 මිරිදිය මත්ස්‍ය අස්වැන්න සංවර්ධනය කර ගැනීම සඳහා යටිතල පහසුකම් සැපයීම

වගා පාදක ධීවර කර්මාන්තය නංවාලීමේලා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් මත්ස්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානවල යටිතල පහසුකම් දියුණු කර ඇත. ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය සතු ඉහල ධාරිතාවයකින් යුත් දඹුල්ල, ඉඟිණියාගල, උඩවලව, කලාවැව, ඉරණමඩු හා මුරුතවෙල යන මිරිදිය අභිජනන මධ්‍යස්ථාන ක්‍රියාත්මක වන අතර 2017 වසරේදී උඩවලව නව මධ්‍යස්ථානය ඉදිකර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එසේම 2018 වර්ෂයේදී සෙවනපිටිය ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. එමෙන්ම දඹුල්ල, ඉඟිණියාගල, උඩවලව, හා කලාවැව යන ජලජීවී මධ්‍යස්ථාන වල මත්ස්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය ඉහල නැංවීම සඳහා මත්ස්‍ය අභිජනනාගාර වැඩි දියුණු කිරීම හා වර්ධන පොකුණු සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම සිදුකර ඇත. මෙම ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් වර්ෂ 2020 වන විට නිෂ්පාදනය කිරීමට අපේක්ෂිත මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් සංඛ්‍යාව මිලියන 150 කි.

1.12 මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අපනයනය

අපනයනය ක්ෂේත්‍රය තුළ මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන , විසිතුරු මසුන් හා මුහුදු පැළෑටි අපනයනය තුලින් ජාතික ආර්ථිකය සවිමත් කරලීම උදෙසා ධීවර අංශයෙන් ප්‍රමුඛ වූ දායකත්වයක් ලබා දෙනු ලැබේ. මෙම කාර්යය ඉටුකිරීමේදී ආනයනික රටවල නියෝග වලට අනුගත වෙමින් ගුණාත්මක හා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත තත්ත්වයෙන් යුතු උසස් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අපනයනය සඳහා එම කාර්යයේ නියුතු පාර්ශවකරුවන්ට නිසි මහ පෙත්වීම හා ආධාර ලබා දීම තුලින් මත්ස්‍ය අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනයක් ඇති කරලීමට පියවර ගෙන ඇත.

එසේම 2018 වසරේ ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාලපරිච්ඡේදයේ සම්පූර්ණ අපනයන ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 27,998 ක් වන අතර, එහි වටිනාකම රු. මිලියන 47,949 කි.

වගුව 1.12. 1 අපනයන කරනු ලැබූ මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වල වටිනාකම (2017 - 2018 දෙසැම්බර්)

මත්ස්‍ය වර්ගය	අපනයන ප්‍රමාණය (මෙ.ටො.)		වටිනාකම රු.මිලි.	
	2017	2018 නොවැ.	2017	2018.
සජීවී මසුන්	-	-	2,288	2,626
ඉස්සන්	1,844	1,984	3,213	3,485
පොකිරිස්සන්	224	231	782	971
කකුළුවන්	1,819	1,401	3,336	4,316
මුහුදු කුඩැල්ලන්	150	248	494	1,400
වෙනත් මෘදුකාංග	3,152	3,672	2,648	3,397
මෝරා	52	86	214	339
මාළු බොකු	7	5	36	68
බෙල්ලන් සහ කවච මසුන්	355	329	147	123
සකස් කළ මසුන්	16,250	18,031	24,690	29,759
වෙනත්	971	2,011	1,382	1,465
මුළු එකතුව	24,827	27,998	39,230	47,949

මූලාශ්‍රය: සංඛ්‍යාලේඛන අංශය, ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

1.13 ධීවර සමාජ සංවර්ධනය

ධීවර ප්‍රජාවගේ සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා අමාත්‍යාංශයේ සමාජ සංවර්ධන අංශය විසින් දියත් කරන ලද නව තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම, වෙරළ පුනරුත්ථාපන හා සම්පත් කළමනාකරණ වැඩසටහන, නිවාස හා ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන, වැවක් සහ ගමක් වැඩසටහන හා කළපු සංවර්ධන වැඩසටහන තුළින් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති රාශියක් ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

වගුව 1.13. 1 ධීවර ප්‍රජාවගේ සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘතීන්

ක්‍රියාත්මක කරන ලද සංවර්ධන ව්‍යාපෘති		
01.	නිවාස ඉදි කිරීම (අලුත්වැඩියා කිරීම)-කරදිය අංශය-270	හම්බන්තොට- 03, ත්‍රිකුණාමලය - 04, ගාල්ල-11, අම්පාර- 81, මන්නාරම- 50, පුත්තලම-71, මඩකලපුව- 50
02.	නිවාස ඉදි කිරීම (අලුත්වැඩියා කිරීම)- මිරිදිය අංශය- 536	ත්‍රිකුණාමලය - 26, අම්පාර- 37, පුත්තලම-21, මඩකලපුව-22, මොණරාගල- 127, මහනුවර- 12, නුවර එළිය - 17, මාතලේ- 19, රත්නපුර - 08, අනුරාධපුර - 42, පොළොන්නරුව - 59, කුරුණෑගල-35, මුලතිව්- 17, බදුල්ල-38, වව්නියාව-07, හම්බන්තොට - 49
03.	සනීපාරක්ෂක පහසුකම් ලබා දීම- (නව) - කරදිය අංශය - 883	ත්‍රිකුණාමලය - 169, අම්පාර- 72, කළුතර- 20, හම්බන්තොට- 16, ගම්පහ- 91, මාතර- 42, පුත්තලම - 376, ගාල්ල-39, මන්නාරම - 10, යාපනය - 48
04.	සනීපාරක්ෂක පහසුකම් (අලුත්වැඩියා) - කරදිය අංශය - 434	අම්පාර- 54, හම්බන්තොට - 11, මාතර- 44, පුත්තලම - 43, ගාල්ල-23, ත්‍රිකුණාමලය - 2, මන්නාරම - 16 , ගම්පහ - 48, යාපනය - 193
05.	සනීපාරක්ෂක පහසුකම්- මිරිදිය අංශය -115	අම්පාර- 09, මඩකලපුව-10, ත්‍රිකුණාමලය - 05, බදුල්ල- 05, මහනුවර- 03, නුවර එළිය- 08, රත්නපුර- 04, අනුරාධපුර- 08, පොළොන්නරුව - 01, කුරුණෑගල- 05, වව්නියා-01 මොණරාගල - 16, මාතලේ - 06, පුත්තලම - 08, මුලතිව් - 01, හම්බන්තොට - 28
06.	මාර්ග සංවර්ධනය - 143	හම්බන්තොට-47, අම්පාර- 07, මඩකලපුව - 05, ත්‍රිකුණාමලය - 23, බදුල්ල - 02, මොණරාගල- 04, නුවර එළිය - 04, මාතලේ- 01, රත්නපුර - 05, අනුරාධපුර - 02, පොළොන්නරුව - 07, පුත්තලම - 24, කිලිනොච්චි- 02, මුලතිව්- 02, මාතර- 02, ගාල්ල - 05, යාපනය - 01
07.	බහුකාර්ය ගොඩනැගිලි - 06	මඩකලපුව- 02, කුරුණෑගල - 01, මන්නාරම - 01, වව්නියා - 01, පුත්තලම - 01
08.	අවු ආවරණ - 483	පුත්තලම - 480, ගම්පහ- 02 , මන්නාරම - 01
09.	පෙර පාසල් - 03	යාපනය- 01, මොණරාගල - 01, කුරුණෑගල - 01,
10.	දැල් සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන - 01	යාපනය- 01, මොණරාගල - 01
11.	විදුලිය සැපයීම <ul style="list-style-type: none"> • LED - 01 • ජලය සමඟ - 02 • වයරින් - 01 • විදුලිය - 04 	ත්‍රිකුණාමලය - 01 ත්‍රිකුණාමලය - 01, පුත්තලම - 01 මන්නාරම - 01 ත්‍රිකුණාමලය - 02, ගාල්ල-01 මඩකලපුව - 01,

12	ප්‍රජා ශාලා - 17	කළුතර- 01, මුලතිව් - 01, කිලිනොච්චි - 02, අනුරාධපුර - 01, මාතලේ - 01, හම්බන්තොට - 03, මඩකලපුව - 01, පොළොන්නරුව - 01, නුවර එළිය - 01, කුරුණෑගල - 01, වවුනියා - 01, මොණරාගල - 3
13	පුහුණු වැඩසටහන් -01	කොළඹ-01
14	කාණු සහිත බෝක්කු - 14	පොළොන්නරුව - 02, පුත්තලම - 06, හම්බන්තොට - 05, මඩකලපුව - 01
15	ජල පිරිපහදු - 02	මොණරාගල - 01, අනුරාධපුර - 01
16	ජල මාර්ග දීර්ඝ කිරීම් - 02	පුත්තලම - 01, මන්නාරම - 01
17	ජල පහසුකම් ලබා දීම - 02	පුත්තලම - 01, රත්නපුර - 01
18.	පානීය ලීං - 01	කුරුණෑගල - 01
19.	වගා ලීං - 02	මඩකලපුව - 02
20.	තැලවිල්ල - 01	පුත්තලම - 01
21.	ක්‍රීඩා උපකරණ - 01	කිලිනොච්චි - 01
22.	ආරක්ෂිත ගේට්ටු -01	හම්බන්තොට - 01
23.	R.D.S. ගොඩනැගිලි - 01	කිලිනොච්චි - 01
24.	ධීවර විවේකාගාර - 05	මන්නාරම - 02, යාපනය - 02, මහනුවර - 01
25.	පුස්තකාල ගොඩනැගිලි - 01	මඩකලපුව - 01
26.	මත්ස්‍ය වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන - 01	යාපනය - 01
27.	පොදු ගොඩනැගිලි - 02	කිලිනොච්චි - 01, යාපනය - 01
28.	ජල ජීවී වගා මධ්‍යස්ථාන - 07	හම්බන්තොට - 02, මඩකලපුව - 01, පුත්තලම - 03, මන්නාරම - 01
29.	ධාන්‍ය වේලීමේ මධ්‍යස්ථාන - 01	මුලතිව් - 01
30.	දිවා සුරකුම් මධ්‍යස්ථාන - 01	ගම්පහ - 01
31.	ආරක්ෂිත බැම්ම - 01	කිලිනොච්චි - 02
32.	ආරක්ෂිත වැට - 01	පුත්තලම - 01,
33.	වැව් ප්‍රතිසංස්කරණ - 04	හම්බන්තොට - 03, මොණරාගල - 01
34.	සේවා පියස ගොඩනැගිලි - 04	අනුරාධපුර - 02, මාතලේ - 01, මොණරාගල - 01
35.	සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථාන - 01	මඩකලපුව - 01
36.	පැති කාණු - 01	නුවර එළිය - 01
37.	පැති බැම්ම - 03	ගාල්ල - 01, මුලතිව් - 01, හම්බන්තොට - 01
38.	ජැටි - 05	ගාල්ල - 04, කළුතර - 01
39.	තොටුපළ - 01	ගම්පහ - 01
40.	ජලාශ ප්‍රතිසංස්කරණ - 19	මාතර - 06, ගම්පහ - 08, කළුතර - 02, කෑගල්ල - 03
41.	කලපු පිරිසිදු කිරීම් - 27	පුත්තලම - 19, ගම්පහ - 08
42.	කලපු සංවර්ධනය	පුත්තලම - 02
43.	පාලම්	පුත්තලම - 01
44.	විවෘත අංගන	යාපනය - 01
45.	ළමා උද්‍යානය	පුත්තලම - 01

1.13 ජාතික ධීවර සහ ජලජීවී වගා ප්‍රතිපත්තියක් සම්පාදනය කිරීමේ තෝරවීම් යානු තාක්ෂණික ආධාර ව්‍යාපෘතිය

හැඳින්වීම

තුන් අවුරුදු ව්‍යාපෘතියක් වන උක්ත ව්‍යාපෘතිය අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සහිතව 2017.01.01 දින ආරම්භ කරන ලදී. තෝරවේ රජය විසින් ව්‍යාපෘතිය සඳහා තෝරවීම් යානු කෝන්ර් මිලියන 8.3 ක් (රුපියල් මිලියන 150 ක්) ප්‍රදානයක් වශයෙන් සපයා ඇති අතර, 2018 අප්‍රේල් මස පැවති ව්‍යාපෘතියේ වාර්ෂික රැස්වීමේ දී අවශ්‍ය නම් 2019 වසර සඳහා අතිරේක ප්‍රතිපාදන සැපයීමට එකඟ වී තිබේ. ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා උපදේශක සේවාවක් තෝරවේ .වෙළඳකර්මාන්ත හා ධීවර අමාත්‍යාංශය විසින් සපයනු ලබයි.

මේ දක්වා ප්‍රගතිය

1. ජාතික ධීවර හා ජලජීවී වගා ප්‍රතිපත්තිය

මෙය සකස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය 2017 ජනවාරි ආරම්භ කරන ලද අතර, වර්ෂයකට ආසන්න කාලයක් තිස්සේ විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කොට කෙටුම්පත සකස් කරන ලදී. ධීවර නියෝජිතයන්, ජලජීවී වගා නියෝජිතයන්, මත්ස්‍ය වෙළඳුන්, මසුන් ආනයනය කරන්නන්, ධීවර යාත්‍රාංගන හිමියන් , ධීවර ආම්පන්න නිපදවන්නන් හා ආනයනය කරන්නන්, ධීවර සමාගම් නියෝජිතයන් ආදී පෞද්ගලික අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන් ද ධීවර නිලධාරීන්, පර්යේෂකයන්, විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන අදාල අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු හා නියෝජිතයන්වල නියෝජිතයන් ද සමඟ සාකච්ඡා කොට එහි ප්‍රථම කෙටුම්පත සකස් කරන ලදී. පුත්තලම, මීගමුව, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, කිලිනොච්චිය, කලාවැව, උඩවලව, මාතර, ගාල්ල ආදී විවිධ ස්ථානවල මෙම සාකච්ඡා පැවැත්විණි. ප්‍රථම කෙටුම්පත පළාත් සභාවලට හා නොනිල මට්ටමින් සියළුම පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්ට අදහස් දැන්වීම සඳහා යොමු කොට ඔවුන්ගේ අදහස් මත දෙවන කෙටුම්පත සකස් කරන ලදී. එහි පිටපත් මහජනතාවගේ දැන ගැනීම පිණිස දිවයිනේ විවිධ ස්ථානවල තබා ඒ පිළිබඳව පුවත්පත් දැන්වීම් මගින් ඔවුන්ට අදහස් දැක්වීම සඳහා දැනුම් දෙනු ලැබීය. මෙසේ ලබාගත් අදහස් අනුව, සකස් කරන ලද අවසාන කෙටුම්පත කැබිනට් මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කොට නිල වශයෙන් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබාගෙන පිටපත් මුද්‍රණය කොට පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. එහෙත් 2018 අවසාන කාලයේ පැවති අවිනිශ්චිත තත්ත්වය නිසාවෙන් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි විය. දැන් එය පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කර තිබේ.

2. කළමනාකරණ හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීම

මේ යටතේ 2017 වර්ෂයේදී ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය සහ ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරියේ නීති නිලධාරීන් දෙදෙනා ධීවර නීති පිළිබඳ ත්‍රෛමසික පුහුණුවක් සඳහා රෝමයේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ නීති කර්යාලයට යවන ලදී. 2018

වර්ෂයේ දී මෙකී පුහුණුව ධීවර සහ ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ නීති නිලධාරීන් හා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ රජයේ නීතිඥවරියකට ලබාදෙනු ලැබීය.

2018 දී අමාත්‍යාංශය හා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් 12 දෙනෙකුට SDG 14 (දියයට ජීවය) පිළිබඳව වැඩ කරන දින 10 ක පුහුණුවක් ඉන්දියාවේදී ලබාදෙනු ලැබීය.

3. ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය

2017 දී නෝර්වේ පැවති ධීවර ක්ෂේත්‍ර ආයෝජන සම්මන්ත්‍රණයකදී ශ්‍රී ලංකාවේ ආයෝජන අවස්ථා පිළිබඳ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට එවකට අමාත්‍යාංශයේ සිටි ලේකම්තුමිය හා නැක්ඩා ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයා සහභාගි කරවන ලද අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය පත්‍රිකා සහ Power Point ඉදිරිපත් කිරීම් ව්‍යාපෘතිය විසින් සකසන ලදී. 2018 වර්ෂයේ දී මෙම සම්මන්ත්‍රණය ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වූ අතර ඉන් නෝර්වේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආයෝජකයන්ට එක් එක් අය වෙන් වෙන්ව නමුත් සාකච්ඡා කිරීම් අවස්ථාව ඇති විය. දැනටමත් ජලජීවීන් ක්ෂේත්‍රයේ නෝර්වේ ආයෝජන දෙකක් ක්‍රියාත්මක වෙයි.

4. කලාපීය සහයෝගිතාව වැඩි දියුණු කිරීම.

බෙංගාල බොක්ක වටා පිහිටි සියළුම වෙරළබඩ රාජ්‍යයන් එකම ධීවර සම්පත් නෙලා ගැනීම සඳහා තරඟකාරීව කටයුතු කිරීම නිසා එකී සම්පත් හිඟ වී යාමට ඉඩ ප්‍රස්තාව ඇති බැවින් SDG 14 යටතේ එකී අදාළ සියළුම රාජ්‍යයන්හිත් හි නියෝජිතයන් හා අදාළ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන (උදා-FAO) හා නෝර්වේ රටේ නියෝජිතයන් ගෙන්වා ධීවර සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ දෙදින වැඩ මුළුවක් 2018 දී කොළඹ දී පවත් වනු ලැබීය. මීට මාලදිවයින, ඉන්දියාව, බංග්ලාදේශය, මියන්මාරය, ඉන්දුනීසියාව, තායිලන්තය, ශ්‍රී ලංකාව හා නෝර්වේ රටවල නියෝජිතයන් සහභාගි වූහ. විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ද සහාය ඇතිව පවත්වන ලද මෙම සම්මන්ත්‍රණයේ ප්‍රධාන ආරාධිතයා වූයේ ගරු මුදල් හා ජනමාධ්‍ය ඇමතිතුමා ය. නෝර්වේහි ගරු විදේශ කටයුතු රාජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ විශේෂ ආරාධිතයෙකු ලෙස සහභාගි විය. ගරු ධීවර අමාත්‍යතුමා , විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා නෝර්වේ තානාපතිතුමා හා වෙනත් ප්‍රභූවරුන් ගණනාවක් ද මීට සහභාගි වූහ. මෙම සම්මන්ත්‍රණයේදී ගන්නා ලද තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට මේ වසරේ කටයුතු යොදා ඇත.

රූපය 1.13. 1. ධීවර සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩ මුළුව - 2018

5. නව නීති සම්පාදනය

දැනට පවතින ධීවර පනත හා ජලජීවී වගා පනත නව ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන නොසපයන නිසා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය සහිතව නව පනත් දෙකක් සම්පාදනය කරමින් පවතී. ව්‍යාපෘතිය මඟින් සකසනු ලබන කෙටුම්පත් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය යටතේ පත් කර අතර කමිටු වල සාකච්ඡාවට යොමු කරනු ඇත. නව පනත් දෙකට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබුණ පසුව අවශ්‍ය රෙගුලාසි සැකසීමට ද ව්‍යාපෘති ය උපදේශක සේවා සපයයි.

6. කළමනාකරණය සඳහා විද්‍යාත්මක තොරතුරු සැපයීම.

2018 වසරේ මැද භාගයේදී ලෝකයේ අති නවීන සම්පත් ගවේෂණ යාත්‍රාවක් වන ආචාර්ය ප්‍රිඡටෝල් නැන්සන් නොකාව යොදවා ශ්‍රී ලංකා අනන්‍ය ආර්ථික කලාපයේ මත්ස්‍ය සම්පත් ගවේෂණයක් සිදු කර, එහි වාර්තාව පදනම් කොටගෙන ධීවර කළමනාකරණ වැඩසටහනක් සකස් කිරීම දැන් අරඹා ඇත.

2019 වසරේ ක්‍රියාකාරකම්

2019 වසර සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමට නියමිතය.

- ධීවර හා ජලජීවී වගා නව පනත් දෙක සකස් කර අවශ්‍ය රෙගුලාසි කෙටුම්පත් කිරීම.
- ධීවර ක්ෂේත්‍රය සඳහා මනා සැලැස්මක් (Master Plan) සකස් කිරීම.
- නිලධාරීන්ගේ කළමනාකරණ හැකියාවන් තවදුරටත් පුළුල් කිරීම සඳහා තවත් කණ්ඩායමකට ඉන්දියාවේදී පුහුණුව ලබාදීම.
- ධීවර ක්ෂේත්‍රයට කාල හා අවකාශ (temporal and spatial planning) සැලසුම් කරණය හඳුන්වා දීම.
- SDG 14 සඳහා කලාපීය සහයෝගිතාව පිළිබඳ කලාපීය සාකච්ඡාවක් කැඳවීමට අවශ්‍ය වැඩපිළිවෙලක් සැලසුම් කිරීම.
- විද්‍යාත්මක ධීවර කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- අමාත්‍යාංශයේ ධීවර ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේදී මූලිකත්වය ගන්නා නිලධාරීන් සඳහා ධීවර කටයුතු පිළිබඳව නෝර්වේ රටේ වාරිකාවක් සකස් කිරීම.

ඉන්දියානු රජයේ ආධාර යටතේ ලබා දෙන ප්‍රදානයන්හි ප්‍රගතිය.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය ආශ්‍රිත ධීවර හා අනෙකුත් කටයුතු සංවර්ධන සඳහා ඉන්දියානු ආධාර සහන (Indian Grant Assistance) යටතේ රු.මිලියන 300.00 ක ආධාර මුදලක් ප්‍රදානය කිරීම පිණිස ඉන්දියන් රජය විසින් එකඟ වීමෙන් පසුව එම ව්‍යාපෘතිය මගින් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයෙහි ධීවර හා කෘෂිකාර්මික ජනතාව සඳහා බයිසිකල් 7000 ක්ද මහන මැෂින් 1000 ක් හා උදලු තල 60,000 ක්ද ලබා දී ඇත.

එමෙන්ම ඉන්දියානු ආධාර යටතේ මූලතිච්ච දිස්ත්‍රික්කයෙහි ධීවරයන් වෙත ධීවර ආම්පන්න කට්ටල 150ක් ලබා දීම සඳහා රු.මිලියන 100 ක ආධාර මුදලක් ඉන්දිය රජය විසින් ප්‍රදානය කර ඇති අතර මෙමගින් බෝට්ටු එන්ජින් 150ක් හා අඩි 19 1/2 භයිර් ශ්‍රී ලාස් බෝට්ටු 150ක් මූලතිච්ච දිස්ත්‍රික්කයෙහි ධීවර කාර්මිකයින් වෙත බෙදා දීමට මූලතිච්ච දිස්ත්‍රික් ලේකම් වෙත ලබා දීමෙන් පසුව ඒවා ප්‍රතිලාභීන් වෙත ලබා දී ඇත.

ධීවර ජනතාව වෙත නිවාස ආධාර පිරිනැමීම

2018 වසරේ විශේෂ සිදුවීම්

මයිලඩිඩි ධීවර වරාය සංවර්ධනය සඳහා මුල්ගල තැබීම අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් (2018.08.22)

පානම හා පොකුම්පිල් ප්‍රදේශයේ ධීවර ජනතාව සඳහා ධීවර උපකරණ ප්‍රධානය හා ධීවර ගම්මාන වල මාර්ග සංවර්ධනය

කල්මුනේ සයින්දමරුද්දි ධීවර කොටුපලට යන මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීම

ධීවර රැකියාවේ නිරතවී සිටියදී අතුරුදහන් වූ සහ මියගිය ධීවරයන්ගේ පවුල් සඳහා අදාල වන්දි ප්‍රදානය කිරීම

හම්බන්තොට ප්‍රා.ලේ කොට්ඨාශයේ ධීවර නිවාස ආධාර ප්‍රධානය

විවාක කරන ලද නව ධීවර කාර්යාලය - කිලිනොච්චි

ආරව්වී කටවුව සපත්තු පාලම සඳහා මුල්ගල තැබීමේ උත්සවය- වැවක් සමග දියවර ඇරුණ වැඩසටහන

ජලජීවී වගා ආයෝජන සමුළුව -2018

02.
ධීවර
හා
ජලජ සම්පත්
දෙපාර්තමේන්තුව

දැක්ම

ධීවර සහ ජලජ සම්පත් තිරසරභාවයෙන් යුක්තව පවත්වා ගනිමින් ධීවර ප්‍රජාවගේ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය ශක්තිමත් කිරීම හරහා ජාතික ආර්ථිකයට ප්‍රශස්ථ දායකත්වයක් ලබාදීම.

මෙහෙවර

ධීවර කර්මාන්තයෙහි තිරසාර සංවර්ධනය හරහා ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට ඵලදායී දායකත්වයක් ලබාදීමට ජාතික හා ජාත්‍යන්තර නීති හා සම්මුතීන්ට අනුකූලව නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් ධීවර සහ ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම

ප්‍රතිපත්තිමය අරමුණු

- දේශීය හා ජාත්‍යන්තර නීති රීති හා නියමයන්ට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර හා ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම
- ධීවර කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය සඳහා නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම
- ධීවර ක්ෂේත්‍රය තුළ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ආයෝජන දිරිගැන්වීම
- ධීවර ප්‍රජාවේ සමාජය ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම
- ගුණාත්මක තත්වයෙන් ඉහල වැඩි මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීම සඳහා තත්ත්ව පාලනය හා පසු අස්වනු භාණ්ඩ අවම කිරීම
- ධීවර කාර්මිකයාගේ මුහුදේදී ආරක්ෂාව සහතික කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර හා ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය, සංවර්ධනය, සංරක්ෂණය හා නියාමනය කිරීම ධීවර සහ ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රමුඛ වගකීම වන අතර 1996 අංක 2 දරන ධීවර සහ ජලජ සම්පත් පනත සහ කලාපීය හා ජාත්‍යන්තර ධීවර සම්මුතීන් හා රෙගුලාසිවලට අනුකූලව තීරසාර කළමනාකරණ ක්‍රමවේද භාවිතා කරමින් මෙරට මත්ස්‍ය සම්පත හා ආශ්‍රිත පරිසරය සංරක්ෂණය සඳහා ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සුවිශේෂී කාර්ය භාරයක් ඉටු කරයි. එසේම ජාතික ආර්ථිකයට වැඩි දායකත්වයක් ධීවර කර්මාන්තය හරහා ලබා දීම සඳහාත්, ධීවර ප්‍රජාවගේ ආර්ථික හා සමාජීය තත්ත්වය ඉහල නැංවීම සඳහාත් විවිධ සංවර්ධන වැඩසටහන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ඒ අනුව මෙරට මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා කරදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන දායකත්වය 86%ක් වන අතර එයින් වෙරළාසන්න ධීවර කර්මාන්තයෙන් 53%ක්ද අන්තර්ජාතික මුහුදේ ධීවර කර්මාන්තයෙන් 33% ක්ද දායකත්වය ලබාදේ.

2018 වර්ෂයේ ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන විවිධ සංවර්ධන වැඩසටහන් වල ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

2.1 බහුදින ධීවර යාත්‍රා සඳහා නව තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම

ගුණාත්මක තත්වයෙන් ඉහල වැඩි මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් ධීවර කර්මාන්තය සඳහා නවීන තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම යටතේ බහු දින යාත්‍රාවල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා 50% ක රජයේ සහනාධාර ලබා දීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක වේ. මේ යටතේ මරුවැල් පන්න 156ක් වින්ච් 47ක් ලබා දී ඇති අතර යාත්‍රා 20ක සිසිලන පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කටයුතු කර ඇති අතර වැය කර ඇති ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය රු මිලියන 102.355කි.

එසේම නවීන පහසුකම්වලින් යුතු අඩි 55ට වැඩි ධීවර යාත්‍රා නිෂ්පාදනය සඳහා රු මිලියන 400ක මුදලක් වෙන් වී ඇති අතර දැනට යාත්‍රා නිෂ්පාදනයට අදාළව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු නිර්දේශ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය සඳහා යොමු කර ඇත.

රූපය 2.1 අඩි 55ට වැඩි ධීවර යාත්‍රා නිෂ්පාදනය

2.2 දියවර පියස නිවාස හා සනීපාරක්ෂක වැඩසටහන

ධීවර ගම්මානවල විධිමත් නිවාස හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් නොමැති ධීවර ජනතාව සඳහා නිවාස හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් ලබා දීම අරමුණු කර දියවර පියස නිවාස හා සනීපාරක්ෂක වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලද අතර 2018 වර්ෂය සඳහා ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය රු.මි.5 2.7කි.

- මේ යටතේ නිවාස අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා රුපියල් ලක්ෂයක් බැගින් ලබා දෙන අතර ප්‍රතිලාභීන් ප්‍රමාණය 427කි.
- සනීපාරක්ෂක පහසුකම් නොමැති ධීවර පවුල් සඳහා වැසිකිලියක් ඉදි කිරීමට රුපියල් 30,000/- ක් ද අලුත්වැඩියාව සඳහා රු 15 000/-ක් ද ලබා දෙන අතර ප්‍රතිලාභීන් 371 සඳහා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමට ආධාර ලබා දී ඇත.

2.3 තොටුපල සංවර්ධනය

ධීවර ප්‍රධාන ශක්තිමත් කිරීම යටතේ විවිධ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා රු මිලියන 92ක් වෙන් කර ඇති අතර සියලුම ධීවර දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි ව්‍යාපෘති 88ක් සඳහා රු මිලි.92ක මුදලක් දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල වෙත නිදහස් කර ඇත. මේ යටතේ තොටුපල පිවිසුම් මාර්ග සකස් කිරීම, අලුත්වැඩියා කිරීම, තොටුපල සඳහා බිකන් පහන් අවි ආවරණ ලබා දීම, ප්‍රජා ශාලා සහ දැල් සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන ඉදි කිරීම සිදු කරයි.

රූපය 2.3.1 නියවර්තාන්වන් බහු කාර්ය ගොඩනැගිල්ල ඉදි කිරීම

රූපය 2.3. 2 කුරක්කන්හේන අවි ආවරණ ඉදිකිරීම

රූපය 2.3.3 ආනකුත්තිය සිට මනනිවි හන්දිය දක්වා මාර්ගය කොන්ක්‍රීට් කිරීම

රූපය 2.3.4 අම්මාතෝට්ටම් තොටුපල සඳහා අවි ආවරණ

2.4 කලපු සංවර්ධනය

කලපු පරිසර පද්ධති තිරසාර ලෙස කලමණාකරණය කරමින් කලපු සංරක්ෂණය මෙන්ම ආශ්‍රිත ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්වය නගා සිටුවීම සඳහා කලපු සංවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක වන අතර මේ සඳහා ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට රු මිලි 390ක ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයක් වෙන් වී ඇත. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ හඳුනා ගෙන ඇති කලපු 116 අතුරින් කලපු 18ක් මෙම වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිත අතර ඒ අතරින් ප්‍රමුඛතාගත කර ඇති කලපු පහත පරිදි වේ.

- පුත්තලම කලපුව
- රැකව කලපුව
- පානම කලපුව
- නයාරු කලපුව
- ආරුගම්බේ කලපුව

ඒ යටතේ පහත සඳහන් කාර්යයන් මෙම වසර තුළ සිදු කිරීමට නියමිතය.

I. කලපු සීමා සලකුණු කිරීම

ප්‍රමුඛතාව අනුව තෝරා ගත් කලපු 10 ක මැනීම් කටයුතු සිදු කර මායිම් සලකුණු කිරීමට නියමිත අතර මේ සඳහා රු මිලියන 30ක ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයක් වැයවේ. මේ සඳහා අවශ්‍ය මායිම් කණු 19, 888 ක් මෙම වසර තුළ දී මිලදී ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.

රූපය 2.4. 1 සිටුවීමට නියමිත මායිම් කණු

II. නිත්‍යානුකූල නොවන දැල් වෙනුවට පරිසර හිතකාමී ධීවර ආම්පන්න ලබා දීම

මේ යටතේ තෝරාගත් ප්‍රතිලාභීන් 1391 ක් සඳහා දැල් ආම්පන්න රු මිලි 55ක වියදමින් මිලදී ගැනීමට නියමිතයි. ඒ සඳහා අදාළ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කර තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු නිර්දේශ ලබා ගෙන ඇත.

III. කලපුවල නිෂ්පාදන ධාරිතාව වැඩි කිරීම සඳහා මත්ස්‍ය පැටවුන් තැන්පත් කිරීම

රු මිලියන 29.187ක වියදමින් කලපු 13 සඳහා නිලාපියා පැටවුන් 148 500ක් හා ඉස්සන් පැටවුන් 10 821 500ක් මේ යටතේ තැන්පත් කර ඇත .

රූපය 2.4. 2 මත්ස්‍ය පැටවුන් තැන්පත් කිරීම

IV. කලපු සංවර්ධනය යටතේ ක්‍රියාත්මක යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

මේ යටතේ කලපු අශ්‍රිත ධීවර ප්‍රජාවගේ සනිපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩියුණු කිරීම ප්‍රවේශ මාර්ග සංවර්ධනය ආදී විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක අතර ඒ සඳහා රු මිලියන 195ක ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයක් වෙන් කර ඇත. ඒ අනුව යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 1197ක් කලපු ආශ්‍රිත ධීවර ගම්මානවල ක්‍රියාත්මක කර ඇත

ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන්

- ධීවර පවුල්වල ආදායම් උත්පාදන මාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් පුත්තලම හා මාතර දිස්ත්‍රික්කවල උම්බලකඩ නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘති සඳහා තෝරාගත් පවුල්වල සාමාජිකයන්ට තාක්ෂණික පුහුණුවීම් ලබාදෙන අතර ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම සඳහා මූලික උපකරණ ලබා දී ඇත.
- කලපු සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ කලපු ආශ්‍රිත ධීවර පවුල්වල සාමාජිකයන් විවිධ ජලජීවී වගා ව්‍යාපෘති සඳහා යොමුකර ඇති අතර ඒ සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුවීම් හා ආධාර පහත පරිදි ලබා දී ඇත.

වගුව 2.3. 1 . කලපු සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ පැවති ව්‍යාපෘති

යෝජිත ව්‍යාපෘතිය	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය රු මිලිය.
මොදා වගාව	186	34.00
මුහුදු පැලෑටි වගාව/මෝදා වගාව	190	32.65
පසු අස්වනු තාක්ෂණික ව්‍යාපෘති - කරවල නිෂ්පාදනය සඳහා පහසුකම් සැපයීම (පුත්තලම)	60	1.32
උම්බලකඩ නිෂ්පාදනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම(මාතර)	156	3.69
එකතුව	592	71.66

රූපය 2.4. 3 තාක්ෂණික පුහුණු වැඩමුල

රූපය 2.4. 4 කරවල වියලීම සඳහා ඉදි කරන වේදිකා

ධීවර සම්පත් තිරසාර කලමණාකරණයට අදාලව ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පහත සඳහන් පරිදි විවිධ ධීවර මෙහෙයුම් හා යාත්‍රා සඳහා බලපත්‍ර ලබා දී ඇත .

වගුව 2.3. 2. ධීවර මෙහෙයුම් හා යාත්‍රා සඳහා බලපත්‍ර ලබා දීම

කාර්යය	වාර්ෂික ඉලක්කය	2018.12.31 දිනට ප්‍රගතිය	ප්‍රගතිය%
ධීවර යාත්‍රා ලියාපදිංචි කිරීම් (ප්‍රථම ලියාපදිංචිය සහ ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීම්)	57098	53685	94
ධීවර මෙහෙයුම් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම් (කරදිය)	54354	44949	82.7
මහ මුහුදේ ධීවර මෙහෙයුම් සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම් (high seas)	1500	1414	96
ධීවර නියමු බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	1500	2552	170
මා දැල් ධීවර මෙහෙයුම් සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	1244	496	40
ධීවර කාර්මිකයින්/ ධීවර නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම්	25	18	72
ධීවර හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරීම්	1700	1643	96.6
විසිතුරු මසුන් අපනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	75	55	73.3
විසිතුරු මසුන් ආනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	70	51	72.8
පොකිරිස්සන් අපනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	130	101	77.7
පොකිරිස්සන් ලඟ තබා ගැනීමේ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	30	07	23
හක් බෙල්ලන් අපනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	20	24	120
හක් බෙල්ලන් ප්‍රවාහනය කිරීමේ සහ ලඟ තබාගැනීමේ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	40	46	115
මුහුදු කුඩැල්ලන් අපනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	50	66	132
මුහුදු කුඩැල්ලන් ප්‍රවාහනය සහ ලඟ තබා ගැනීමේ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	70	76	108.5
කෘතිම උපස්තර මත ජලජ ජීවීන් වගා කිරීම සඳහා අපනයන බලපත්‍ර ලබා දීම(export permits to cultured marine organism on artificial substrates)	10	02	20

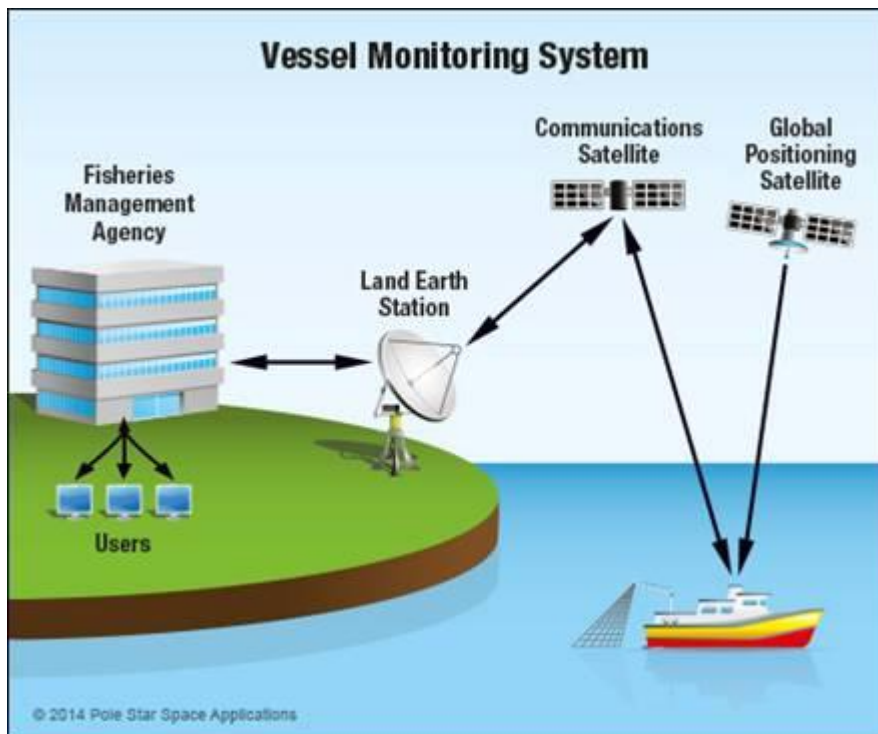
මුහුදු කවච සඳහා ප්‍රවාහන බලපත්‍ර ලබාදීම(transport permits to sea shells for ornament)	50	39	78
විදේශීය ධීවර යාත්‍රා සඳහා හුවමාරු කිරීම් ගොඩබැඳීම් වරාය සේවා ලබා ගැනීම් බලපත්‍ර ලබාදීම (permits of transshipment, landing and ports services)	50	105	210
ධීවර හා ජලජ සම්පත් පනතට අනුකූල නොවන ධීවර කටයුතුවලට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම් (නඩු සංඛ්‍යාව)	200	135	67.5
මසුන් සහ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සඳහා ආනයන අපනයන සහ ප්‍රතිඅපනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	200	195	97.5

තත්ත්වපාලන අංශය හරහා මත්ස්‍ය අපනයනය සහ ඒවායේ ප්‍රමිතින් පවත්වා ගැනීමට අදාළ බලපත්‍ර ලබා දීම සහ පරීක්ෂා කිරීම් සිදු කරන අතර ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

වගුව 2.3. 3. තත්වපාලන අංශය හරහා මත්ස්‍ය අපනයනය සහ ඒවායේ ප්‍රමිතින් පවත්වා ගැනීමට අදාළ බලපත්‍ර ලබා දීම සහ පරීක්ෂා කිරීමට අදාළ ප්‍රගතිය

කාර්යය	වාර්ෂික ඉලක්කය	ප්‍රගති ප්‍රගතිය (2018/12/31දිනට)	ප්‍රගතිය %
මත්ස්‍ය පිරිසැකසුම් ආයතන සහ පරීක්ෂණාගාර සඳහා අනුමැතියන් ලබාදීම	60	61	101.6
යුරෝපා රටවල් සඳහා ස්වස්තථා සහතික නිකුත් කිරීම	17000	22695	133.5
මසුන් ඇල්ලීමේ සහතික නිකුත් කිරීම	10000	11441	114.4
යුරෝපා නොවන රටවල් සඳහා ස්වස්තථා සහතික නිකුත් කිරීම	18000	20122	111.7
පරීක්ෂණාගාර පරීක්ෂා කිරීම	06	05	83
මත්ස්‍ය සැකසුම් ආයතන පරීක්ෂා කිරීම	180	174	96.6
මත්ස්‍ය ඇසුරුම් ආයතන පරීක්ෂාව	21	21	100
පොකිරිස්සන් එක්රැස් කරන ස්ථාන පරීක්ෂාව	12	12	100
ධීවර වරායන් හා මසුන් ගොඩබැඳීමේ ස්ථාන පරීක්ෂාව	16	09	56.2

දේශීය හා විදේශීය ධීවර යාත්‍රා පරීක්ෂාව	100	71	71
මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම් ආයතන සඳහා නිල සාම්පල පරීක්ෂාව (ජලය අයිස් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන)	500	330	66
ධීවර වරාය වල ජලය හා අයිස් පරීක්ෂාව	10	10	100
ඉස්සන් ගොවිපල වල (ප්‍රතිජීවක ඖෂධ/මැලකයිට් ශ්‍රීන් /කෘමිනාශක අවශේෂ) ආදිය පරීක්ෂාව	60	60	100
අපනයනය සඳහා සැකසූ මසුන්ගේ අහඹු ඉන්ද්‍රිය විභාජක පරීක්ෂාව	60	64	106
ඉස්සන් ගොවිපල පරීක්ෂාව	50	40	80
ගුවන්තොටුපලේදී අපනයන මත්ස්‍ය තොග ක්ෂණික පරීක්ෂාව	300	202	67.3

රූපය 2.4.5 යාත්‍රා නිරීක්ෂණ පද්ධතිය

03.
ජාතික
ජලජීවී
වගා
සංවර්ධන
අධිකාරිය

දැක්ම

ජලජීවී වගාව සහ මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තයෙහි තිරසාර සංවර්ධනය සහ කළමනාකාරිත්වය තුළින් ජනතාවගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සහ ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීමේ ප්‍රමුඛතම ආයතනය බවට පත්වීම.

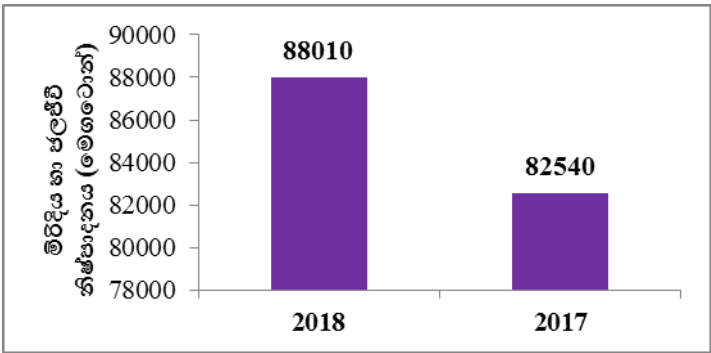
මෙහෙවර

කුඩා, මධ්‍යම සහ විශාල පරිමාණ ජලජීවී ව්‍යවසාය සංවර්ධනය දිරිමත් කිරීම හා විරස්ථායී ලෙස ජලජ සම්පත් කළමනාකරණය තුළින් මිරිදිය හා කිවුල්දිය මසුන් සුලභ කිරීමට පහසුකම් සැලසීමෙන් ග්‍රාමීය සමාජයේ දුප්පත්කම තුරන් කිරීම සහ සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන් දියුණු කිරීමට දායකවීම.

කාර්යභාරය

- ජලජීවී වගාව, ජලජීවී වගා මෙහෙයුම් සහ නිත්‍ය සහ කාලීන ජලාශයන්හි වගාව පදනම් කරගත් සංවර්ධනය තුළින් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සහ මත්ස්‍ය පරිභෝජනය වැඩි කිරීම.
- මිරිදිය සහ කිවුල්දිය ජලජීවී වගාව සංවර්ධන කිරීම තුළින් ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා අවස්ථා සුලභ කිරීම.
- අපනයනය සඳහා වැඩි වටිනාකමක් ඇති ආහාරමය මත්ස්‍ය වගාව, විසිතුරු මත්ස්‍ය සහ ජලජ පැළෑටි වගාව දියුණු කිරීම.
- පරිසර හිතකාමී ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් ජලජීවී සම්පත් උපරිම ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.
- කුඩා, මධ්‍යම, සහ විශාල පරිමාණයේ ජලජීවී ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පහසුකම් සැලසීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම.
- ජෛව විවිධත්ව ආරක්ෂා වන පරිදි ජලජීවී වගාව, ජලජ සම්පත් හා වගාව පදනම් කරගත් ධීවර කර්මාන්තය කළමනාකරණය, සංරක්ෂණය සහ සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු කිරීම.
- ජලජ සම්පත් ආනයනය, අපනයනය, විකිණීම සහ බෙදාහැරීම පිළිබඳ ව්‍යාපාරිකයෙකු, පහසුකම් සපයන්නෙකු සහ බෙදාහරින්නෙකු ලෙස කටයුතු කිරීම සහ ඒ කටයුතු වලට සහාය වීම
- ජලජීවී වගාව, ජලජීවී වගා මෙහෙයුම් සහ වගාව පදනම් කරගත් ධීවර කර්මාන්තය සංවර්ධනය සඳහා සැලසුම් හා වැඩසටහන් සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම

මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ජලජීවී නිෂ්පාදනය (මෙ.ටොන්)

2018 මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය 2017 හා සැසඳීමේ දී 7% කින් වැඩි වී ඇත.

මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් සහ මිරිදිය ඉස්සන් පසු කීටයන් තැන්පත් කිරීම (මිලියන)

සමස්ත මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් සහ මිරිදිය ඉස්සන් පසු කීටයන් තැන්පත් කිරීම		
	2017	2018
මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් (මිලියන)	81.17	110.51
මිරිදිය ඉස්සන් පසු කීටයන් (මිලියන)	60.39	73.76

නොමිලයේ මත්ස්‍ය ඇසිත්තන්, ඇඟිල්ලන් සහ මිරිදිය ඉස්සන් පසු කීටයන් තැන්පත් කිරීම
2018

ඇඟිල්ලන් – මිලි. **14.54**

ඇසිත්තන් – මිලි. **26.07**

මිරිදිය ඉස්සන් පසු කීටයන් – මිලි. **44.88**

මත්ස්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය

මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම සඳහා මත්ස්‍ය / මිරිදිය ඉස්සන් පැටවුන් තැන්පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මත්ස්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරියේ ප්‍රදාන කාර්යභාරයකි.

Stocking of fish fingerlings

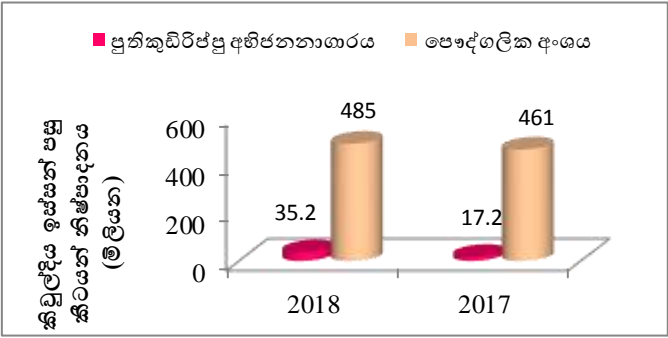

ඉහිනියාගල මධ්‍යස්ථානය

ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන වල මත්ස්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය - 2018	
පසු කීටයන්	මිලි. 158.57
ඇසින්තන්	මිලි. 182.53
ඇගිල්ලන්	මිලි. 48.20

ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන, ප්‍රජා මූලික මත්ස්‍ය බීජ නිෂ්පාදන ඒකක, පෞද්ගලික පොකුණු, කුඩු සහ කොටු වලින් ලබා ගත් මුළු මත්ස්‍ය ඇගිල්ලන් නිෂ්පාදනය	
2017	2018
82.92	111.63

කිවුල්දිය ඉස්සන් පසුකීටයන් නිෂ්පාදනය

පුනුකුඩිරිප්පු කිවුල්දිය ඉස්සන් අභිජනනාගාරය රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ව්‍යවසායකයන් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර, මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ ව්‍යාප්ත වෙමින් පවතින ඉස්සන් වගා කර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය කිවුල්දිය ඉස්සන් හා පසු කීටයන් අවශ්‍යතාවය සපුරාගැනීමට නැගෙනහිර පළාතේ ස්ථාපිත එකම අභිජනනාගාරය වේ.

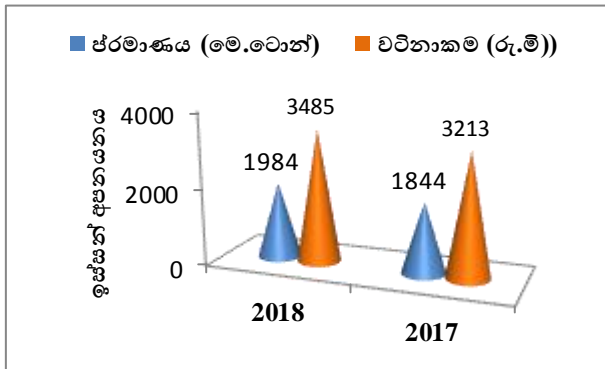
කිවුල්දිය ඉස්සන් නිෂ්පාදනය

කිවුල්දිය ඉස්සන් නිෂ්පාදනය

2017	2018
මෙ.ටොන් 4630	මෙ.ටොන් 8181

කිවුල්දිය ඉස්සන් අපනයන ප්‍රමාණය සහ වටිනාකම

මේ වන විට වයඹ පළාතේ ක්‍රියාත්මක වගා වපසරිය තුළින් උපරිම ඉස්සන් අස්වැන්නක් ලබා ගනිමින් පවතී. මෙම පළාතේ ඉස්සන් නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා තීව්‍ර වගා ක්‍රමය යටතේ ජල ප්‍රතිවක්‍රීය පද්ධති සහ ජෛව ආරක්ෂිත වගා ගොවිපළ ප්‍රමාණය වැඩිකිරීම සඳහා සැලසුම් කර ඇත.

තව ද කිවුල්දිය ඉස්සන් නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම සඳහා ඉහළ වර්ධන වේගයක් හා වැඩි නිෂ්පාදනයක් සහිත පැසිපික් කිරි ඉස්සන්

(*Litopenaeus vannamei*) විශේෂය හඳුන්වා දීමට අප අධිකාරිය පියවර ගෙන ඇත.

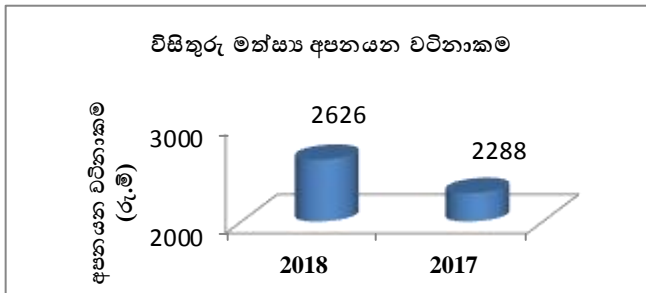
විසිතුරු මත්ස්‍ය සහ ජලජ පැළෑටි වගාව

නැක්ඩා ආයතනය විසින් මසුන්ගේ නව ප්‍රභේද බිහිකිරීම, තාක්ෂණ සංවර්ධනය, මව් මසුන් සැපයීම, මත්ස්‍ය රෝග නිර්ණය, පුහුණුව හා තාක්ෂණික උපදෙස් සැපයීම යනාදිය මගින් විසිතුරු මසුන් හා ජලජ පැළෑටි මෙන්ම අපනයනය සඳහා වූ සහාය ලබාදෙයි.

2018	
විසිතුරු මත්ස්‍ය අලෙවිය	මිලි. 3.16
මව් මසුන් සැපයීම	118,043
පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව	1403

විසිතුරු ජලජ පැළෑටි පටක රෝපණය සඳහා රම්බඩගල්ල මධ්‍යස්ථානයේ පටක රෝපණ විද්‍යාගාරයක් පිහිටුවා ඇත. මෙහි මූලික අරමුණ වනුයේ තාක්ෂණික සහ ජලජ පැළෑටි අපනයනය තුළින් විදේශ විනිමය ඉපයීමත්ය. 2018 වර්ෂයේ නිෂ්පාදිත ජලජ පැළෑටි සංඛ්‍යාව 88,086ක් වන අතර ඉන් ජලජ පැළෑටි 63,500 ක් අපනයනය කර ඇත.

මුහුදු පැළෑටි වගාව

මන්නාරම, කිලිනොච්චි හා යාපනය යන දිස්ත්‍රික්ක වල මුහුදු කුඩැල්ලන් වගා කිරීම ආරම්භ කර ඇත.

මුහුදු කුඩැල්ලන් අභිජනනය සහ වගාව

යාපනය, කිලිනොච්චි, මන්නාරම, පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්කවල මුහුදු පැළෑටි වගාව ප්‍රජා සහභාගීත්වයෙන් සිදුකරන අතර පුද්ගලික අංශය ද යොමු වී ඇත. 2018 වර්ෂයේ මුහුදු පැළෑටි නිෂ්පාදනය මෙ. ටොන් 322 කි.

2018	
මුහුදු කුඩැල්ලන් පැටවුන් නිෂ්පාදනය	105,000
මුහුදු කුඩැල්ලන් අස්වැන්න	මෙ.ටොන් 196

කකුළු අභිජනනය

පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ ඉරණවිල හා අඹකඳවිල ප්‍රදේශයේ පෞද්ගලික අංශය විසින් අභිජනනාගාර දෙකක් පවත්වා ගෙන යන අතර කකුළු පැටවුන් 89,350 ක් 2018 වර්ෂයේ නිෂ්පාදනය කර ඇත.

මොදා මත්ස්‍ය අභිජනනය සහ වගාව

ගම්පහ, මඩකලපුව, ගාල්ල, ත්‍රිකුණාමලය හා පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්ක වල මොදා මත්ස්‍ය වගාව සඳහා පුද්ගලික අංශය යොමු වී ඇත. තව ද ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 04ක වියදමින් මහා පරිමාණ කුඩු තුළ මොදා මත්ස්‍ය වගා ව්‍යාපෘතියක් පෞද්ගලික සමාගමක් විසින් ත්‍රිකුණාමලය මහලේ කියාත්මක වේ.

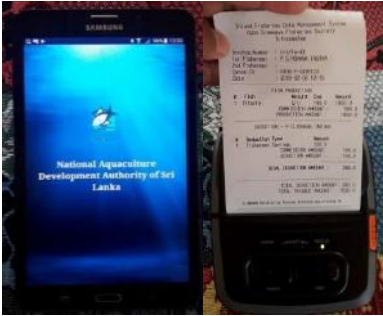
2018	
මොදා ඇඟිල්ලන් නිෂ්පාදනය	350,000
මොදා ඇඟිල්ලන් තැන්පත් කිරීම	147,820
මොදා මත්ස්‍ය අස්වැන්න	මෙ.ටොන් 340

වතු ආශ්‍රිත පොකුරු ක්‍රමයට පොකුණු තුළ මත්ස්‍ය වගාව ආරම්භ කිරීම

ජලජ සම්පත් ප්‍රශස්ථ ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පරිසර හිතකාමී ජලජීවී වගාවන් තුළින් වතු ආශ්‍රිත ජනතාවට පරිභෝජනයට මිරිදිය මසුන් සැපයීම මඟින් පෝෂණ තත්ත්වය ඉහල නැංවීම හා වතු ශ්‍රමික ජනතාව උදෙසා අතිරේක ආදායම් මාර්ගයක් විවර කරදීමේ අරමුණු පෙරදැරිව නුවර සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කවල වතු 8ක මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ.

මිරිදිය ධීවර තොරතුරු පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම (Inland Fisheries Information System – INFIS)

ආසියානු කලාපයේ රටක ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රථම මිරිදිය ධීවර තොරතුරු පද්ධතිය ආරම්භ කිරීම.

සුන්දර තොටුපළ වැඩසටහන

වගා පාදක ධීවර කර්මාන්තය ස්ථාපිත කරන ලද ජලාශවල ධීවරයින් විසින් එක් ස්ථානයක සියලුම මිරිදිය ධීවර යාත්‍රා නවතා, අල්ලනු ලබන මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන එක් ස්ථානයක රැස්කර කිරා සියලුම දත්ත පරිගණකගත කර, සිල්ලර වෙළෙන්දන් හා තොග වෙළෙන්දන් හට සෞඛ්‍යාරක්ෂිත පරිදි ගුණාත්මක තත්ත්වයේ මසුන් ලබා දීමට කටයුතු කිරීම මූලික අරමුණු කර ගෙන සුන්දර තොටුපළ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

නව ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම සහ පවතින මධ්‍යස්ථාන වල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම

මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම තුළින් පෝෂණ මට්ටම සහ ග්‍රාමීය ආර්ථිකය ඉහළ නැංවීම සඳහා ජලාශ වලට අවශ්‍ය මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් ලබා දීමේ අරමුණින් ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන 2ක් ඉදිවෙමින් පවතී.

- පොළොන්නරුව, ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම

මේ සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන “පිබ්බෙමු පොළොන්නරුව“ දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මගින් ලබා දේ. අපේක්ෂිත මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් නිෂ්පාදනය මිලියන 15ක් වන අතර ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 400කි.

- මුරුතුවෙල ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය - අදියර II සහ III

හම්බන්තොට, මුරුතුවෙල ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ ඉදිකිරීම් අදියර II අවසන් කර ඇති අතර අදියර III හි ඉදිකිරීම් කටයුතු ආම්භ කර ඇති අතර ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 400කි. අපේක්ෂිත මත්ස්‍ය ඇඟිල්ලන් නිෂ්පාදනය මිලියන 15කි.

- දැනට පවතින ජලජීවී වගා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන වල පහසුකම් පුළුල් කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම

මේ යටතේ දඹුල්ල, ඉහිනියාගල, කලාවැව, ඉරණමඩු, උඩවලව නිලාපියා මධ්‍යස්ථාන වල පහසුකම් පුළුල් කෙරේ. මෙය ආහාර නිෂ්පාදන ජාතික වැඩසටහන 2016-2018 යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. 2018 වසර සඳහා වෙන් කර ඇති මුදල රු.මි 181.5කි.

දඹුල්ල මත්ස්‍ය ජාන සංවර්ධන ඒකකය පිහිටුවීම

වැඩි පෝෂණ ගුණයකින් යුත් දේශීය මත්ස්‍ය විශේෂ අභිජනනය මගින් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම, ඒක දේශීය හා දේශීය වඳ වී යන මත්ස්‍ය විශේෂවල ගහණය වැඩිකිරීම හා සංරක්ෂණය, වැඩි වර්ධන වේගයක් සහිත නව මත්ස්‍ය ප්‍රභේද නිපදවා අවශ්‍ය ජලාශ වල තැන්පත් කර නිෂ්පාදනය ඉහල නැංවීම, විසිතුරු මසුන් ගේ වර්ණ රටා, තීව්‍රතාව හා ස්වභාවික ජාන තාක්ෂණ අභිජනන ක්‍රම යොදා ගෙන අපනයන තත්ත්වයට ගැලපෙන පරිදි එම විශේෂ වල මව් මසුන් නිපදවීම මෙහි අරමුණ වේ. ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 150කි.

මන්නාරම ඔලෙයිකුඩුවායි මුහුදු කුඩුල්ලන් අභිජනනාගාරය ඉදිකිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු කුඩුල්ලන් වගාව ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මුහුදු කුඩුල්ලන් පැටවුන් ලබා දීම මෙහි අරමුණ වේ. මේ සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 250කි.

පොළොන්නරුව විසිතුරු මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම

වගාකරුවන් හට උසස් තත්ත්වයේ මව් මසුන් ලබා දීම, විසිතුරු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම තුලින් අපනයන ආදායම වැඩිකිරීම, ජීවනෝපාය සංවර්ධනය යන අරමුණු වන අතර මේ සඳහා ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 250කි.

කකුළුවන් හා ජලජීවී වගා කර්මාන්තපුරය ඉදිකිරීම

ජලජීවී ආයෝජන සඳහා සුදුසු පරිසරයක් ඇති කිරීම, පරිසර හිතකාමී ක්‍රමයට සිදුකරන ජලජීවී වගාව මඟින් නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම, ප්‍රදේශයේ ආර්ථික සංවර්ධනය, අපනයන ආදායම ඉහල නැංවීම, සෘජු හා වක්‍ර රැකියා ඇති කිරීම මෙහි මූලික අරමුණ වේ. ජලජීවී වගා කර්මාන්තපුරය ඉදිකිරීම සඳහා මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයේ මන්නායි බටහිර ප්‍රදේශයේ හෙක් 1728 හඳුනාගෙන ඇති අතර කකුළුවන් වගා කලාප ඉදිකිරීම සඳහා හෙක්. 242ක් හම්බන්තොට සහ හෙක්. 200ක් මඩකලපුව යන ප්‍රදේශ හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම ව්‍යාපෘති මගින් ජලජීවී නිෂ්පාදනය මෙ.ටොන් 9075 කින් ඉහල

රැකව කකුළු වගා කලාපයේ ඉදිකිරීම

නැංවීමට ද, සෘජු හා වක්‍ර රැකියා 4825 ක් ඇති කිරීමට ද ආර්ථිකයට වැඩි දායකත්වයක් ලබා දීමට ද බලාපොරොත්තු වේ.

පුත්තලම, බංගදෙනිය, කරදිය විසිතුරු මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම

විසිතුරු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පරාසය වැඩිකිරීම, කරදිය විසිතුරු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම තුළින් අපනයන ආදායම වැඩිකිරීම, ජීවනෝපාය සංවර්ධනය අරමුණු වන අතර ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 250කි.

වේක්කයා මත්ස්‍ය අභිජනනාගාරය ඉදිකිරීම

ටුනා මත්ස්‍යයින් සඳහා අවශ්‍ය මත්ස්‍ය ඇම ආනයනය සඳහා විශාල මුදලක් වැය වන බැවින්, ටුනා ඇම සඳහා වේක්කයා මත්ස්‍යයින් යොදා ගැනීම සඳහා වේක්කයා මත්ස්‍ය වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ වන අතර ඇස්තමේන්තුගත වියදම රු.මි. 250කි.

ජලීය මාධ්‍ය විද්‍යාගාරය

රම්බඩගල්ල විසිතුරු මත්ස්‍ය අභිජනන හා පුහුණු මධ්‍යස්ථාන පරිශ්‍රයේ මෙම විද්‍යාගාරය ස්ථාපිත කරන ලදී. *Chlorella vulgaris* යන ශාක ජලවාංග සහ *Moina* යන සත්ව ජලවාංග නිෂ්පාදනය කිරීම මෙම විද්‍යාගාරයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාකරුවන්ගේ නිෂ්පාදන මිල මෙන්ම ආටිමියා සත්ව ජලවාංග ආනයනය සඳහා වැයවන විදේශ විනිමය ප්‍රමාණය අඩුකර ගත හැකිය.

වැව් ආශ්‍රිත භානිකර ජලජ ශාක හා සුන්බුන් ඉවත් කිරීම සඳහා යන්ත්‍ර 03ක් මිල දී ගැනීම

රු.මිලියන 161ක් වැය කොට වැව් ආශ්‍රිත භානිකර ජලජ ශාක හා සුන්බුන් ඉවත් කිරීම සඳහා යන්ත්‍ර 03ක් මිල දී ගැනීමට කටයුතු කර ඇත. මෙම ජලජ පැළෑටි නිසා විශේෂයෙන්ම ජලාශයන්හි ධීවර කර්මාන්තය කල නොහැකි තත්ත්වයකට පත් වේ. එම ජලාශ වල ජලජ පැළෑටි ඉවත් කිරීමෙන් පසුව සාර්ථක ලෙස වගා පාදක ධීවර කර්මාන්තය සිදුකිරීමට හැකිය. එමගින් වාර්ෂික මිලිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය තවත් මෙ.ටොන් 30,000 කින් පමණ ඉහළ නැංවිය හැකි වන අතර ග්‍රාමීය ආර්ථිකය දායක වන මුදල රු.මි. 6000කි.

ජීවනෝපාය සහ නිවාස සංවර්ධන වැඩසටහන

ධීවර ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීමේ සහ රැකියා උත්පාදනය අරමුණු ඇතිව ජීවනෝපාය සහ නිවාස සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ කුඩු තුල මොදා මත්ස්‍ය වගාව, ජලජීවී වගා පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීම, මුහුදු පැළෑටි වගාව, කුඩා පරිමාණ විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව, මඩ පොකුණු තුල ආහාරය පිණිස මත්ස්‍ය වගාව, කුඩා පරිමාණ ඒකාබද්ධ මත්ස්‍ය වගාව, විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව වැඩිදියුණු කිරීම, ඇම සඳහා වේක්කයා වගාව, දියවර පියස වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ.

ADB ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදිකිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති

- වලිග්නාන්තමඩම, මුලතිව් මුහුදු කුඩුල්ලන් අභිජනනාගාරය ඉදිකිරීම
- චුල්ලිපුරම, යාපනය මුහුදු පැළෑටි පටක රෝපණ මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම
- නායක්කුලි මන්නාරම කකුළුවන් අභිජනනාගාරය ඉදිකිරීම
- වෙරළබඩ ජලජීවී වගා සංවර්ධන පුහුණු මධ්‍යස්ථානය

අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්

ජලජීවී වගා ක්ෂේත්‍රයේ ආයෝජන අවස්ථා පිළිබඳ ආයෝජකයින් දැනුවත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ජලජීවී වගා ක්ෂේත්‍රයේ ආයෝජන අවස්ථා පිළිබඳ දෙස් විදෙස් ආයෝජකයින් දැනුවත් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය සහ ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන සහ ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කල ආයෝජන වැඩමුළුව බත්තරමුල්ල Waters Edge හිදී 2018 අගෝස්තු 20 වන දින පැවැත්විණ.

චීනයේ Freshwater Fisheries Research Center විසින් පවත්වන ලද Re-circulating Aquaculture System (RAS) Performance in Sri Lanka සම්මන්ත්‍රණය

චීනයේ Chinese Academy of Fishery Sciences හි Freshwater Fisheries Research Center (FFRC) හි නියෝජිතයන් කණ්ඩායමක් 2018 ජූලි මස 16 වන දින අප අධිකාරියට පැමිණි අතර මෙම වඩසටහන යටතේ Re-circulating Aquaculture System (RAS) Performance in Sri Lanka. තේමාව යටතේ සම්මන්ත්‍රණයක් පවත්වන ලදී. මෙම සම්මන්ත්‍රණය ශ්‍රී ලංකාවේ ජලජීවී සංවර්ධනය වෙගවත් කිරීමට උපකාරී වේ.

මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කය තුළ ක්‍රියාත්මක මිරිදිය ධීවර හා ජලජීවී සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම

ඇම සඳහා චේක්කයා මත්ස්‍ය වගාව

ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ ඇම සඳහා චේක්කයා මත්ස්‍ය වගාව ආරම්භ කිරීම සඳහා අධිකාරිය සහ වගාකරුවන් අතර ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම 2018 ජූලි මස 24 දින සිදුකරන ලදී.

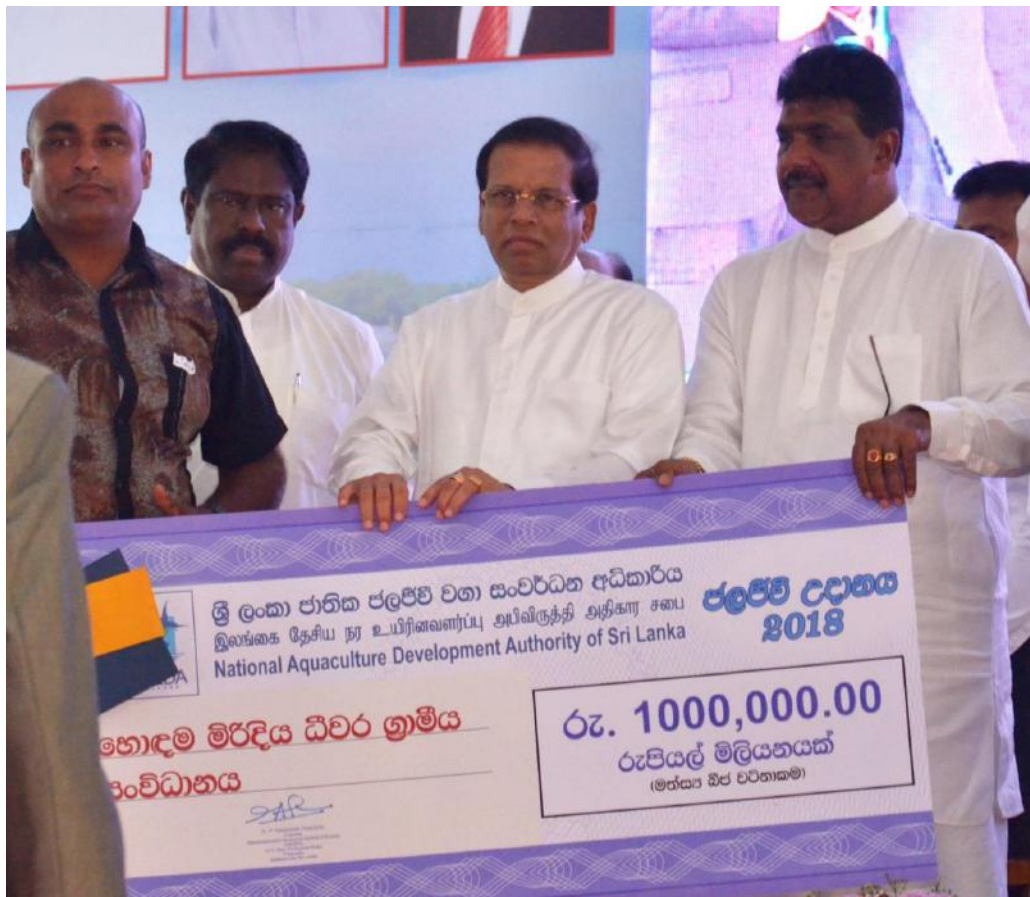
විසිතුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා උපාය මාර්ගික සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ වැඩමුළුව

ජලජීවී උදානය - 2018

සමස්ත මිරිදිය ධීවර හා ජලජීවී වගා ප්‍රජාව ඇගයීම වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය, ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන හා ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය එක්ව සංවිධානය කරනු ලැබූ "ජලජීවී උදානය - 2018" සම්මාන ප්‍රදානෝත්සවය ජනාධිපති අතිගරු මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන සහ ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ අමාත්‍ය ගරු විජිත් විජයමුණි සොයියා මැතිතුමා ද ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන සහ ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ රාජ්‍ය අමාත්‍ය ගරු දිලිප් වෙදආරච්චි මැතිතුමාගේ සහ ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන සහ ග්‍රාමීය ආර්ථිකය පිළිබඳ නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ගරු අමීර් අලි මැතිතුමාගේ සහභාගිත්වයෙන් ඔක්තෝබර් මස 10 වන දින කොළඹ බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ දී පැවැත්විණි. විවිධ අංශයන් යටතේ දක්ෂතා හා කැපී පෙනෙන සංවර්ධනයක් පෙන්වූ ධීවරයන් හා ජලජීවී වගාකරුවන් වෙනුවෙන් සම්මාන පිරිනැමීම මෙහිදී ජනාධිපතිතුමා අතින් සිදු විය.

04.
ජාතික
ජලජ සම්පත්
පර්යේෂණ හා
සංවර්ධන
නියෝජිතායතනය

දැක්ම

කලාපයෙහි ජලජ සම්පත් සංරක්ෂණය, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සිදුකරන ප්‍රමුඛ ආයතනය වීම.

මෙහෙවර

විද්‍යා හා තාක්ෂණ දැනුම සහ සම්පත් පදනම උපයෝගී කර ගනිමින් ජලජ සම්පත් අංශයෙහි ජාතික සංවර්ධන ගැටළු සඳහා නවෝත්පාදන විසඳුම් සම්පාදනය කිරීම.

කාර්යභාරය

- ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා විද්‍යාත්මක සහ තාක්ෂණික විශේෂඥ දැනුම නිසි සේ යොදවනු ලබන බවට සහ ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන බවට වග බලා ගැනීම.
- සජීවී හා අජීවී ජලජ සම්පත් හඳුනා ගැනීම, ඇස්තමේන්තු ගත කිරීම, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය වෙත යොමු වූ පර්යේෂණ කටයුතු පැවැත්වීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- ජලජ සම්පත් වල උපයෝජනය, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනයට අදාළ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් සහ විශේෂඥ දැනුම සැපයීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- ජලජ සම්පත් සහ අදාළ විෂයන් පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සහ තොරතුරු එකතුව, ව්‍යාප්තිය සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- සාගර විද්‍යාව හා ජල ශාස්ත්‍රීය විද්‍යාව
- ධීවර යාත්‍රා , පන්න, මෙවලම් හා නෙලාගැනීමේ ක්‍රම නවීකරණය හා සංවර්ධනය
- මත්ස්‍ය හා ජලජ සම්පත් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සැකසීම, කල්තබාගැනීම හා අලෙවිය පිළිබඳ පර්යේෂණ සිදුකිරීම
- ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ සමාජීය හා ආර්ථික අධ්‍යයනයන් සිදුකිරීම
- පුහුණුව ලබා දීම.

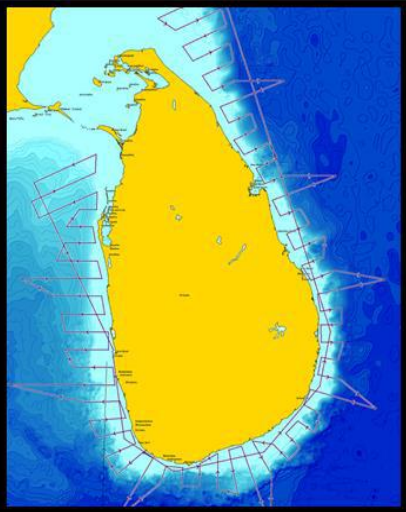
4.1 ධීවර හා ජලජ සම්පත් තිරසාර කළමනාකරණය

4.1.1 මත්ස්‍ය සම්පත පිළිබඳ ගවේෂණය

ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර කලාපය තුළ මත්ස්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර අරමුදල, නොර්වේ රජය, NORAD ආයතනය සහ නොර්වේ සමුද්‍රීය පර්යේෂණ ආයතනයේ විද්‍යාඥයින් එක්ව ලෝකයේ දියුණුම සම්පත් ගවේෂක පර්යේෂණ යාත්‍රාව වන Dr. Fridtjof Nansen යාත්‍රාව උපයෝගී කරගනිමින් ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ නියෝජිත ආයතනයේ විද්‍යාඥයින් 18 දෙනෙකු ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරියකු සහ ශ්‍රී ලංකා නාවුක හමුදා නිලධාරියෙකු සමගින් මත්ස්‍ය සම්පත් අධ්‍යයනය 2018 ජුනි මස 18 සිට ජූලි මස 16 දක්වා දින 24 ක කාලයක් ගවේෂණය සිදුකරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා මුහුදු කලාපයේ පරිසර හා ජීවී දත්ත රැස්කෙරුණු මෙවැනි පරීක්ෂණ ව්‍යාපෘතියක් සිදු කරන ලැබුයේ වසර 40කට පසුවය. මෙම පර්යේෂණ වාර්තාවේ ප්‍රතිඵල ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර හා සාගර සම්පත් කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගැනීම සිදුකරයි.

මෙම ගවේෂණයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර කලාපය තුළ මසුන් විශේෂ 350ට අධික ප්‍රමාණයක් වාර්තා වූ අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ මත්ස්‍ය විවිධත්වය ඉහළ බව පැහැදිලි විය. සාගරයේ මධ්‍යස්ථරයේ මසුන් බහුල බව නිරීක්ෂණය වූ අතර, ධීවර කර්මාන්තය සඳහා එම ස්ථරයේ නෙලාගැනීම් කටයුතු මගින් ධීවර නිෂ්පාදන ඉහල දැමිය හැකි විභවයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

4.2 ශ්‍රී ලංකාවේ විශාල සාමුද්‍රික මත්ස්‍ය හා කුඩා සාමුද්‍රික මත්ස්‍ය කර්මාන්තය පිළිබඳ අධ්‍යයනය

නෙලාගනු ලබන සමුද්‍රික මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය අධ්‍යයනය මඟින් මත්ස්‍ය සම්පත නෙලාගැනීම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කරනු ලබයි. ධුනා මත්ස්‍ය විශේෂ සාමුද්‍රික මත්ස්‍ය විශේෂ වන අතර, මෙම මත්ස්‍යයන් සංක්‍රමණික මත්ස්‍ය විශේෂ වීම හේතුවෙන් කලාපීය වශයෙන් මත්ස්‍ය සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවැසි දත්ත ඉන්දියානු සාගර ධුනා කොමිසම වෙත ලබාදීම සහ දේශීය අධ්‍යයනයන් මඟින් විශාල සාමුද්‍රික මත්ස්‍ය සම්පත තිරසාර කළමනාකරණය සිදු කරනු ඇත.

විශේෂ හැටකට අධික කුඩා සාමුද්‍රික මත්ස්‍යයින් නෙලාගැනීම සඳහා හිතකර නොවන පන්ත ක්‍රම තෝරා ගැනීම මඟින් එම සම්පතට තර්ජන සිදු වී ඇත. එමෙන්ම සම්පත් බහුල නොවීමට බලපාන දේශගුණික, භෞතික හා ජෛව විද්‍යාත්මක සාධක විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමත් මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් සිදු කරනු ලබයි.

අණුක ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රම යොදා ගනිමින් කුම්බලා මසුන්, ඇටවල්ලන්, අලගොඩුවන් සහ බයිටන් ගේ ගහන පිළිබඳ සිදුකරන ලද අධ්‍යයනට අනුව, පෙනී යන්නේ වයඹ, බටහිර, දකුණ සහ නැගෙනහිර පළාත්වල ගහන එකම සම්භවයකින් යුක්ත බවය.

4.3 ධීවර කර්මාන්තය සඳහා මාළු දුම් ගැසීමේ නව තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම

4.3.1 මාළු දුම්ගැසීම සඳහා නව තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති අභ්‍යන්තර ජලාශ ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදෙන ධීවර පවුල් වල සාමාජිකයින් දුම් කරවල නිෂ්පාදනය සිදු කරනු ලබයි. ඔවුන් සාම්ප්‍රදායික ලෙස බහුලව පවතින දර වර්ග යොදා ගෙන දුම් නිපදවා කෙලින්ම දුම් ගැසීම සිදු කරනු ලැබේ. එවිට දුම් පවතින විෂ රසායන ද්වාරය (Poly Aromatic Hydrocarbons) මසුන් මත තැන්පත් වීම සිදුවේ. FAO Thioraye තාක්ෂණයට අනුව සකසන ලද උදුනෙහි පෙරණයක් ඇති බැවින්, දුමෙහි ඇති විෂ ද්වාරය මසුන් මත තැන්පත් වීම අවම වේ. එබැවින් මෙය දැනට දුම් කරවල නිෂ්පාදනයේ නියුතු සහ නියැලීමට බලාපොරොත්තු වන අය සඳහා හඳුන්වා දීම සිදු කෙරේ. FAO Thioraye තාක්ෂණයට අනුව සකසන ලද දුම් උදුන් 12 ක් විවිධ පළාත්වල ධීවර ජනතාවට ලබා දීම සහ අදාළ පුහුණුව ලබාදීම සිදුකර ඇත.

නව දුම් උදුන් නියමු ව්‍යාපෘතිය සඳහා මාතර, යාපනය, මන්නාරම, පුත්තලම, හම්බන්තොට, මඩකලපුව යන දිස්ත්‍රික්ක සඳහා උදුන් 07ක් ද, නුවර එළිය, පොළොන්නරුව, අම්පාර, අනුරාධපුරය, හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්ක සඳහා උදුන් 05ක් ද ස්ථාපිත කර ඇත.

ජීවනෝපාය ලෙස මෙම කර්මාන්තය සිදු කිරීම සඳහා දුම් ගැසීම සඳහා සකසන ලද බහුකාර්ය උදුන භාවිතය සඳහා 250 කට අධික ධීවර පවුල් පුහුණු කර ඇත. දුම් ගැසුමක් සහ නිෂ්පාදන සඳහා සංචාරක කර්මාන්තය මෙන්ම අපනයන වෙළඳපොළ තුළ ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතී.

රූපය 4.3.1.1 නව දුම් උදුනේ නියමු ව්‍යාපෘතිය

4.3.2 ජලජීවී වගාව සඳහා මත්ස්‍ය ආහාර මත දරනු ලබන පිරිවැය අවම කිරීම

ජලජීවී වගාවේදී මත්ස්‍ය ආහාර සඳහා දරනු ලබන පිරිවැය වර්තමානයේ අධික වීමට ප්‍රධාන කරුණ ලෙස දේශීයව මත්ස්‍ය වගාවන් සඳහා සැකසෙන සුදුසු ආහාර නොමැතිවීම හේතුවෙන් එම ආහාර ආනයනය කරනු ලබයි. වඩාත් ප්‍රකට මත්ස්‍ය විශේෂ වන තිලාපියා සහ මෝදා එළදායි වාණිජ කර්මාන්තයක් ලෙස වගාකිරීමට අවශ්‍ය වන ආහාර නිපදවීම සඳහා නිර්දේශ කරනු ලබයි. එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර සංවිධානයේ ප්‍රතිපාදන යටතේ මත්ස්‍ය ආහාර සැකසීමේ යන්ත්‍රයක් රජය හා පෞද්ගලික අංශයේ සහභාගීත්වයෙන් ස්ථාපනය කරනු ලබයි. එමඟින් වඩාත් ගුණාත්මක ආහාර දේශීයව නිපදවීමත් ජලජීවී වගාවෙන් ඉහළ මත්ස්‍ය අස්වැන්නක් ලබාගැනීමට අපේක්ෂිතය.

4.3.3. ජෛව තාක්ෂණය මගින් මුහුදු ඇල්ගී හා ජලජ පැළෑටි ප්‍රචාරණය

විදේශීය වෙළඳපල සඳහා විශේෂ ඉල්ලුමක් පවතින ජාවා ෆර්න් (*Microsorium pteropus*) (කෙකටිය) (*Aponogeton rigidifolius*) අනුබියාස් (*Anubias barteri* var *Nana*) හා වාණිජමය වශයෙන් අපනයන කරනු ලබන මුහුදු ඇල්ගී විශේෂයක් වන *Kapphycus alvarezii* සඳහා වැඩි අංකුර ප්‍රමාණයක් නිපදවා ගැනීම සඳහා පටක රෝපණ ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීමත් හා ජාන සංවර්ධන ක්‍රමවේදයක් උපයෝගීත්වයෙන් අතුලඬියන් විශේෂයක් වන *Cryptocoryne wendtii* ශාක වැඩි දියුණු කිරීම මෙම වසර තුළ පර්යේෂණ සඳහා ඉලක්ක ගත වී ඇත.

4.3.4 නැනෝ තාක්ෂණය භාවිතයෙන් කරදඩු ඉස්සන් කර්මාන්තය සඳහා වන අභියෝගයක් වන ඉස්සන්ගේ වර්ධනය ඉහළ නැංවීම සහ රෝග සඳහා ඉස්සන්ගේ ප්‍රතිශක්තිය දියුණු කිරීම

මෙහිදී නිෂ්සාරණය කරනු ලබන කයිටෝසාන් නැනෝ අංශු ආහාර මගින් ඉස්සන්ට ලබාදී සුදුසුපුළුලි රෝගයට එරෙහිව ඔවුන්ගේ ප්‍රතිශක්තිය ගොඩනැගෙන ආකාරය විද්‍යාත්මකව හැදෑරීමට අඹකඳවිල ඉස්සන් අභිජනනගාරයක මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරේ. අවශ්‍ය ආහාර වට්ටෝරු ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක විශ්ලේෂණය කර වාර්තා ලබාගෙන ඇත. ඉස්සන්ගේ ආහාර සඳහා අඩංගු විය යුතු කයිටෝසාන් ප්‍රතිශත නිර්දේශ මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.

4.3.5. මත්ස්‍ය රෝග නිවාරණය සඳහා වන පර්යේෂණ

වර්තමානයේ විශේෂයෙන්ම විසිතුරු මත්ස්‍යයන් හට වැලඳෙන සුදු පුළුලි රෝගය සහ වෛරස් රෝග සඳහා ප්‍රතිකර්ම සෙවීම සහ නිරෝධායනය සඳහා ක්‍රමවේද සකස් කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදු කරනු ලබයි. තිලාපියා ලේක් වෛරස් (T2lv) නම් වෛරස් රෝගය පිලිබඳව ද මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ අධ්‍යයනය කරනු ලබයි. මෙම පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල මත්ස්‍යයන් අපනයනය වැඩි දියුණු කිරීමට දායක වේ.

4.3.6 ජල ගැලීම් සඳහා ලක්වන නිල්වලා ගඟ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ මත්ස්‍ය වගාව සහ ජලජ පැළෑටි වගාවන් සඳහා යොදාගැනීම

ජලජ පැළෑටි සහ මත්ස්‍යයින්ගේ වගා සඳහා සුදුසු විශේෂ සහ ප්‍රදේශ නිර්ණය කිරීමට නියමිතය. නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මාතර හා නිහගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වල පවතින වගුරු සහ පුරන් කුඹුරු උපයෝගීත්වයෙන් සිදු කරනු ලබයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් භාවිතයෙන් ඉවත් කර ඇති ඉඩම් භාවිතයෙන් ජලජීවී නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීමත් අපේක්ෂා කෙරේ.

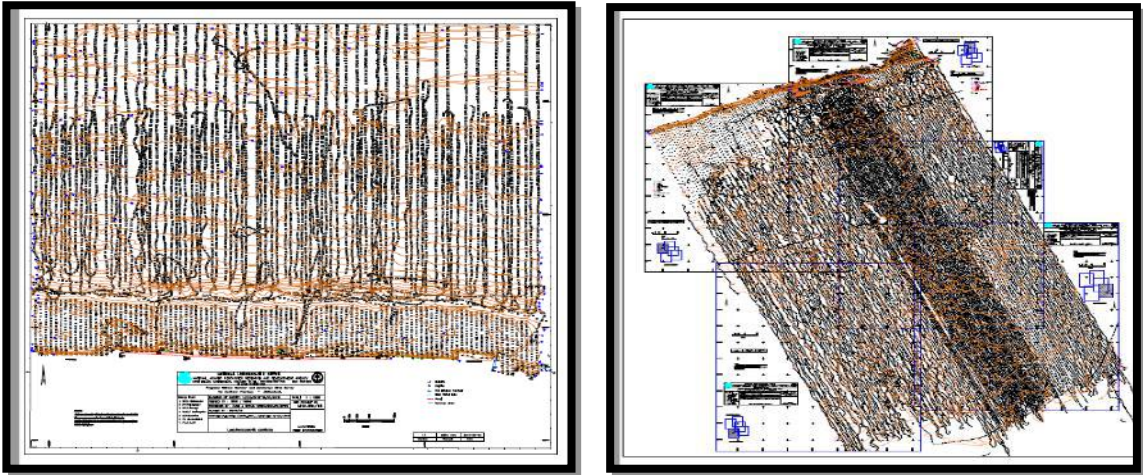
4.4 ධීවර වරායන් හා නැංගුරම් පොළ ආශ්‍රිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

4.4.1 ධීවර වරායන් හා නැංගුරම් පොළ මැනුම්

උතුරු පළාතේ මත්ඛනිවු මාදගල් පුංකුඬුතිවි හා ආදිකෝවිලාඩ් යන ධීවර නැංගුරම් පොළවල් සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය සවිස්තරාත්මක ජලශාස්ත්‍රීය මැනුම් කටයුතු සිදුකරන ලදී.

4.4.2. කොළඹ වරාය නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ව්‍යාපෘති වැඩ බිමේ සිට උතුරට සහ දකුණට කිලෝමීටර් දහයක් දක්වා වෙරළ පැතිකඩ මැනුම් සිදුකරන ලදී විශේෂයෙන්ම වෙරළෙහි ඇති ඒකාකාරී නොවන තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් බේරේ වැව මෝය අසල දකුණු දිය කඩනය දිගේ සහ වැව මෝය අසල සෑදුණු දූපතෙහි වෙරළ දිගේ වෙරළට ලම්බකව පැතිකඩ මැනුම් සිදුකර එක එල්ලේම වෙරළට සිදු වූ බලපෑම ගණනය කර ගන්නා ලදී.

රූපය 4.4.2. 1 යෝජිත නැංගුරම් පොළ සඳහා සකස් කළ ජල ශාස්ත්‍රීය සිතියම

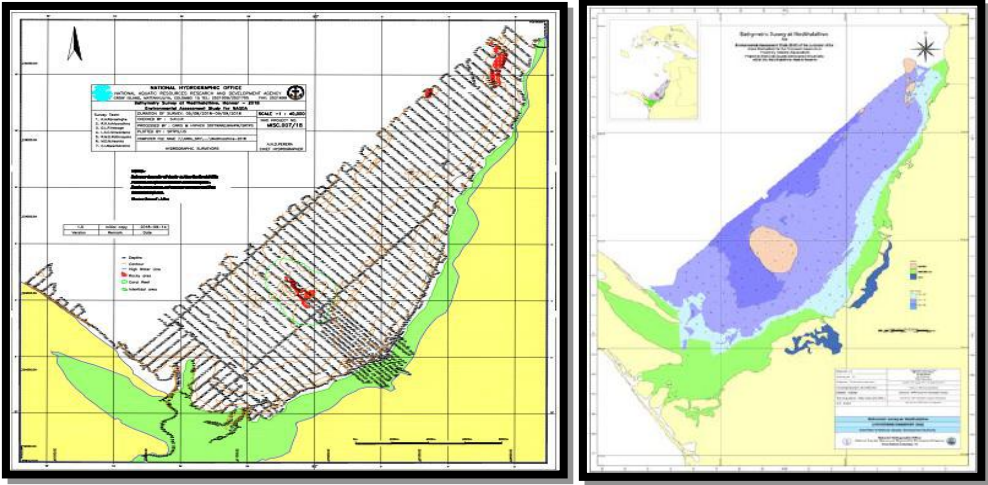

රූපය 4.4.2.2 කොළඹ වරාය නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා සකස් කළ ජලශාස්ත්‍රීය සිතියම

4.4.3. වෙඩිතලතිවි ස්වභාවික රක්ෂිතය තුළ යෝජිත ජලජීවී ව්‍යාපෘතිය සඳහා වන පාරිසරික තක්සේරු ඇගයීම

සමස්ත අධ්‍යයන ප්‍රදේශය ආවරණය වන පරිදි සංක්ෂිප්ත තොරතුරු සැපයීම සඳහා වන ප්‍රදේශයේ ඇල මාර්ගයෙන් ගල්පර හා බාදනයට ලක් වූ ප්‍රදේශ සඳහන් ජලශාස්ත්‍රීය මැනුම් කටයුතු සිදුකරන ලදී. එමෙන්ම අධ්‍යයන ප්‍රදේශයට ප්‍රවේශ වීමේ මාර්ගය, රක්ෂිතයක් ලෙස නම් කිරීමට යෝජිත ප්‍රදේශයේ සීමාවන්, ප්‍රදේශයේ ආගමික ස්ථාන, ප්‍රදේශයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ අනෙකුත් විශේෂිත ස්ථාන සඳහන් කරමින් 1 : 10,000 පරිමාණයේ ස්ථානීය සිතියම ද නිර්මාණය කරන ලදී . ඊට

අමතරව වර්තමානයේ සොබා රක්ෂිතයේ ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳව සඳහන් සිතියම් ද නිර්මාණය කරන ලදී මෙම සිතියම් වල නිවැරදිභාවය විශ්වාසනීය භාවය ප්‍රදේශයේ කරන ලද සත්‍ය ගවේෂණ මගින් තහවුරු කරන ලදී. මේ සඳහා මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ ඉඩම් පරිහරණය හා ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාංක දත්ත භාවිතා කරන ලදී.

රූපය 4.4.3.1 වෙඩිතලනිවි ස්වභාවික රක්ෂිතයට අයත් ඉඩම් පරිහරණ සිතියම

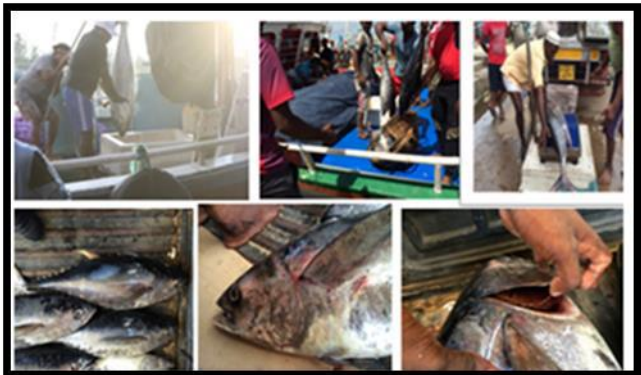
4.5 මත්ස්‍ය පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම

පසු අස්වනු තාක්ෂණයට අදාළව පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය සඳහා හඳුනාගත් ප්‍රධාන කෙස්ත්‍ර

- 🐟 ජලජ සම්පත් ආශ්‍රිතව අගය වැඩිකළ ආහාර නිෂ්පාදන සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය සොයාගැනීම
- 🐟 සම්ප්‍රදායික නිෂ්පාදනවල සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බව සහ ඉහල ගුණාත්මක තත්ත්වය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම.
- 🐟 ජලජ සම්පත් ආශ්‍රිතව අගය වැඩිකළ වෙනත් නිෂ්පාදන සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය සොයාගැනීම සහ කර්මාන්ත සඳහා හඳුන්වාදීම
- 🐟 මත්ස්‍ය පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම සඳහා වන පර්යේෂණ .
- 🐟 මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනවල අඩංගු වී ඇති විෂ රසායනික වර්ග සහ එම ප්‍රමාණයන් නිර්ණය කර වාර්තා කිරීම.
- 🐟 ආහාර සංරක්ෂණය, සැකසීම, තත්ත්ව පාලනය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය සඳහා උපදේශන සේවාවන් ලබාදීම. නාරා ආයතනය මගින් සිදු කෙරේ.

4.5.1 මධ්‍යම මත්ස්‍ය වෙළඳපොළෙහි සහ සිල්ලර වෙළඳසැල් සහ නව බහුදින යාත්‍රා මගින් නෙලාගනු ලබන මත්ස්‍යයන්ගේ තත්වය පිළිබඳ පර්යේෂණ

අඩි 55 ට වඩා විශාල දේශීය බහුදින යාත්‍රා තුළ දැනට අනුගමනය කරන මසුන් පරිහරණ පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන ලදී. විශාල කෙලවල්ලා මසුන් අපනයන සඳහා සුදුසු ලෙස ඉහළ ගුණාත්මක තත්වයන් ගෙන ඒම සඳහා බහුදින යාත්‍රා තුළ මුල් අවස්ථාවේදී මසුන් ශීත ජලය තුළ බහා ඉක්මනින් සිසිල් කළ යුතු වුවත්, මෙම ක්‍රමය අනුගමනය කරන්නේ නැති බව අනාවරණය වී ඇත. එමනිසා අඩි 55 ට වඩා විශාල දේශීය බහුදින යාත්‍රා තුළ ගෙනෙන මසුන් සඳහා වැඩි මිලක් ලබාදීම වැනි ක්‍රියාවන් මගින් මසුන් ශීත ජලය තුළ බහා ඉක්මනින් සිසිල් කිරීම සඳහා දිරිගැන්වීම ඉතා අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වේ. මෙම යාත්‍රා දින 40 ට ආසන්න කාලයක් මුහුදු ගමන සඳහා වැයකරන අතර එම කාලය අඩුකර, අපනයනය සඳහා සුදුසු විශාල කෙලවල්ලා මසුන් ඉහළ ගුණාත්මක තත්වයෙන් ගෙන ඒම සඳහා, කෙටිකාලයක් තුළ නිවැරදිව මසුන් බිම් හඳුනා ගැනීමේ තාක්ෂණය ලබා දීම සඳහා කටයුතු කර ඇත.

රූපය 4.5.1. 1 බහුදින යාත්‍රාවල මත්ස්‍යයන්ගේ පසු අස්වැන්න භානිය

4.6 ධීවර අංශයේ අපනයන ආදායම ඉහළ නැංවීම

4.6.1. ශ්‍රී ලංකාවේ ඒක දේශීය මිරිදිය මත්ස්‍ය අභිජනන තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතාකර ටැංකි තුළ අභිජනනය කරවීම තුළින් අපනයන වෙළඳපොළට හඳුන්වා දීම

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ ලංකාවේ ඒකදේශීය මිරිදිය මසුන් ටැංකි තුළ අභිජනනය කරවීම සඳහා අභිජනන තාක්ෂණික ක්‍රම හඳුනා ගැනීම හා ඒ හරහා අපනයන වෙළඳ පොළ සඳහා අප රටෙහි ඒකදේශීය නව මත්ස්‍ය විශේෂ හඳුන්වා දීම වේ.

මේ සඳහා ප්‍රධාන ලෙස *Pethia melanomaculata*(tic- toc barb) යන මත්ස්‍ය විශේෂය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන ලදී. මීට අමතරව *Systemus asoka* (*Asoka pethiya*) යන මත්ස්‍ය විශේෂයෙහි ස්වාභාවික ගහනය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන ලදී. ඒ සඳහා කිතුල්ගල සහ දැරණියගල ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව දත්ත රැස් කරන ලදී. ඒ අනුව එම ප්‍රදේශ වල ස්වාභාවික අසෝක පෙතියා ගහනය අතීතයට සාපෙක්ෂව ඉතාමත් අඩුවී ඇති බව අධ්‍යයනය කරන ලදී. අසෝක පෙතියා මත්ස්‍ය විශේෂයද ටැංකි තුළ ස්භාවික හා කෘත්‍රීම ක්‍රම භාවිතා කර අභිජනනය සඳහා පර්යේෂණ සිදු කල අතර ඒවා සාර්ථක නොවීය.

Pethia melanomaculata මත්ස්‍ය විශේෂයේ ස්වභාවික පරිසරවල දත්ත රැස් කරනලදී. අභිජනනය සඳහා සුදුසු මව් සතුන් ස්වභාවික පරිසර වලින් රැගෙන සිමෙන්ති ටැංකි වල වර්ධනය කරවීම සොයාබලන අතර ඔවුන් සාර්ථකව ටැංකි තුළ කෘතීමව සකසන ලද ආහාර ලබා දෙමින් වර්ධනය කරවිය හැකි බව අධ්‍යයනය කරන ලදී. පසුව ස්වභාවික ක්‍රම මගින් අභිජනනය සඳහා අධ්‍යයනයන් සිදු කල අතර ටැංකි තුළ සාර්ථකව අභිජනනය කරවිය.

4.6.2. විදේශීය වෙළෙඳ සඳහා විසිතුරු මසුන් නිෂ්පාදනය ඉලක්ක කරගත් තාක්ෂණය උපයෝගී කරගැනීම

අපනයන වෙළෙඳපොළේ 67%ක පමණ ප්‍රතිශතයක් අයත් කරගෙන සිටින්නේ විසිතුරු ගජපි මත්ස්‍යයායි. දේශීය වශයෙන් මෙම මත්ස්‍ය වර්ගය විස්තීර්ණ ජලජීවි වගාවන් (Extensive) වශයෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලබන අතර මෙම ක්‍රමය මීට වඩා වැඩි ගහණ සංඛ්‍යාවකින් (Stocking density) පරිසර හිතකාමී ආකාරයට වගා කිරීමේ ක්‍රමයක් දේශීය වශයෙන් සංවර්ධනය කිරීම මෙහිදී සිදුවේ. මේ සඳහා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ඉස්සන් වගාව මෙන්ම තිලාපියා වගාව සඳහා යොදා ගන්නා බයෝ ෆ්ලොක් (Bio flock) තාක්ෂණය දේශීය ආරකට ගජපි වගාව සඳහා ප්‍රථම වරට අත්හදා බැලීම මේ යටතේ සිදුකරන ලදී.

තවද, *Balantrocheilos melanopterus* හා *Epakzerorhynches frenatus* යන මත්ස්‍ය විශේෂයන්ගේ ප්‍රේරණ අභිජනනයේ දී විවිධ කෘතීම හෝමෝනයන්ගේ කාර්යක්ෂමතාව සොයා බැලීම ද මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වේ.

බයෝ ෆ්ලොක් (Bio flock) තාක්ෂණය යොදා ගත් වගා පද්ධතිය සහ පරීක්ෂණයෙන් පසු Bio flock එකතු කිරීම .

4.7 ජාතික ආර්ථිකයේ වර්ධනයට ධීවර අංශයේ නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම තුළින් ආදායම වර්ධනය කර ගැනීම .

4.7.1 දැල්ලන් සඳහා අභිජනන ස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව වටා නොගැඹුරු මුහුදේ කර්මාන්තයේ යෙදෙන සුළු පන්තේ ධීවරයා වර්තමානයේ විදින විශාලතම අභියෝගය වන්නේ සීඝ්‍ර ලෙස ක්ෂය වෙමින් පවතින මත්ස්‍ය අස්වැන්නයි. මීට පිළියමක් වශයෙන් නාරා ආයතනය විසින් කෘතිම මත්ස්‍ය අභිජනන ස්ථාන ලංකාව වටා නොගැඹුරු මුහුදේ ඇති කිරීම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

4.7.2 ධුනා මත්ස්‍ය ප්‍රදේශ පුරෝකථන පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම

ගැඹුරු මුහුදේ සාමුද්‍රික ධීවර කර්මාන්තය කරගෙන යෑම සඳහා මත්ස්‍යයින් ගැවසෙන ස්ථාන පිළිබඳ පුරෝකථනයන් නාරා ආයතනය මගින් සතියට දෙවරක් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබයි. මෙම පුරෝකථන ආශ්‍රයෙන් මත්ස්‍යයන් සොයායෑමේ කාලය අවම වන අතර, ඉන්ධන වියදම් අවම කරගත හැකි වේ. දැනට එම පුරෝකථන වල නිර්වද්‍යතාවය 60%ක් පමණ වන අතර, එම නිර්වද්‍යතාවය ඉහල නැංවීම සඳහා පර්යේෂණ තවදුරටත් සිදුකෙරේ.

4.7.3 කටු පොකිරිස්සන් සම්පත සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය

වදවියාමේ තර්ජනයට ලක්වූ එහෙත් අපනයනය තුළින් මෙරටට විශාල ආදායමක් ලබාදෙන සම්පතකි. කටු පොකිරිස්සන් ලෝක වෙළඳපොළෙහි පවතින ඉල්ලුමත්, ධීවර පිරිස වැඩිවීමත්, බිත්තර සහිත පොකිරිස්සන් ඇල්ලීම, කුඩා පොකිරිස්සන් ඇල්ලීම ආදී හේතූන් නිසා සම්පත වදවී යාමට හේතු වී ඇත. දකුණු දිග සහ නැගෙනහිර කලාපයේ පොකිරිස්සන් අස්වනු පිළිබඳ සම්පූර්ණ කොට ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත කළමනාකරණ නිර්දේශ සැපයීමත් බිත්තර සහිත පොකිරිස්සන් බිත්තර හෙලන තුරු මුහුදේ සංරක්ෂණය කර තැබීමත් සිදු කරන ලදී. එක් ගැහැණු පොකිරිස්සෙකු වරකදී පැටව් 250,000 සිට 15 100 000 දක්වා මුදාහරී.

4.7.4. සමුද්‍ර ක්ෂීරපායීන් සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය

ඉන්දියානු සාගර සමුද්‍ර ක්ෂීරපායී අභයභූමිය තුළ පිහිටි රටවල් අතුරින් විශාල සමුද්‍ර ක්ෂීරපායී විවිධත්වයකට සහ සුලභතාවයකට උරුමකම් කියන රටකි ලංකාව. දකුණු දිග වෙරළට ආසන්නව වැටී ඇති ලොව කාර්ය බහුල නාවුක ගමන් මාර්ගය ආශ්‍රිතව නිල් තල්මසුන් සුලභව ගැවසීම නිසා නිරන්තරයෙන් අනතුරුවලට මුහුණ දේ. තර්ජනයට ලක්ව ඇති සමුද්‍ර ක්ෂීරපායීන් සංරක්ෂණය, ඔවුන්ගේ පර්යන්ත රටා, සාගර විද්‍යාත්මක සාධක සමඟ ඇති සබඳතාව සහ ගහන සන්නවය පිළිබඳ

අධ්‍යයනය සිදු කෙරෙමින් පවතී. තවද ධීවර කටයුතු හේතුවෙන් සමුද්‍ර ක්ෂීරපායින් අතර ඇති අන්තර්ක්‍රියා පිළිබඳව අධ්‍යයනය කෙරෙමින් පවතී.

4.7.5. නාරා පුස්තකාලය ඩිජිටල්කරණය කිරීම

ජලජ සම්පත් කේෂ්ත්‍රයේ පර්යේෂණයන්හි නියැලෙන විද්‍යාඥයින්ට මෙන්ම පර්යේෂකයින්හට අවශ්‍ය තොරතුරු මාර්ගගත ගවේෂණය මඟින් පහසුවෙන් හා ක්ෂණිකව ලබාගැනීමේ අරමුණ ඇතිව නාරා ආයතනයේ පුස්තකාලය ඩිජිටල්කරණය කර අනන්තරාලයට එක් කෙරිණි.

4.7.6. ජලජ කව වැඩසටහන

“ මතු පරපුරේ යහපතයි - ජලජ සම්පත් සුරැකුමයි” යන ආදර්ශ පාඨය පදනම් කර ගනිමින් නාරා ආයතනය හා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය අත්වැල් බැඳගෙන ආරම්භ කළ ජලජ කව වැඩ සටහන මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරා ගත් පාසල් 65 ක ඉතා සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. පදක්කම් ක්‍රියාවලියකින් සමන්විත මෙම වැඩ සටහන ආයතනය විසින් සිදුකරනු ලබන, විවිධ ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන අතර, සිසුන් තුළ ජලජ සම්පත් කේෂ්ත්‍රය සම්බන්ධව පවතින දැනුම පුළුල් කිරීම තුළින් එම කේෂ්ත්‍රයේ රැකියා සඳහා ඔවුන් යොමු කිරීම තීරණයට දායකත්වය සපයමින් අනාගතයේදී ඔවුන්ට එම කේෂ්ත්‍රයේ ප්‍රවීණයන් බවට පත්වීමට මං පෙත් එළිපෙහෙළි කරදීම හා ඒ මඟින් අනාගතයේ දී ජලජ සම්පත් තීරණ ලෙසට භාවිතය සඳහා පෙළඹවීමක් ඇති කිරීම මුඛ්‍ය පරමාර්ථයයි.

4.7.7 විද්‍යාත්මක සම්මන්ත්‍රණය -2018

2018 ජූලි මස 24 සහ 25 යන දෙදින “ නිල හරිත ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා වූ නවෝත්පාදන පර්යේෂණ ” නාරා විද්‍යාත්මක සමුළුව පවත්වන ලදී. ධීවර හා ජලජ ජීවී වගා, ජලජ අණුක විද්‍යාව සහ සතුන්ගේ විවිධ ලෙඩ රෝග තත්වයන්, සාගර හා ජලජ විද්‍යාව, ධීවර ප්‍රජාවගේ සමාජ හා ආර්ථික ජලජ පරිසරය සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය යන තේමාවන් යටතේ පර්යේෂණ පත්‍රිකා 66 ක් පිළිබඳව සාකච්ඡාවට ලක්විය. ජලජ පරිසරයේ ජීවී හා අජීවී සම්පත් පිළිබඳ පර්යේෂණ කරනු ලබන ප්‍රධානම ආයතනය වන නාරා ආයතනය එම කේෂ්ත්‍ර සඳහා දැනුම ලබා දෙමින් මහත් සේවයක් ඉටුකර ඇත.

4.7.8. ශ්‍රී ලංකාවේ ගොඩබිම, වෙරළාසන්න මුහුදෙහි ජලාස්ථික් හා පොලිතින් පිළිබඳ අධ්‍යයනය

ශ්‍රී ලංකාව අවට මුහුදේ පොලිතින් හා ජලාස්ථික් අපද්‍රව්‍ය බහුලව පවතින පස්වන (5) රට ලෙස වාර්තා වීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකා මත්ස්‍ය අපනයනය හා ශ්‍රී ලංකා සංචාරක ව්‍යාපාරයන් සඳහා එම අහිතකර තත්ත්වයන් බලපානු ඇත. ප්‍රකාශිත තොරතුරු වල නිරවද්‍යතාවයෙහි පවත්නා ගැටළු නිරාකරණය කිරීමත් මෙම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අවශ්‍ය නිර්දේශ ලබාදීමත් මඟින් ජාත්‍යන්තරව වාර්තා වූ අහිතකර තත්ත්ව ඉවත් කිරීම මෙම අධ්‍යයනය මඟින් සිදු කරනු ලබයි.

4.7.9. ජෛව ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළ තීරය මත වෙරළාසන්න පෙදෙසෙහි අවසාදිත ගතිකත්වය (Sediment Dynamics) නිරූපනය කිරීම

මාතර සිට පුත්තලම දක්වා වෙරළබඩ තීරය බහුල ලෙස බාදනය වීමේ අවදානමක් ඇති බව හඳුනාගෙන ඇත. මීගමුව සිට උඩප්පුව දක්වා වෙරළ තීරය දීර්ඝ කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් අනුව, පසුගිය වසර දහය තුළ (2005 සිට 2014 දක්වා) වෙරළ බාදනය බහුලවම සිදු වී ඇත. පසුගිය වසර දහය තුළ මාරුවීල හා හලාවත අතර වෙරළ තීරය 1956 සිට 2005 දක්වා වාර්තා වූ වෙරළ බාදන පරිමාවට වඩා 20 ගුණයකින් වැඩි වී ඇති අතර එය වසරකට සන මීටර් 186000 ($186000 \text{ m}^3 / \text{year}$) පමණ අගයක් බව හඳුනාගෙන ඇත. මාරුවීල හා හලාවත අතර වෙරළ තීරයට අමතරව දෙවන විශාලතම වෙරළ බාදන ප්‍රදේශය වනුයේ, හලාවත සිට උඩප්පු දක්වා වෙරළ තීරය වේ. එය වසරකට සන මීටර් 96,000 ($96,000 \text{ m}^3 / \text{year}$) ක් පමණ වන අතර 1956 සිට 2005 දක්වා වාර්තා වූ වෙරළ බාදන පරිමාවට වඩා හතර ගුණයකින් වැඩි වේ. එපමණක් නොව, මෙම වෙරළ තීරයේ වාර්ෂිකව වෙරළ බාදන අනුපාතය වසරකට මීටර් 8 ($8 \text{ m} / \text{year}$) කට වඩා වැඩිය.

05.
ලංකා
ධීවර වරාය
නීතිගත
සිංස්ථාව

දැක්ම

සියලුම ධීවර වරායන් හරිත වරායන් ලෙසට පරිවර්තනය කර කලාපය තුළ යටිතල පහසුකම් සැපයීමේ ප්‍රමුඛයා ලෙසට ධීවර කර්මාන්තයේ නිල් සංවර්ධනය තහවුරු කිරීම.

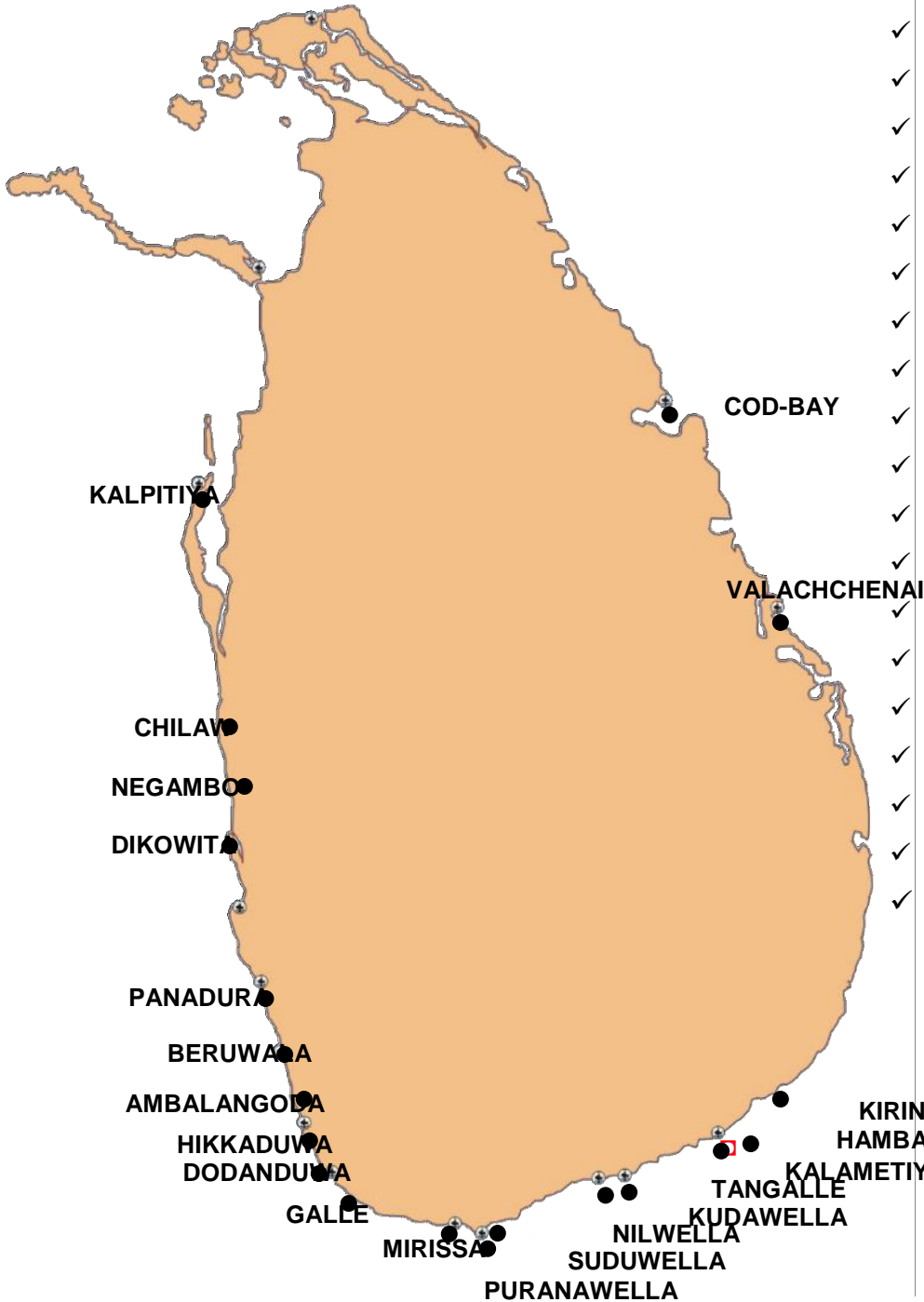
මෙහෙවර

ආදායම, කාර්යක්ෂමතාව, පාරිසරික හා ආයතනික තිරසාර බව ප්‍රශස්ථව රැක ගනිමින් නවීන ගුණාත්මක සහ තත්වයෙන් අනුන යටිතල පහසුකම් සැපයීම.

අරමුණු

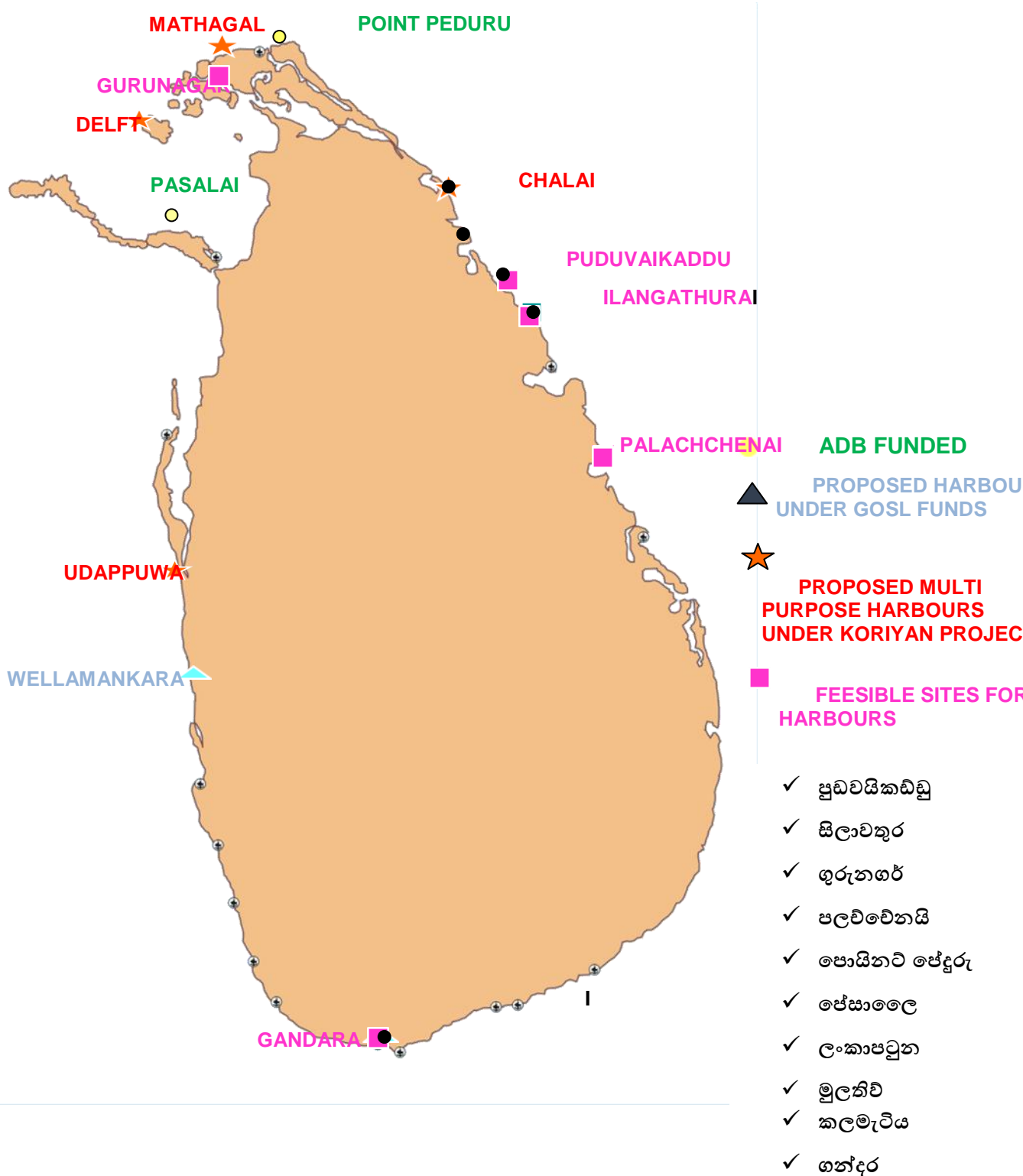
- ධීවර වරායන්, නැංගුරම් පොළවල්, සමුද්‍රීය ඉදිකිරීම් හා අනෙකුත් වෙරළ පහසුකම් සැලසුම්කරණය, සැලසුම් නිර්මාණය සහ ඉදිකිරීම,
- ධීවර වරායන්, නැංගුරම් පොළවල්, සමුද්‍රීය ඉදිකිරීම් හා අනෙකුත් වෙරළ පහසුකම් ස්ථාපනය ක්‍රියාත්මක කිරීම, පාලනය සහ නඩත්තු කිරීම සිදු කිරීම.
- ධීවර වරායන්, නැංගුරම් පොළවල් සහ අනෙකුත් වෙරළ පහසුකම් කළමනාකරණය කිරීම.
- ධීවර යාත්‍රා සඳහා අලුත්වැඩියා හා නඩත්තු පහසුකම් සැපයීම.
- ශීතාගාර, අයිස් යන්ත්‍රාගාර සහ අනෙකුත් ශීතකරණ පහසුකම් ස්ථාපනය, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නඩත්තු කිරීම.
- ධීවර කර්මාන්තයට හා ධීවරයන්ට අවශ්‍ය වන ජලය, ඉන්ධන, ලිහිසි තෙල්, විදුලිය, අයිස්, ශීතාගාර පහසුකම් හා ඒ සඳහා ආනුශංගික වන වෙනත් කුමන හෝ සේවාවන් සැපයීම.
- ධීවර වරායන්, නැංගුරම් පොළවල්, සමුද්‍රීය ඉදිකිරීම් හා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය තුළ පිහිටා ඇති අනෙකුත් සංවිධාන සඳහා ආරක්ෂාව ලබා දීම මෙන්ම ඒ සඳහා අය කිරීම් ගාස්තු හා අනෙකුත් ගෙවීම් නැවත අය කරවා ගැනීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ අනන්‍ය ආර්ථික කලාපය(EEZ) , අධීක්ෂණය, පාලනය කිරීම.

වර්තමානයේ මෙහෙයුම් සිදුවන ධීවර වරායන්

- ✓ පානදුර ධීවර වරාය
- ✓ බේරුවල ධීවර වරාය
- ✓ හික්කඩුව ධීවර වරාය
- ✓ ගාල්ල ධීවර වරාය
- ✓ මේරිස්ස ධීවර වරාය
- ✓ පුරාණවැල්ල ධීවර වරාය
- ✓ කුඩාවැල්ල ධීවර වරාය
- ✓ තංගල්ල ධීවර වරාය
- ✓ කිරින්ද ධීවර වරාය
- ✓ කොඩිබේ ධීවර වරාය
- ✓ කල්පිටිය ධීවර වරාය
- ✓ දික්ඕවිට ධීවර වරාය
- ✓ මීගමුව ධීවර වරාය
- ✓ වාලච්චේන ධීවර වරාය
- ✓ හලාවත ධීවර වරාය
- ✓ අම්බලන්ගොඩ ධීවර වරාය
- ✓ දොඩන්දුව ධීවර වරාය
- ✓ නිල්වැල්ල ධීවර වරාය
- ✓ සුදු වැල්ල ධීවර වරාය
- ✓ හම්බන්තොට ධීවර වරාය
- ✓ ඔළුවිල් ධීවර වරාය

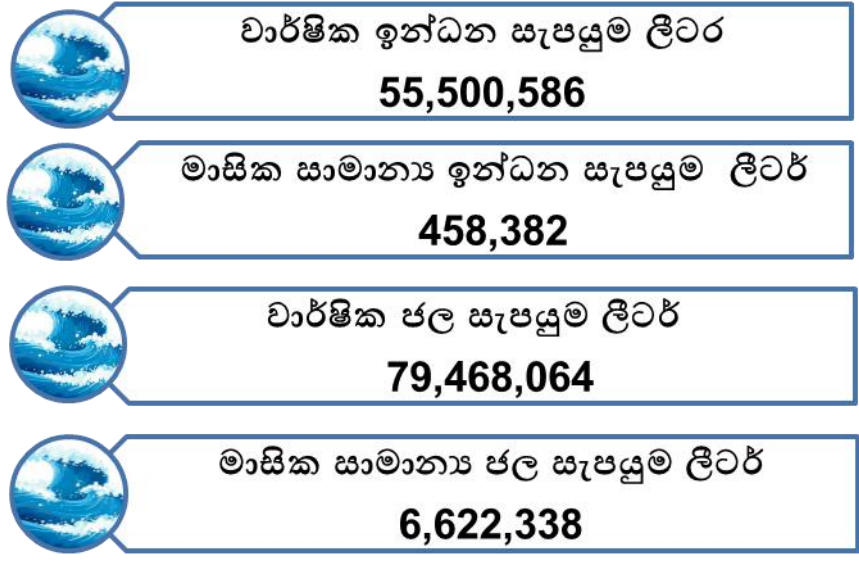
ඉදිවෙමින් පවතින්නා වූ හා සැලසුම් අදියරේ පවත්නාවූ ධීවර වරාය ව්‍යාපෘතීන්

5.1 වරාය මෙහෙයුම් පද්ධතිය මගින් සපයන ප්‍රධාන සේවාවන්

- ඉන්ධන පහසුකම් සැපයීම
- ජලය පහසුකම් සැපයීම
- අයිස් පහසුකම් සැපයීම
- දැල් සැකසුම් ශාලා පහසුකම් සැපයීම
- යාත්‍රා අලුත්වැඩියා පහසුකම් සැපයීම
- අපනශාලා පහසුකම් සැපයීම
- යාත්‍රා එසවීම් හා ගොඩට ගෙන එමේ පහසුකම් සැපයීම
- පැය 24 තුළ ආරක්ෂාක පහසුකම් සැපයීම
- විදුලිය සහිත අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම
- සනීපාරක්ෂක පහසුකම් පවත්වාගෙන යාම
- වරාය ගැඹුරු නඩත්තු කටයුතු
- වරාය නැංගුරම් පහසුකම් සැපයීම
- කාර්යාල පහසුකම්
- බැංකු පහසුකම්
- කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයට අදාළ කර්මාන්ත සඳහා විශේෂයෙන් පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජනයන් සිදු කිරීමේ හැකියාව.
- නැව් සඳහා පහසුකම්, තල්මසුන් නැරඹුම් යාත්‍රා පහසුකම්

5.2 අප වරායන්හි ඉන්ධන හා ජල සැපයුම් ධාරිතාවයන් - 2018

5.3 ඉන්ධන ගබඩා පහසුකම් හා විකුණුම් පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය - 2018

වරාය	ඉන්ධන ධාරිතාවය (ලීටර්)	වාර්ෂික විකුණුම් (ලීටර්)
මීගමුව සිවිලි වරාය	36000	2105985
දික්ඕවිට සිවිලි වරාය	115200	9401247
පානදුර සිවිලි වරාය	-	45,541
බේරුවල සිවිලි වරාය	36000	6,423,608
අම්බලන්ගොඩ සිවිලි වරාය	72000	2,309,202
හික්කඩුව සිවිලි වරාය	36000	620,385
දොඩන්දුව සිවිලි වරාය	36000	-
ගාල්ල සිවිලි වරාය	74000	6,108,064
මිරිස්ස සිවිලි වරාය	72000	4,053,204
නිල්වැල්ල සිවිලි වරාය	36000	1,879,757
පුරාණවැල්ල සිවිලි වරාය	72000	3,230,369
සුදු වැල්ල සිවිලි වරාය	18000	864,812
කුඩාවැල්ල සිවිලි වරාය	72000	5,099,321
තංගල්ල සිවිලි වරාය	54000	1,140,422
හම්බන්තොට සිවිලි වරාය	36000	380,705
කිරින්ද සිවිලි වරාය	36000	342,737
වලව්වේන සිවිලි වරාය	-	1,527,252
කොඩ්බේ සිවිලි වරාය	54000	9,594,271
කල්පිටිය සිවිලි වරාය	36000	373,704
හලාවත සිවිලි වරාය	36000	-
එකතුව	927,200	55,500,586

5.4 ජල ගබඩා පහසුකම් හා විකුණුම් පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය - 2017

වරාය	ජල ධාරිතාවය(ලීටර්)	වාර්ෂික විකුණුම් (ලීටර්)
මිගමුව සිවිලි වරාය	50000	2128750
දික්ඕවිට සිවිලි වරාය	250000	7439875
පානදුර සිවිලි වරාය	25000	124572
බේරුවල සිවිලි වරාය	200000	6842505
අම්බලන්ගොඩ සිවිලි වරාය	126000	3927647
හික්කඩුව සිවිලි වරාය	30000	1770982
දොඩන්දුව සිවිලි වරාය	14000	304010
ගාල්ල සිවිලි වරාය	50000	12564057
මිරිස්ස සිවිලි වරාය	18000	9419342
නිල්වැල්ල සිවිලි වරාය	12000	4429180
පුරාණවැල්ල සිවිලි වරාය	80000	7978362
සුදු වැල්ල සිවිලි වරාය	11400	2211032
කුඩාවැල්ල සිවිලි වරාය	114000	1386242
තංගල්ල සිවිලි වරාය	32000	2407907
හම්බන්තොට සිවිලි වරාය	12000	1038717
කිරින්ද සිවිලි වරාය	75000	410727
ඔලුවිල් සිවිලි වරාය	40000	
වලව්වේන සිවිලි වරාය	80000	1175180
කොඩ්බේ සිවිලි වරාය	150000	9963390
කල්පිටිය සිවිලි වරාය	50000	3580487
හලාවත සිවිලි වරාය	34000	365100
එකතුව	1508400	79468064

5.5 අයිස් යන්ත්‍රාගාර ධාරිතා පහසුකම් පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය 2018

අයිස් යන්ත්‍රාගාර / ලිපිනය	ධීවර වරාය / තොටුපළේ නම	නිෂ්පාදන ධාරිතාව Mt / දින	කැට අයිස් / පතුරු අයිස්	ජංගම අයිස් කම්හලක් (ඔව් / නැ)	වත්මන් තත්ත්වය, ක්‍රියාකාරී / යෝජිත
කිරිින්ද	කිරිින්ද	5	කැට	ඔව්	සක්‍රියයි
හම්බන්තොට	හම්බන්තොට	20	කැට	නොමැත	යෝජිත
තංගල්ල	තංගල්ල	5	කැට	ඔව්	ක්‍රියාකාරී නොවේ
තංගල්ල	තංගල්ල	5	කැට	ඔව්	සක්‍රියයි
කුඩාවැල්ල	කුඩාවැල්ල	10	පතුරු	නොමැත	සක්‍රියයි
පුරාණවැල්ල	පුරාණවැල්ල	35	කැට / පතුරු	නොමැත	සක්‍රියයි
පුරාණවැල්ල	පුරාණවැල්ල	20	කැට	නොමැත	යෝජිත
ගාල්ල	ගාල්ල	5	පතුරු	නොමැත	සක්‍රියයි
ගාල්ල	ගාල්ල	5	පතුරු	නොමැත	සක්‍රියයි
ගාල්ල	ගාල්ල		කැට	නොමැත	යෝජිත
හික්කඩුව	හික්කඩුව	20	කැට	නොමැත	යෝජිත
දොඩන්දුව	දොඩන්දුව	10	කැට	නොමැත	යෝජිත
අම්බලන්ගොඩ	අම්බලන්ගොඩ	20	කැට	නොමැත	සක්‍රියයි
බේරුවල	බේරුවල	7.5	කැට	නොමැත	සක්‍රියයි
බේරුවල	බේරුවල	5	කැට	නොමැත	සක්‍රියයි
පානදුර	පානදුර	5	පතුරු	නොමැත	සක්‍රියයි
මීගමුව	මීගමුව	20	කැට	නොමැත	සක්‍රියයි
හලාවත	හලාවත	20	කැට	නොමැත	සක්‍රියයි
කල්පිටිය	කල්පිටිය	10	කැට	නොමැත	යෝජිත
කොඩිබෙ	කොඩිබෙ	20	කැට	නොමැත	යෝජිත
කොඩිබෙ	කොඩිබෙ	50	කැට	නොමැත	සක්‍රියයි
දික්ඔව්ට	දික්ඔව්ට	20	කැට	නොමැත	සක්‍රියයි

වැලවිවේන	වැලවිවේන	50	කැට	නොමැත	සක්‍රියයි
අයිස් නිෂ්පාදන ධාරිතාවය		367.5			

5.6 වරාය නැංගුරම් පහසුකම් පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය 2017

2017 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකා ධීවර දෙපාර්තමේන්තුව තුළ ලියාපදිංචි වී මෙහෙයුම් කාර්යන්හි නිරත බහු දින ධීවර යාත්‍රා ගණන 3921 වන අතර අප වරායන් මගින් ලියාපදිංචිය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ධීවර යාත්‍රා ගණන 3874 පමණ වේ.

මෙය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත්කල 98% වන අතර බහු දින යාත්‍රා තුළින් අප වරායන් හරහා රට තුළට ගෙන එන මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 179173.4 කි. අප වරායන් මගින් මෙහෙයවන එක් දින යාත්‍රා ගණන 266 වන අතර එය සමස්ත එක් දින යාත්‍රා ගණනින් 33% ක ප්‍රමාණයක් නියෝජනය වේ. මෙමගින් රට තුළට පිවිසෙන මත්ස්‍ය අස්වැන්න මෙට්‍රික් ටොන් 90472.8 කි.

අප ධීවර වරායන් මගින් ලියාපදිංචිව ක්‍රියාත්මක වන ධීවර යාත්‍රා පිළිබඳ සාරාංශයක් පහත වේ.
එක් දින (1 DAY)

- OFRPB (1) (17-23ft) 03
- 1 දින (3) (28 සිට 34ft) 263

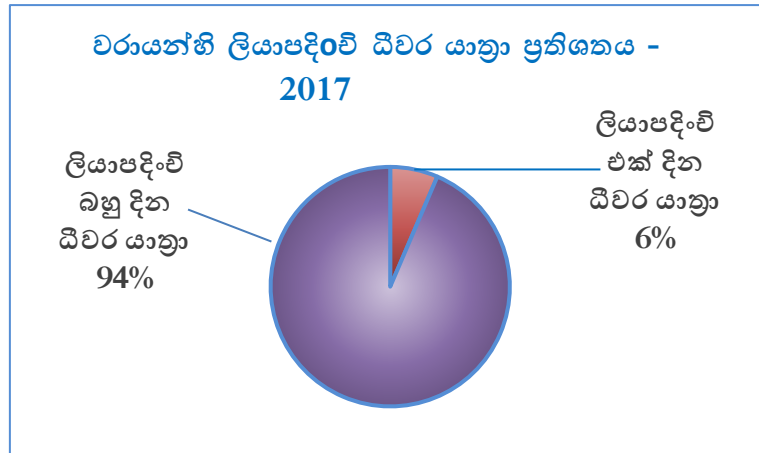
වරාය පහසුකම් ලබන සමස්ත එක් දින ධීවර යාත්‍රා ගණන 266

බහු දින (IMUL)

- අඩි 34 ක් අඩි 28 යි 332
- අඩි 34 - ක් අඩි 40 1896
- අඩි 40 - ක් අඩි 50 1612
- අඩි 50 - ක් අඩි 60 27
- අඩි 60 හා ඉහළ 07

වරාය පහසුකම් ලබන සමස්ත බහු දින ධීවර යාත්‍රා ගණන 3874

රූපය 5.1 වරායන්හි ලියාපදිංචි ධීවර යාත්‍රා ප්‍රතිශතය - 2017

5.7 ධීවර වරායන්හි පවත්නා පහසුකම් පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය

වරාය	ආරම්භක වර්ෂය	භූමිප්‍රදේශය (Ha)	වරාය බෙසම (Ha)	දිය කඩනයේ දිග (m)	ගැඹුර (m)
කල්පිටිය	1968	0.49	2		2.5
හලාවත	2009	1			2.5
මිරිස්ස	2007	0.42	2		3
දික්ඹව්ව	2013	8.1	11.7	1170	3.5-5.0
මෝදර	1965	0.92	2.3	140	4.0-5.0
පානදුර	1998	2.13	2.7	270	2.5-3.0
බේරුවල	1965	7.05	10	426	2.5-3.0
අම්බලන්ගොඩ	2010	1.74	6.4	375	3.5
හික්කඩුව	2001	2.94	6.3	325	2.5-3.0
දොඩන්දුව	2010	1.41		100	3
ගාල්ල	1965	1.5	4	235	3.0-6.0
මිරිස්ස	1966	2.44	7.2	478	2.5-3.0
පුරාණවැල්ල	1980	4.96	14.2	400	2.5-3.0

කුඩාවැල්ල	1998	4.24	13.1	700	2.5-3.0
තංගල්ල	1965	1.45	2.5	221	2.5-3.0
හම්බන්තොට	2010	1.65	5.8	275	3.5
කිරින්ද	1985	3.5	3.6	450	2.5-3.0
වලවිවේන	2011	1.71	3.7		3
කෝඩ්ඩේ	1965	9.23	20		6
නිල්වැල්ල	2012	1	5	428	3

 - වසර 20 ට වඩා පැරණි ධීවර වරායන්

හම්බන්තොට ධීවර වරාය

5.8 පසුගිය කාල පරිච්ඡේදයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

හලාවත ධීවර වරාය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය

රූපය 5.8.1. ඉදිකිරීම් නිමවූ නව වෙන්දේසි ශාලාව

රූපය 5.8. 2. වරාය තුළ ඉදිකරන ලද නව ඉන්ධන වැංකිය

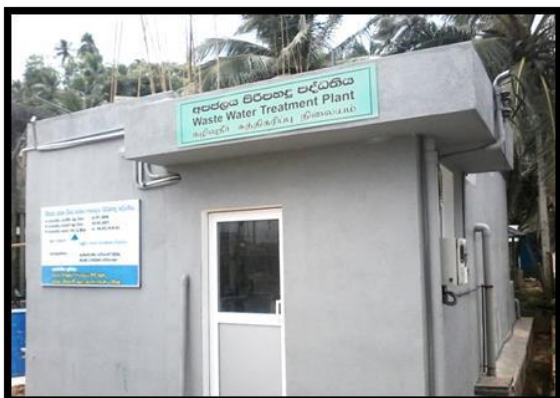
මිරිස්ස ධීවර වරාය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය

රූපය 5.8.3. ඉදිකිරීම් නිමවූ නව දැල් සැකසුම් ශාලාව

රූපය 5.8.4. ඉදිකිරීම් නිමවූ නව වෙන්දේසි ශාලාව

රූපය 5.8. 5. අපජලය පිරිපහදු පද්ධතිය

රූපය 5.8.6. තල් මසුන් නැරඹීමේ සේවාවන්

ගාල්ල ධීවර වරාය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය

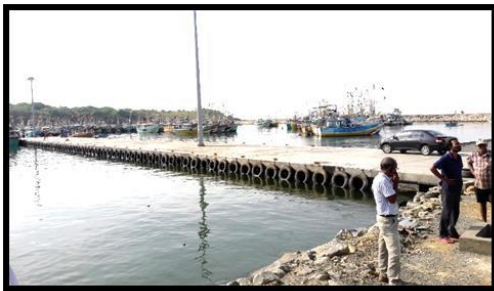

රූපය 5.8.7. නවීකරණය කරන ලද අභයන්තර මාර්ග පද්ධතිය

රූපය 5.8.8. අලුතින් මිලදී ගත් දොඹකරය යන්ත්‍රය

කුඩාවැල්ල ධීවර වරාය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය

රූපය 5.8.9. නව සේවා ජැටිය

රූපය 5.8. 10. නවීකරණය කරන ලද ඉන්ධන ටැංකිය

ඉදිවෙමින් පවතින කලමැටිය ධීවර වරාය

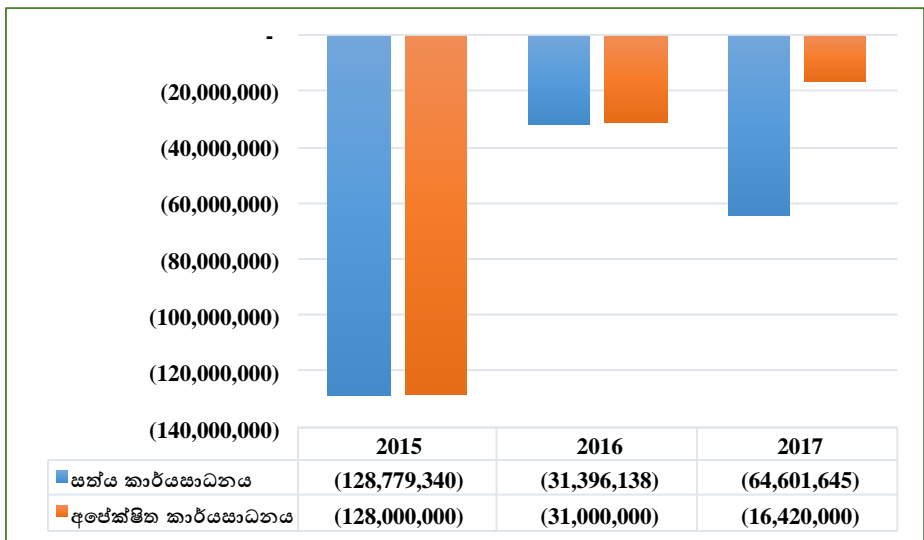

5.9 මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය

5.9.1 මෙහෙයුම් දත්ත විශ්ලේෂණය

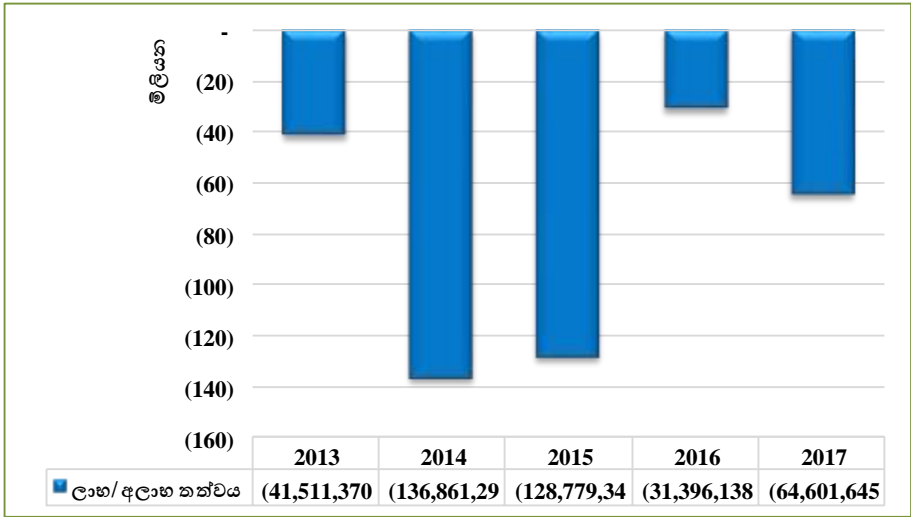
පහත දැක්වෙන සංඛ්‍යා පෙන්වුම් කරන්නේ 2016 සහ 2020 සංයුක්ත සැලැස්මෙහි ඇතුළත් මූල්‍ය ඉලක්ක හා ප්‍රතිඵලවලට සාපේක්ෂව අපගේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය සැසඳීමයි.

වගුව 5.9.1. 1. මූල්‍ය ඉලක්ක වලට සාපේක්ෂව අපගේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය 2015 – 2017

2017 දී රු.මිලියන 64 ක අලාභයක් පෙන්වුම් කරන අතර 2016 වසරේ රු.මිලියන 31.39 ට සාපේක්ෂව 51.4% ක අඩු වීමකි. මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල පහත වැටීම 2017 වසරේදී මෙහෙයුම් පිරිවැය වැඩිවීම නිසා සිදුවී ඇත.

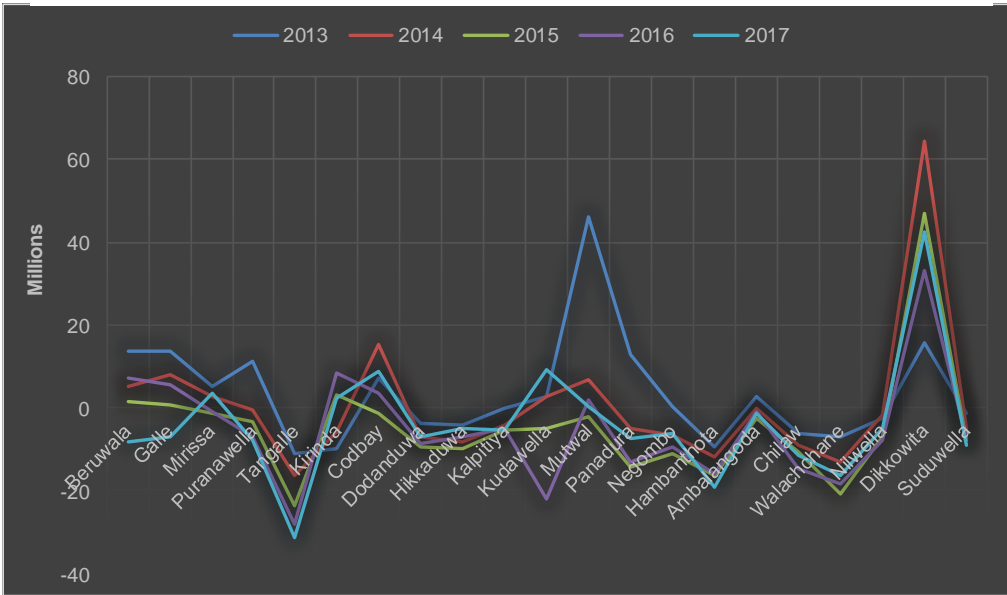
වගුව 5.9.1. 2. 2013 – 2017 සමස්ත මෙහෙයුම් පරිමාණය

5.9.2 වරායන්හි මෙහෙයුම් තත්ත්වය

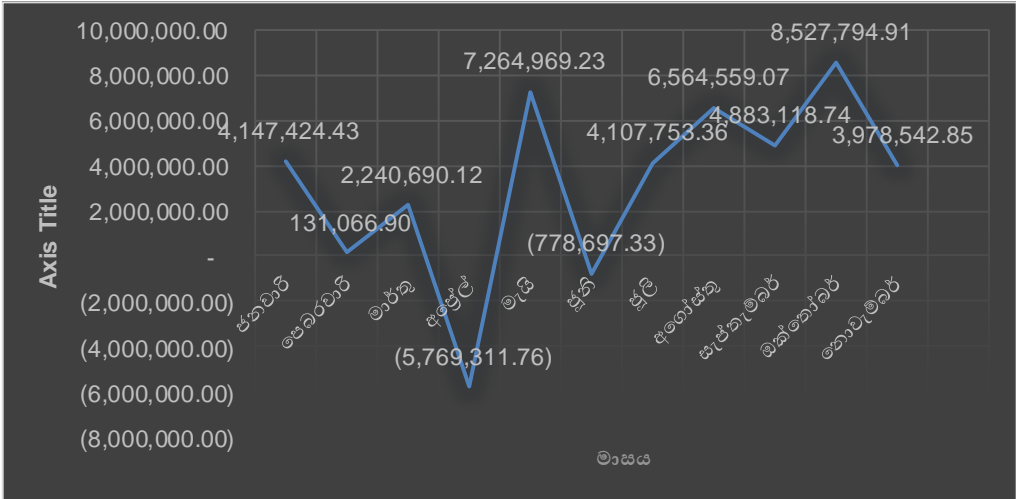
ධීවර වරායන්හි ක්‍රියාකාරී කාර්ය සාධනය සැලකිල්ලට ගත් විට 2013 සිට 2017 දක්වා මුළු දායකත්වය සඳහා ධීවර වරායන් 8 ක් සාමාන්‍ය ලාභ ප්‍රතිශතයක් ලබා දී ඇති අතර, මෙම කාල සීමාව තුළ ධීවර මෙහෙයුම් කටයුතු වලදී කාලගුණ හා විවිධ හේතූන් මත මෙහෙයුම් ප්‍රතිපල උච්ඡාවචනය වී ඇත.

වගුව 5.9.2.1. 2013 - 2017 වරායන්හි මෙහෙයුම් තත්වය

5.9.3. 2018 වර්ෂයේ වරායන්හි මෙහෙයුම් ප්‍රගතිය

2018 වර්ෂයේ ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් මාසය දක්වා වරායන්හි මෙහෙයුම් ප්‍රතිපල

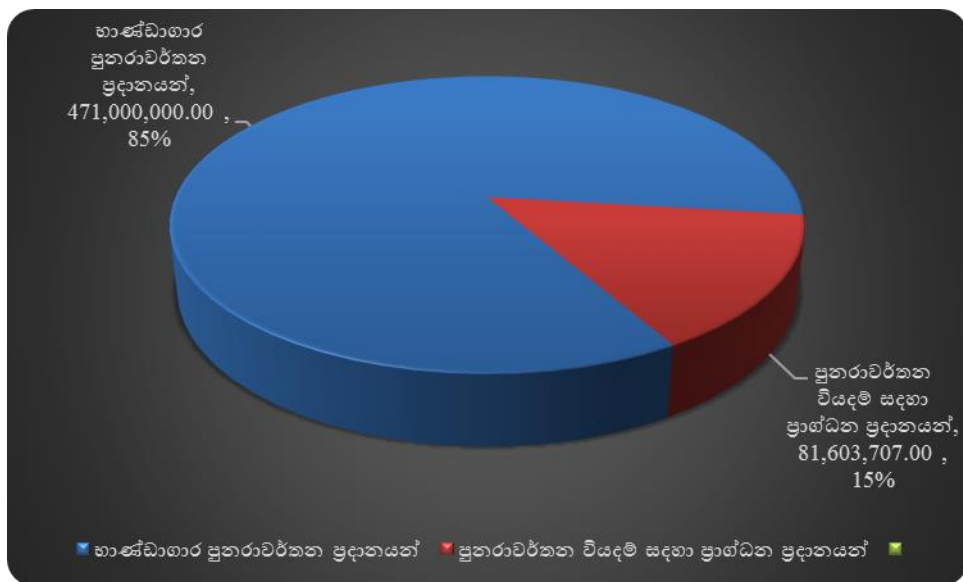

වරාය	වසර				
	2013	2014	2015	2016	2017
බේරුවල	13,336,051	4,881,902	1,191,757	7,209,784	8,334,216
ගාල්ල	13,614,172	7,666,147	366,197	5,566,059	7,318,400
මිරිස්ස	4,848,998	2,578,689	1,395,982	1,118,576	3,209,401
පුරානවැල්ල	11,234,593	547,540	3,625,962	7,382,750	7,923,880
තංගල්ල	11,247,625	16,766,388	24,074,976	28,612,975	31,590,514
කිරින්ද	10,256,929	5,939,064	3,111,429	8,163,629	1,944,921
කෝඩබේ	6,964,362	15,362,635	1,551,788	3,435,486	8,604,136
දොඩන්දුව	3,911,369	7,084,740	9,621,527	8,992,103	7,280,800
හික්කඩුව	4,315,259	8,643,191	9,979,348	7,171,111	5,139,240
කල්පිටිය	441,467	4,295,458	5,437,187	5,315,190	5,424,646
කුඩාවැල්ල	2,464,878	2,662,993	5,220,778	22,336,518	9,095,708
මුතු වැල්ල	45,957,603	6,566,997	2,387,414	1,559,990	-
පානදුර	12,639,573	5,077,493	14,699,956	13,541,487	7,719,158
මීගමුව	119,418	6,864,247	11,359,535	9,708,656	6,343,388
හම්බන්තොට	9,874,126	12,215,468	16,681,711	16,032,507	19,584,610
අම්බලන්ගොඩ	2,365,492	185,895	2,834,562	1,071,886	1,637,238
හලාවත	6,279,250	9,374,140	11,123,725	14,977,016	11,593,879
වාලච්චෙන	7,128,726	13,362,748	21,204,170	18,813,054	16,653,009
නිල්වැල්ල	2,653,853	1,810,881	7,169,148	7,895,794	5,288,313
දික්ඕවිට	15,622,813	64,536,258	47,081,022	33,243,775	42,432,703
සුදුවැල්ල	1,588,612	5,067,032	7,867,900	7,770,668	9,132,927
මෙහෙයුම් වටිනාකම	71,470,737	7,021,336	104,485,264	111,561,568	85,677,349

5.9.4. වරාය මුදල් ප්‍රතිපාදන - 2017

2017 දී සමස්ත මුදල් ප්‍රතිපාදන රුපියල් 552,603,707 ක් වන අතර ඉන් 85% ක් භාණ්ඩාගාරයෙන් පුනරාවර්තන දීමනා මගින් ලබාගෙන ඇති අතර පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයන් තුළින් 15% ක ප්‍රමාණයක් ලබාගෙන ඇත.

වගුව 5.9.4.1. වරාය මුදල් ප්‍රතිපාදන - 2017

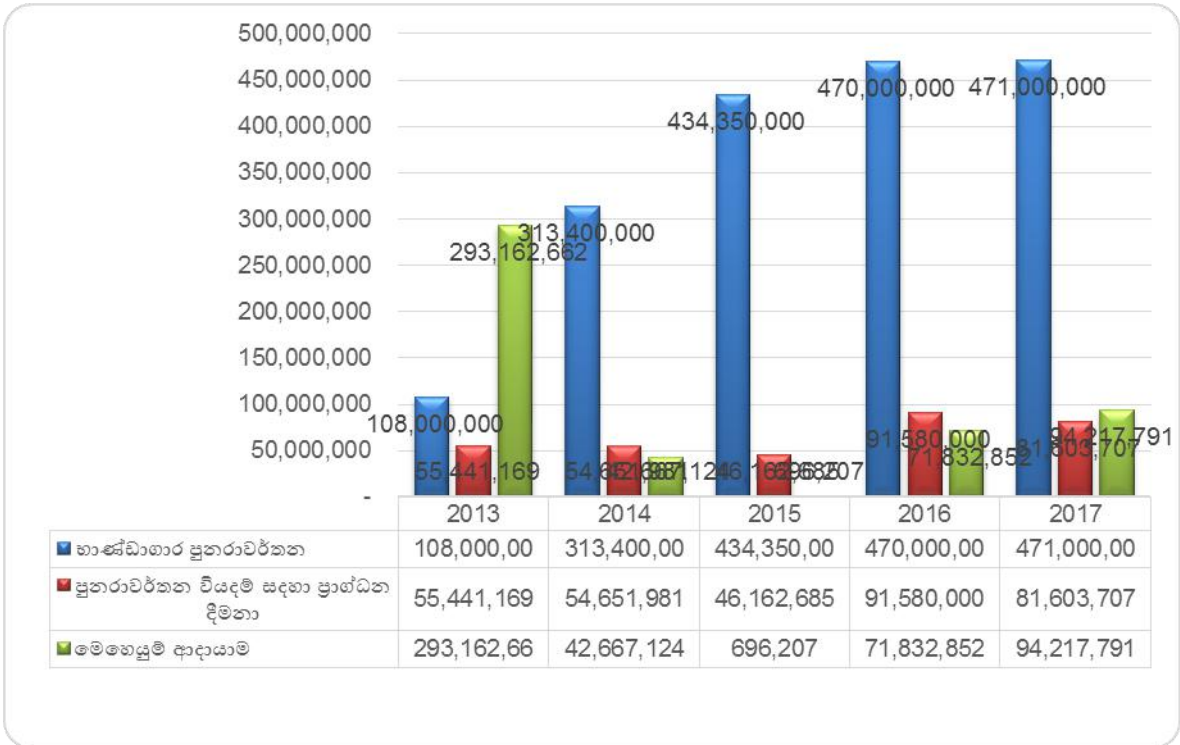

5.9.5. භාණ්ඩාගාර ප්‍රදානයන් හා ආදායම් තත්වයන්හි සංසන්දනය 2013 – 2017

2013 සිට 2017 දක්වා කාලය තුළ මෙහෙයුම් ආදායමේ දායකත්වය සාමාන්‍ය වර්ධන මට්ටමක් නියෝජනය කරන අතර, මෙම කාලය තුළ භාණ්ඩාගාර ප්‍රදානයන් තුළින් ලබන පුනරාවර්තන දීමනා ද වර්ධනය වී ඇත.

ආදායම් සංසන්දනය 2013 – 2017

වගුව 5.9.5.1. වරාය වියදම - 2017

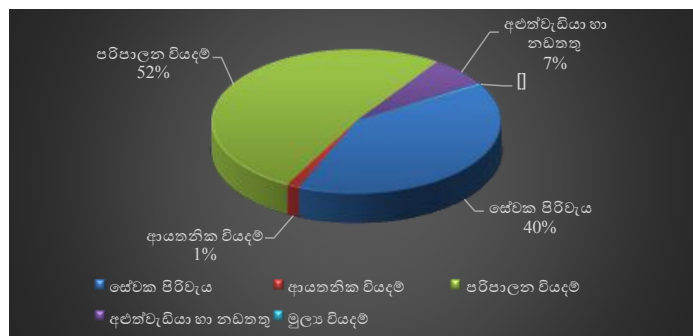

2017 වර්ෂය වන විට මුළු වියදම රුපියල් මිලියන 46 කින් වැඩි විය. අපගේ වැඩිවීමේ වියදම් සැලකිය යුතු තත්වයන් පහත වේ:

- රාජ්‍ය සේවක වැටුප් වර්ධනය වීම.
- පරිපාලන වියදම් තුළ පැවති අගය වැඩි වීම

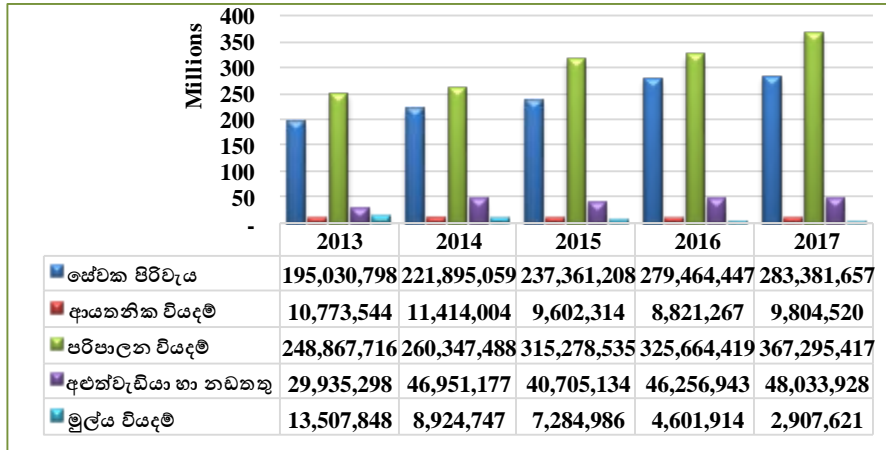
2017 දී අප වියදමෙන් සියයට 52 ක් පරිපාලන ගාස්තු, සියයට 40 ක් සේවක පිරිවැය, 7% ක් අලුත්වැඩියා කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම සඳහා සහ ආයතන සඳහා ගාස්තු සියයට එකක් පමණ වේ.

වගුව 5.9.5.2. වරාය වියදම් 2017

මෙම සංඛ්‍යාවට අනුව පරිපාලන හා කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය මෙම කාලය තුළ ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගොස් ඇති අතර අනෙකුත් වරාය මෙහෙයුම් පිරිවැය මිලියන 4-50 අතර අගයක් ගනී.

වගුව 5.9.5.3.වියදම් සන්සංඳනය 2013 - 2017

5.10 අයවැය මගින් මුදල් වෙන්කරන ලද ව්‍යාපෘති විස්තර 2018

වගුව 5.10.1. සිවිල් ඉංජිනේරු අංශයේ ප්‍රගති වාර්තාව -2018 (ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා)

අනු අංකය	ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘති / වැඩ සටහන්	කාර්ය සාධන දර්ශක	2018 වසර				සම්පූර්ණ කරන ලද / අසම්පූර්ණ (අසම්පූර්ණ නම් ඉදිරි අපේක්ෂිත වර්ෂයේ සම්පූර්ණ කළ යුතුය)
			වෙන් කිරීම 2018 (Rs. Mn)	ප්‍රගතිය 31/12/2018		%	
				(2) මුළු (Rs. Mn) (With Bills in Hand)	වෙනම		
1	ජලජ මෘදුකාංග හා මැනුම් උපකරණ මිලදී ගැනීම (ප්‍රධාන කාර්යාලය)	CFOHS	1.630	1.626		100%	සම්පූර්ණයි
2	ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම (ප්‍රධාන කාර්යාලය)	CHOSF	2.535	2.371		100%	සම්පූර්ණයි
3	ගොඩනැගිලි කොටස් වලට බෙදා වෙන් කිරීම (භාගීර කාර්යයන්)	CHOPW	0.500	0.475		100%	සම්පූර්ණයි
4	යෝජිත මිදුල් අලංකරණ වැඩ	CHOEW	1.600	1.595		100%	සම්පූර්ණයි
5	ගොඩනැගිලි වහල අළුත්වැඩියා කිරීම (ධීවර වරායන්)	CAR	3.520	3.514		100%	සම්පූර්ණයි
6	වරායන්හි සනීපාරක්ෂක පහසුකම්	CASF	11.500	10.081		85%	2019 වසරේදී සම්පූර්ණය කිරීමට අපේක්ෂිත
7	පවතින මාර්ග අළුත්වැඩියා කිරීම (ධීවර වරායන්)	CAIR	10.000	6.153		100%	සම්පූර්ණයි
8	ගොඩනැගිලි නවීකරණය කිරීම/ නව ඉදිකිරීම් (ධීවර වරායන්)	CARB	11.200	11.190		100%	සම්පූර්ණයි
9	ගොඩනැගිලිවල තිත්ත ආලේප කිරීම (ධීවර වරායන්)	CAPB	0.005	0.003		100%	සම්පූර්ණයි
10	ජලජ මැනුම් කටයුතු, ඉංජිනේරු මැනුම් කටයුතු, කේතීය මැනුම් කටයුතු	CAHS	0.510	0.502		100%	සම්පූර්ණයි
11	සීමා තාප්පය ඉදිකිරීම (2017 - 2018)	CABW	0.700	0.657		50%	2019 වසරේදී සම්පූර්ණය කිරීමට අපේක්ෂිත
12	පවතින දියකඩන අළුත්වැඩියා කිරීම හා නව ඉදිකිරීම්	CABQ	41.300	41.219		80%	2019 වසරේදී සම්පූර්ණය කිරීමට අපේක්ෂිත
13	ප්‍රාදේශීය ප්‍රසම්පාදන කමිටු කාර්යයන්	CARPC	12.000	12.390		100%	සම්පූර්ණයි
14	රඳවාගත් මුදල් නිදහස් කිරීම	CARR	3.000	2.862		100%	සම්පූර්ණයි
15	නව ඉදිකිරීම් - ප්‍රධාන කාර්යාලය	CHONC	15.000	11.536		90%	2019 වසරේදී සම්පූර්ණය කිරීමට අපේක්ෂිත
එකතුව - සිවිල් ඉංජිනේරු අංශය			115.000	106.174			

වගුව 5.10.2. යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු අංශයේ ප්‍රගති වාර්තාව -2018 (ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා)

අනු අංකය	ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘතීන් / වැඩසටහන්	කාර්ය සාධන දර්ශක	2018 වසර				සම්පූර්ණ කරන ලද / අසම්පූර්ණ (අසම්පූර්ණ නම් ඉදිරි අපේක්ෂිත වර්ෂයේ සම්පූර්ණ කළ යුතුය)
			වෙන් කිරීම 2018 (Rs.)	ප්‍රගතිය 31/12/2018		වෙනසෙන් %	
				(2) මුද්‍රා (Rs. Mn)	වෙනසෙන්		
16	ඉන්ධන පොම්ප මිලදී ගැනීම	MHDGM (I)	0.000	0.000		0%	අසම්පූර්ණයි. 2019 අයවැයෙන් ඉන්ධන පිරවුම් ඒකක මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කර ඇත.
17	සියළුම වරායන් වල ඉන්ධන පොම්ප අළුත්වැඩියා කිරීම	MHDGM (II)	2.300	2.074		100%	සම්පූර්ණයි
18	විදුලි ජනක යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම	MSMTG(1)	0.000	0.000		0%	2019 අයවැයෙන් Generators මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කර ඇත.
19	සියළුම වරායන් වල ඉන්ධන පොම්ප අළුත්වැඩියා කිරීම	MAMGM(II)	23.000	22.189		100%	සම්පූර්ණයි
20	ඉන්ධන වැනි මිලදී ගැනීම - 07 Nos (8000gal - 6Nos , 5000 Gal- 01 No)	MSPFT	2.300	2.273		100%	සම්පූර්ණයි
21	ඉන්ධන බවුසරයක් මිලදී ගැනීම(5000 L)- 3 Nos	MSMPB	0.580	0.570		100%	සම්පූර්ණයි
22	ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීම	MHPFA	6.000	5.219		100%	සම්පූර්ණයි
23	ගිනි නිවන උපකරණ මිලදී ගැනීම	MSPFE	0.400	0.375		76%	2019 අයවැයෙන් refill fire extinguishers මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කර තිබේ.
24	කැණීම් කටයුතු පවත්වාගෙන යාම	MMDAH	0.000	0.000		100%	සම්පූර්ණයි
25	නඩත්තු කටයුතු - විදුලි	MMREW(II)	6.000	5.557		100%	සම්පූර්ණයි
26	සහල්ලු වාහන අළුත්වැඩියාව සහ නඩත්තු කටයුතු	MHMLV	8.000	7.854		100%	සම්පූර්ණයි
27	ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සහ වෙනත් යාන්ත්‍රික වැඩ	MHPWS	3.800	3.607		100%	සම්පූර්ණයි
28	සංස්ථාවේ සන්නිවේදන පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම	MHUCS	0.900	0.893		100%	සම්පූර්ණයි
29	සියළුම වරායන් වල යන්ත්‍ර සූත්‍ර අළුත්වැඩියා කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම	MRMPS	5.000	4.664		100%	සම්පූර්ණයි
30	ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම - Fenders, D shackle, I bout , Tyres for all harbours	MRFAH	0.500	0.487		100%	සම්පූර්ණයි
31	නඩත්තු සහ සේවා කටයුතු - Tractors , Trailers & Generators	MSMTG(11)	1.020	1.016		100%	සම්පූර්ණයි
32	නඩත්තු කටයුතු - Grap Hopper Dredger	MAHGM -I	11.500	10.573		100%	සම්පූර්ණයි
33	නඩත්තු කටයුතු - Cutter Suction Dredger	MCSPS(II)	6.000	5.970		100%	සම්පූර්ණයි
34	බර වාහන නඩත්තු කටයුතු	MHMGM (I)	13.000	12.969		100%	සම්පූර්ණයි
35	අළුත්වැඩියා කටයුතු සහ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු - බිකන් ලාම්පු සහ බොයාස්	MMREW(I)	2.200	2.138		90%	වැඩිදියුණු කිරීම බොහෝ දුරට අවසන්. 10% ඉතිරි කොටස, 2019 දී අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත
36	උපදේශන සේවා	MSMCS	0.400	0.328		100%	Completed
37	ප්‍රසම්පාදන කටයුතු -Cutter Suction Dredger	MCSPS(I)	0.000	0.000		0%	2019 අයවැයෙන් අමතර කොටස් මිලදී ගැනීමට අපේක්ෂිත
38	2017 වසරේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ගෙවීම් කිරීම	MHMGM (I)- 2017	16.000	15.483		100%	Completed
39	CCTV කැමරා සවිකිරීම ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ වරායන් සඳහා	MHHSC	1.100	1.036		55%	අසම්පූර්ණයි. 2019 අයවැයෙන් CCTV කැමරා සවි කිරීමට
40	මොටර් සයිකලයක් මිලදී ගැනීම	MHPMB	0.000	0.000		0%	අසම්පූර්ණයි
එකතුව - යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු			110.000	105.274			
මුළු එකතුව - යාන්ත්‍රික සහ සිවිල්			225.000	211.448			

<p> ඇස්තමේන්තුගත ව්‍යාපෘති අගය රුපියල්</p>	<p>සිවිල් ඉංජිනේරු අංශයේ - 106,174,000.00</p>
<p> අංශයේ ඇස්තමේන්තුගත ව්‍යාපෘති අගය රුපියල්</p>	<p>යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු - 105,274,000.00</p>
<p> ඇස්තමේන්තු ගත ව්‍යාපෘති අගය රුපියල්</p>	<p>2018 වර්ෂයේ මුළු - 211,448,000.00</p>

දික්ඕවිට ධීවර වරාය

මිරිස්ස ධීවර වරාය

06.

ලංකා

ධීවර

සිංස්ථාව

දැක්ම

පාරිභෝගික ජනයාට හා නිෂ්පාදකයින් හට වාසි සැලසෙන පරිදි මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනයට, වෙළඳාමට හා අලෙවිකරණයට මහ පෙත්වන්නාවූ ප්‍රමුඛතම වාණිජ ආයතනය බවට පත්වීම.

මෙහෙවර

- අපගේ කර්මාන්තය තුළින් රටේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් ජාතික ආර්ථිකයට අනුපමේය දායකත්වයක් සලසන වෙළඳපොළ ප්‍රධානියා බවට පත්වීම.
- මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සැකසීම හා අලෙවිකරණය සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු මං පෙත්වන ආයතනය බවට පත් වීම.
- ධීවර ප්‍රජාවට සිය නිෂ්පාදන සඳහා සාධාරණ මිලක් ගෙවන බවට සහතික වීම.
- පාරිභෝගික හවතුන්ට වටිනාකමට සරිලන ප්‍රමිතිගත මාළු සාධාරණ මිලකට ලබා දීම.
- අපගේ සියළුම කටයුතු හා ක්‍රියාකාරකම් වලදී නිරසර බව අත්කර ගැනීම.

ආයතනික අරමුණු

- 2020 දෙසැම්බර් මස වන විට මාසික මාළු අලෙවි ප්‍රමාණය මෙ.ටො.700 දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- වියදම හා ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව විශ්ලේෂණය කර උපායමාර්ගික ආයෝජන වලට ඉඩ සැලසීම.
- 2018 දෙසැම්බර් මස වන විට අපගේ සියළුම ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම් ලාභදායී තත්වයකට ගෙන ඒම.
- අපගේ පාරිභෝගික අපේක්ෂාවන් ඉක්මවා යන පාරිභෝගික සේවාවක් සපයන මට්ටමකට පැමිණවීම.
- අපගේ ධීවර කර්මාන්තයට සාධාරණ මිලක් අබණ්ඩව ගෙවමින් පාරිභෝගිකයින් හටද සාධාරණ මිලකට ප්‍රමිතිගත මාළු සැපයීම.
- විවෘත වෙළඳපොළ තුළ ස්ථාවර මිලක් පවත්වා ගතහැකි ජාතික ආයතනයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
- ලංකාවේ තෝරාගත් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සඳහා ක්‍රියාශීලී ලෙස අපනයන අවස්ථා උදාකර ගැනීම.

ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ පාලනය වන ලංකා ධීවර සංස්ථාව 1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ 1964 වර්ෂයේදී පිහිටුවන ලද ආයතනයකි. වර්ධනය වෙමින් පවතින මත්ස්‍ය කර්මාන්තයෙහි වෙළඳපොළ තරඟකාරීත්වය පාලනය කරමින් පාරිභෝගික ජනතාවට සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත මෙන්ම සාධාරණ මිල යටතේ මත්ස්‍ය අස්වැන්න අලෙවි කිරීම ධීවරයාට මසුන් මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් සහතික මිලක් ලබා දීමත් අරමුණු වේ.

පසුගිය කාලය තුළ ධීවර නීතිගත සංස්ථාව, සීනෝර් පදනම වැනි ආයතන ස්ථාපිත කිරීම මත ධීවර සංස්ථාව වෙත පැවති ව්‍යවස්ථාපිත අරමුණු එම ආයතන විසින් නතුකර ගත් අතර වර්තමානයේ ධීවර සංස්ථාව පටු ක්ෂේත්‍රයක් තුළ තම මෙහෙයුම් කටයුතු දියත් කරන අතර ඊට අනුකූලව තම දැක්ම මෙහෙවර සහ අරමුණු නිර්මාණය කරගෙන ඇත.

තරඟකාරී ව්‍යාපාරකරණය හා සමාජ සුභසාධන අරමුණු වාණිජ වෙළඳාම තුළ එකිනෙකට පරස්පර සීමාවන් හි කටයුතු කිරීම තුළ ලංකා ධීවර සංස්ථාව තරඟකාරීත්වයෙන් මිදී වඩාත් සමාජ සුභ සාධන අරමුණු ඉටු කිරීමේ අවසන් ප්‍රතිඵලය වූයේ ආයතනය දිගින් දිගටම අලාභ ලබන ව්‍යවසායක් බවට පත් වීමයි.

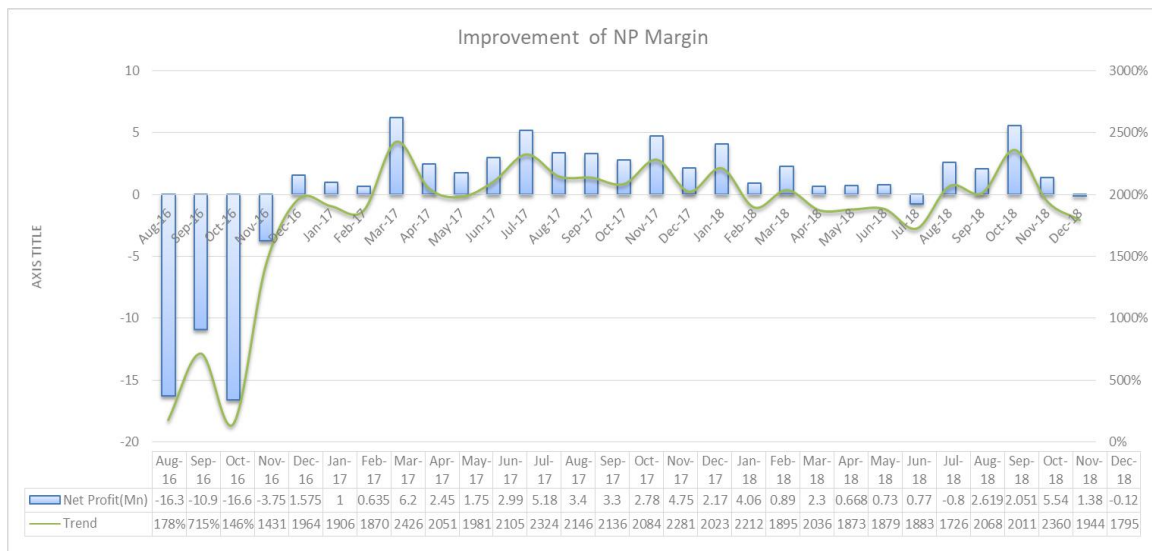
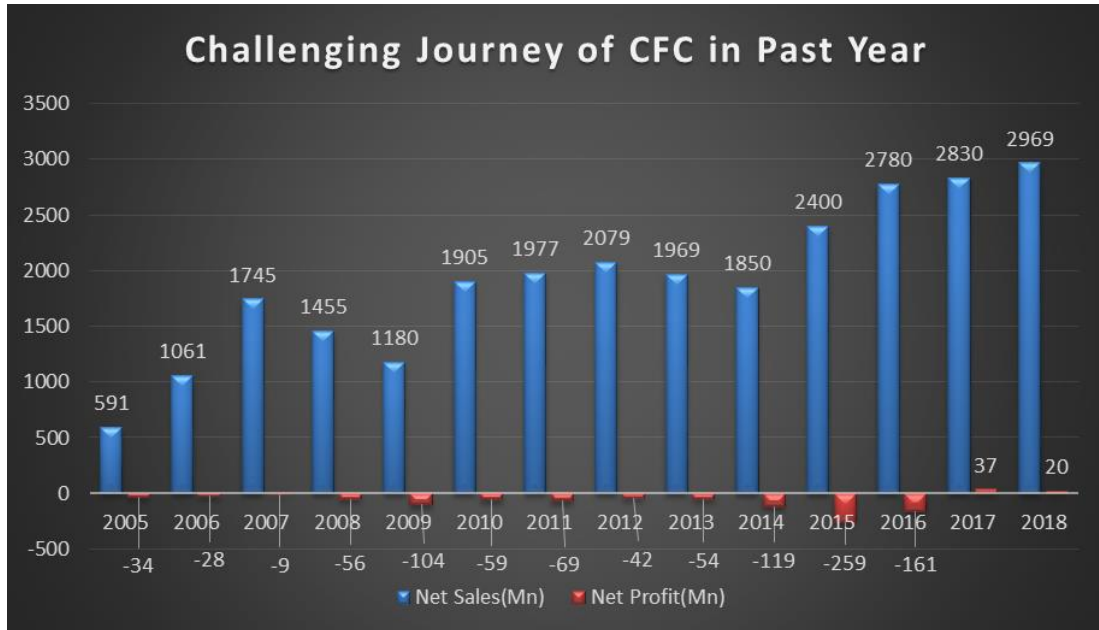
එහි කුටප්‍රාප්තිය ලෙස 2015 වර්ෂයේදී සංස්ථාව දරුණු මූල්‍ය අර්බුදයකට ලක් වූ අතර මහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන මත අත්‍යවශ්‍ය මෙහෙයුම් වියදම් මෙන්ම ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් නිදහස් කිරීමට සිදුවිය. මෙම තත්ත්වය හමුවේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ලංකා ධීවර සංස්ථාව ප්‍රතිසංවිධානය කළ යුතු ව්‍යවසායකයෙක් ලෙස හඳුනාගෙන ඊට අදාළ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ අතර කළමනාකාරණ ස්වේච්ඡා වන්දි ක්‍රමය යටතේ සේවක ප්‍රමාණය අඩු කිරීමත්, කළමනාකරන ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීමත් ඒ අතර විය.

6.1 නව කළමනාකාරීත්වය

- ❖ සංස්ථාවේ පැවති අවිනිශ්චිත බව සලකා 2016 වර්ෂයේදී ස්වේච්ඡා වන්දි ක්‍රම 2ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හා 2016 ජූලි මස දක්වා වැටුප් ගෙවීමට මහාභාණ්ඩාගාරය විසින් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සලසන ලදී. එහෙත් 2016 අගෝස්තු මස සිට මේ දක්වා රු.මි.411 කට වැඩි සේවක වැටුප් මෙන්ම අනෙකුත් ව්‍යවස්ථාපිත හා මෙහෙයුම් වියදම් මහා භාණ්ඩාගාරයේ කිසිදු ප්‍රතිපාදනයකින් තොරව ගෙවීම් සිදු කිරීමට නව කළමනාකාරීත්වයට හැකි විය.

6.2 මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය

- ❖ 2018 වසර ආරම්භයේ සිට ආයතනය තුළ ක්‍රියාවට නංවන ලද තිරසර උපාය මාර්ග හේතුවෙන් වසර පුරාම ලාභය උපරිම කර ගැනීමට හැකි වූ අතර සමුච්චිත ගිණුම්කරණ ශු.ලාභය රු.මි.37 ක් ලෙස වාර්තා විය.සංස්ථාව සතු උණ උපයෝජිත වත්කම් ආයෝජන වත්කම් ලෙස හඳුනාගෙන වෙළඳපොළ තක්සේරු අගයන් යටතේ බදු පදනම මත ලබා දීම තුළ රු.මි.2.8ක පමණ බදු ආදායමක් ලංකා ධීවර සංස්ථාව වෙත අත්පත් කර ගැනීමට හැකි විය.

6.3 නව වෙළඳපොළ අවස්ථා සඳහා ප්‍රවේශ වීම

මනා අධ්‍යයනයකින් පසු ලක් සතොස හා කෝප්සිටි වලට පමණක් සීමාවී තිබුණු අපගේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ධීවර සංස්ථා සන්නාමය යටතේ කාගිල්ස් හා අනෙකුත් සුපිරි වෙළඳසැල් සඳහා ලබා දීමට කටයුතු කල අතර එමගින් වැඩි පාරිභෝගික ආකර්ෂණයක් මෙන්ම අමතර ආදායම් ප්‍රභවයක් ආයතනය වෙත ලබා කර ගැනීම තුළින් නව රැකියා අවස්ථා බිහි කිරීමට හැකි විය.

6.4 නව ව්‍යාවසාය.

මහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන යටතේ මත්ස්‍ය පිරිසැකසුම් ඒකකය මූලික කටයුතු වල වැඩ නිම වෙමින් පවතින අතර එය පුද්ගලික අංශයේ මැදිහත්වීම මත අංග සම්පූර්ණ පිරිසැකසුම් ඒකකයක් ලෙස ආනයනික හා ලාංකීය වෙළඳපොළ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමටත් ඉදිරියේදී උපයෝගී කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ.

2018 වර්ෂය තුළ නව උපාංග සහිත වෙලදසැල් 17ක් දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශ ආවරණය කරමින් ආරම්භ කර ඇති අතර එමගින් වැඩි පාරිභෝගික පිරිසකට සාධාරණ මිලක් යටතේ වෙරළෙන් නෙලා ගන්නා මත්ස්‍ය සම්පත මිලදී ගැනීමේ අවස්ථාවක් උදා වී ඇත.

බෝකුන්දර, පිළියන්දල, කඩුවෙල, වැලිසර, ගිරිඋල්ල, වරකාපොල, රාගම, ගම්පහ, වරාගොඩ, කොටදෙනියාව, අත්තිඩිය, මාවනැල්ල, කුලියාපිටිය, ඇඹිලිපිටිය, තිහගොඩ, මාතර, මහනුවර මෙහා වෙළඳසැල

6.5 නව අලෙවි මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම

නැගෙනහිර පළාත තුළ නැවතත් ධීවරයින් සඳහා සහතික මිලක් ලබා දීමත් දෛනිකව ලැබෙන මත්ස්‍ය අස්වැන්න පාරිභෝගිකයා කරා ගෙන යාමේ අරමුණින් නැගෙනහිර පළාත ආවරණය වන පරිදි පහත පරිදි මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන 2018 වසර තුළ ආරම්භ කරන ලදී.

සහින්දමදූ , කල්මුනේ, මඩකලපුව, ආරුගම්බේ, මුලතිව්,පොතුවිල්,පානම, ලාහුගල (මිරිදිය මත්ස්‍ය අලෙවි මධ්‍යස්ථාන)

වසර	2018	2019	2020	2021	2025
ආදායම (රු.මිලියන)	31.15	38.9	48.67	55.97	64.37
විකුණුම් ප්‍රමාණය (මෙ.ටො)	70	87.5	109	125	144
විකුණුම් පිරිවැය (රු.මිලියන)	23.8	29.75	37.19	42.76	49.18
දළ ලාභය (රු.මිලියන)	7.35	9.18	11.48	13.2	15.2
දළ ලාභ ආන්තිකය	24%	24%	24%	24%	24%
සෘජු හා වක්‍ර පිරිවැය (රු.මිලි)	4.4	5.5	6.9	7.9	9.1
ශුද්ධ ලාභය (රු.මිලි)	2.9	3.6	4.6	5.3	6.1
ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය	9%	9%	9%	9%	9%

07.

සීමාසහිත

සි-නෝර්

පදනම

දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ධීවර යාත්‍රා සහ විනෝද යාත්‍රා නිෂ්පාදනයේ මෙන්ම අනෙකුත් භයිර්ග්‍රහණීය ශ්‍රී ලාංකීය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වල ප්‍රමුඛතාවය වැඩි කර ගැනීම හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගත් යාත්‍රා නිෂ්පාදකයෙකු වෙත පත් වීම.

මෙහෙවර

තරගකාරී මිල ගණන් යටතේ ඉහළ ප්‍රමිතියෙන් යුතු ධීවර යාත්‍රා සහ ධීවර ආම්පන්න සපයන කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී රාජ්‍ය ආයතනයක් ලෙස කටයුතු කිරීම.

අරමුණු

- භයිර්ග්‍රහණීය ශ්‍රී ලාංකීය බෝට්ටු අපනයනයේ පිළිගත් අපනයනකරුවකු වෙත පත් වීම.
- ජාත්‍යන්තරයේ කීර්තීමත් භයිර්ග්‍රහණීය ශ්‍රී ලාංකීය බෝට්ටු නිෂ්පාදකයෙකු වෙත පත් වීම.
- විදේශ රටවල් තුළ භයිර්ග්‍රහණීය ශ්‍රී ලාංකීය බෝට්ටු නිෂ්පාදනයේ ආයෝජනයෙකු වෙත පත් වීම.
- ඉහළ ප්‍රමිතියකින් යුතු ධීවර බෝට්ටු සහ ධීවර ආම්පන්න සැපයීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීමේ වඩාත් ඵලදායී අනුග්‍රහයකු වීම.
- විශිෂ්ඨ පාරිභෝගික සේවා සපයන්නකු වීම.

කාර්යයන් හා සේවාවන්

සීමාසහිත සීනෝර් පදනම විසින් දේශීය කරදිය සහ මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තයට අවශ්‍ය කරන භයිර් ග්ලාස් ධීවර යාත්‍රා, බෝට්ටු, ඔරු, කොල්ලෑ සහ අනෙකුත් භයිර් ග්ලාස් ආශ්‍රිත ධීවර ආම්පන්න නිෂ්පාදනය කර සපයනු ලබයි.

පසු අස්වනු නාස්තිය අවම කිරීම සඳහා සීමාසහිත සීනෝර් පදනම විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අඩි 59.5 ක් දිගැති නවීන තාක්ෂණයෙන් සමන්විත ධීවර බෝට්ටු සහනදායී පදනම මත දේශීය ධීවර ජනතාව වෙත 2017 වර්ෂයේ සිට ලබා දීමට කටයුතු කර ඇති අතර විදේශීය වෙළඳපොලට අවශ්‍ය කරන අඩි 55 ක් දිගැති ඉදිරි කැබිනය සහිත ධීවර යාත්‍රා නිෂ්පාදනය කර සැපයීම සිදු කරයි.

7.1 2018 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘති

පසු අස්වනු නාස්තිය අවම කිරීම සඳහා 50% සහනාධාර ක්‍රමය මත නිෂ්පාදනය කරන ලද අඩි 59.5 ක් දිගින් යුක්ත ධීවර යාත්‍රා දෙකක් ගරු මහින්ද අමරවීර අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දියඹට දියත් කිරීම සහ එම යාත්‍රා දෙකෙහි හිමිකරුවන් හට යාත්‍රාවේ යතුර හාර දීම.

Deep V Bottom Chine Hull ක්‍රමයට අනුව නිෂ්පාදනය කර ඇති මෙම යාත්‍රාවේ **Fish Hold** පරිමාණය **40 Cu.m** ක් ද, ඉන්ධන ධාරිතාවය ලීටර් **14,000** ක් ද, පිරිසිදු ජල ධාරිතාවය ලීටර් **4,500** ක් ද, යාත්‍රාවේ වේගය පැයට නොව 10 ක් පමණ වේ. තවද යාත්‍රාවේ එකවර මිනිසුන් 8 දෙනෙකුට ගමන් කල හැකි අතර එකවර මාළු ටොන් 20 ක් 25 ක් අතර ප්‍රමාණයක් ගොඩබිමට රැගෙන ආ හැකිය.

පසු අස්වනු නාස්තිය අවම කිරීම සඳහා 50% සහනාධාර ක්‍රමය මත නිෂ්පාදනය කරන ලද අඩි 59.5 ක් දිගින් යුක්ත තුන්වන ධීවර යාත්‍රාව.

මොරිෂස් රාජ්‍යයේ ගැනුම්කරුවෙකු සඳහා නිෂ්පාදනය කරන ලද අඩි 55 ක් දිගැති බහුදින ධීවර යාත්‍රාව.

7.2 2019 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති

2019 වර්ෂය තුළදී සංචාරක කර්මාන්තය තුළ ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති අඩි 55 ක් දිගැති තල්මසුන් නැරඹීමේ යාත්‍රා නිෂ්පාදනයට සහ පසුඅස්වනු නාස්තිය අවම කිරීමට නිෂ්පාදනය කරන ලද සියලු නවීන අංගෝපාංග වලින් සමන්විත බෝට්ටු දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ තුළ ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා කටයුතු සැලසුම් කර ඇත.

08.
ධීවර වරාය
නැංගුරම්පොල
හා
තොටුපොල
ඉදිකිරීමේ
ව්‍යාපෘතිය

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර

- ✚ ධීවර වරායන් සංවර්ධන කිරීම
- ✚ නව ධීවර වරායන් ඉදිකිරීම
- ✚ නැංගුරම්පොලවල් සංවර්ධනය කිරීම
- ✚ තොටුපොලවල් සංවර්ධනය කිරීම
- ✚ වරාය ආශ්‍රිත යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම
- ✚ බෝට්ටු යාත්‍රාංගන ඉදිකිරීම
- ✚ කළපු සංවර්ධන කටයුතු

ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ව්‍යාපෘති

- ✚ ව්‍යාපෘති ආරම්භය- 2014.07.14
- ✚ ව්‍යාපෘතියේ මූලික වටිනාකම- රු.මි. 1280.79

8.1.1 කලමැටිය ධීවර වරාය ඉදිකිරීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් පහත දැක්වෙන අයිතමයන් ඉදිකිරීම සිදු කරයි.

- ✚ දියකඩනය ඉදිකිරීම (මීටර 310)
- ✚ බාදන වාරකය (Groyne) ඉදිකිරීම (මීටර 55)
- ✚ වේදිකාව ඉදිකිරීම (මීටර 80)
- ✚ වෙරළ පහසුකම් (Shore facilities)

මත්ස්‍ය වෙන්දේසි ශාලාව,දැල් සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන දෙකක්, ආපනශාලා,සනීපාරක්ෂක පහසුකම්, වෙන්දේසි ශාලාව, සාප්පු ගොඩනැගිල්ල, කාර්ය මණ්ඩල නේවාසිකාගාරය, ධීවර පරීක්ෂක හා වෙරළ ආරක්ෂක බලකාය සඳහා කාර්යාල, නවාතැන් පහසුකම් සහ වතුර ටැංකිය ඉදිකිරීමට නියමිතය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2018.12.31 වන දිනට භෞතික ප්‍රගතිය 97% වන අතර, මූල්‍යමය ප්‍රගතිය 89% වේ.

8.1.2 වෙල්ලමන්කර ධීවර වරාය ඉදිකිරීම

- 🚧 ව්‍යාපෘති ආරම්භය- 2018.06.25
- 🚧 ව්‍යාපෘතියේ මූලික වටිනාකම- රු.මි. 2355

මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් පහත දැක්වෙන අයිතමයන් ඉදිකිරීම සිදු කරයි.

- 🚧 දියකඩනය ඉදිකිරීම (මිටර 567)
- 🚧 බාදන වාරකය (Groyne) ඉදිකිරීම (මිටර 125)
- 🚧 වේදිකාව ඉදිකිරීම (මිටර 350)
- 🚧 වෙරළ පහසුකම් (Shore facilities)

මත්ස්‍ය වෙන්දේසි ශාලාව,දැල් සැකසුම් මධ්‍යස්ථානය, ආපනශාලා,සනීපාරක්ෂක පහසුකම්, වෙන්දේසි ශාලාව, සාප්පු ගොඩනැගිල්ල, කාර්ය මණ්ඩල නේවාසිකාගාරය, ධීවර පරීක්ෂක හා වෙරළාරක්ෂක බලකාය සඳහා කාර්යාල, නවාතැන් පහසුකම් සහ වතුර ටැංකි ඉදිකිරීමට නියමිතය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2018.12.31 වන දිනට භෞතික ප්‍රගතිය 10% වන අතර, මූල්‍යමය ප්‍රගතිය 10% වේ.

8.1.3. මයිලිඩ්ඩි ධීවර වරාය ඉදිකිරීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය අදියර 2ක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.ව්‍යාපෘතියේ අදියර 02 සඳහා මුළු මුදල රු.මි. 395කි.

- 🚧 ව්‍යාපෘති ආරම්භය- 2018.06.25

අදියර I යටතේ බේසම ගැඹුරු කිරීම, වරාය වේදිකාව මීටර් 30 සිට මීටර් 80 දක්වා දික් කිරීම, යාත්‍රා සඳහා ඉන්ධන පහසුකම් ලබා දීම,දැල් සැකසුම් ශාලාවක් ඉදිකිරීම, , ප්‍රජා ශාලාව සනීපාරක්ෂක

පහසුකම්, සංනිවේදන මධ්‍යස්ථානය, නවාතැන් පහසුකම් සහ ජල පහසුකම් (ස්ථම්භ හා භූගත ජල ටැංකිය) ඉදිකිරීමට නියමිතය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2018.12.31 වන දිනට භෞතික ප්‍රගතිය 20% වන අතර, මූල්‍යමය ප්‍රගතිය 19% වේ.

අදියර II යටතේ මත්ස්‍ය වෙන්දේසි ශාලාවක්, පවතින දියකඩනය මීටර් 50ක කොටසක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, වරාය බේසමේ ඉතිරි කොටස ගැඹුරු කිරීම, පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල, කළමනාකරුවන්ගේ නේවාසිකාරය, සේවක නේවාසිකාගාරය, බෝට්ටු එන්ජින් රඳවා ගැනීමේ පහසුකම් සහිත ගොඩනැගිල්ල, කිරුම් පාලක මධ්‍යස්ථානය, අභ්‍යන්තර භූමි අලංකරණය, සුයී බල ශක්තිය, අප ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානයක් හා ආපන ශාලාවක් ඉදිකිරීමට නියමිතය.

8.1.4. මීගමු කලපුව සංවර්ධනය කිරීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය අදියර 3ක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. ව්‍යාපෘතියේ අදියර 03 සඳහා මුළු මුදල රු.මි. 1000 කි.එනම්

1. ලෙල්ලම ප්‍රදේශයේ කලපු සංවර්ධනය
2. උසාවි සංකීර්ණය අසල ප්‍රදේශයේ කලපුව සංවර්ධනය කිරීම
3. රැජින මාර්ගය ප්‍රදේශයේ කලපු සංවර්ධනය

එහිදී, ලෙල්ලම වැඩබිමෙහි අදියර I පැකේජ I යටතේ බේසම හැරීම 2016.05.14 වන දින වැඩ ආරම්භ කරන ලද අතර, 2017.02.14 වන දින ව්‍යාපෘතිය අවසන් කරන ලදී.

පැකේජ II යටතේ අධිකරණය අසල කලපුව හැරීම 2017.08.01 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර, දැනට ව්‍යාපෘතියේ භෞතික ප්‍රගතිය 90 %ක් ලඟා කර ගෙන ඇත.

පැකේජ III යටතේ රැජින පාර අසල කලපුව හැරීම 2018.07.20 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර, මේ වන විට කලපුවේ භෞතික ප්‍රගතිය 10% ක් වේ.

8.1.5. ගාල්ල ධීවර වරායේ ජැටිය ඉදිකිරීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ධීවර වරායේ මීටර 10 ක් පළල මීටර 58 ක් දිග ජැටිය ඉදිකරනු ලබයි. 2016.11.13 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර, දැනට මෙම ව්‍යාපෘතියේ භෞතික ප්‍රගතිය 60%ක් වේ. මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික වටිනාකම රු.මි. 97.56 කි.

8.2 ශ්‍රී ලංකා රජය හා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍ය ආයතනවලින් උතුරු පළාතේ සිදුවන ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධන කටයුතු

ඇස්තමේන්තුගත මුදල රු. මිලියන 32,000

8.2.1 යාපනය දිස්ත්‍රික්කය

- ✚ ජේදුරු තුඩුව ධීවර වරාය
- ✚ මන්ඩනිච්චි නැංගුරම්පල
- ✚ ආරක්ෂිත ධීවර තොටුපල
 1. මුනෙයි
 2. තලාතුරෙයි
 3. ආතිකෝවිලාඩ්

- ✚ ධීවර තොටුපල
 1. සාම්පොලාඩ්
 2. චුල්ලිපුරම් වෙස්ට්
 3. අරලිතුරෙයි
 4. තුරෙයිසූර්
 5. පුන්කුඩනිච්චි

ජේදුරුතුඩුව ධීවර වරාය

- ✚ මෙම වරාය නවීන ධීවර පහසුකම් වලින් සමන්විතය
- ✚ වරාය බේසම - හෙක්ටයාර 18.6
- ✚ වරාය ගොඩබිම් සීමාව - හෙක්ටයාර 6.1
- ✚ වරාය වේදිකා දෙකකින් සමන්විතය
 - පලමු වරාය වේදිකාව මීටර් 201
 - දෙවන වරාය වේදිකාව මීටර් 473
- ✚ දැල් සැකසුම් ශාලාව ඉදිකිරීම
- ✚ මත්ස්‍ය වෙන්දේසි ශාලාව ඉදිකිරීම

- ✚ ශීතාගාර පහසුකම් සැපයීම
- ✚ සංනිවේදන මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපිත කිරීම
- ✚ වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම
- ✚ ජල/විදුලි පහසුකම් සැපයීම
- ✚ ආපන ශාලාව ඉදිකිරීම
- ✚ අපද්‍රව්‍ය පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපිත කිරීම
- ✚ ඉන්ධන පහසුකම් සැපයීම
- ✚ විදුලි ජනක යන්ත්‍ර සැපයීම
- ✚ නේවාසික පහසුකම්
- ✚ සේවා ජැටි දෙකකි
 - පලමු ජැටිය මීටර් 200
 - දෙවන ජැටිය මීටර් 105

8.2.2 මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය

- ✚ ජේසාලේ ධීවර වරාය
- ✚ ධීවර නොටුපල
 - සිරිතෝප්පු
 - මීනරජපාඩු
 - වන්කලෙයි
 - අරිප්පු
 - කොන්ඩච්චිකුඩා

ජේසාලේ ධීවර වරාය

- ✚ වරාය බේසම - හෙක්ටයාර 10
- ✚ වරාය ගොඩබිම් සීමාව - හෙක්ටයාර 7
- ✚ වරාය වේදිකාවේ දිග මීටර් 430
- ✚ ජැටිය මීටර් 130

8.2.3 මූලිකව දිස්ත්‍රික්කය

- ✚ ධීවර නොටුපල
 - ඉරනපලෙයි
 - කල්ලප්පාඩු උතුර
 - කල්ලප්පාඩු දකුණ
 - තීතකරෙයි
 - සිලාවතෙයි
 - කෝකිලායි

8.2.4 කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කය

- ✚ ධීවර නොටුපල
 - පල්ලිකුඩා
 - වලෙයි පාඩු
 - නාවිකුඩා

ජල ජීවී වගා සංවර්ධනය සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ ආධාර තුළින් උතුරු පළාතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත වූ තවත් ව්‍යාපෘති

- යාපනය දිස්ත්‍රික්කය
 - වුල්ලිපුරම් - මුහුදු පැලෑටි පටක රෝපණ මධ්‍යස්ථානය
- මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය
 - සවුන්බාර් - ජල ජීවී වගා සංවර්ධන පුහුණු මධ්‍යස්ථානය
 - කොන්ඩච්චිකුඩා - මඩ කකුළුවන් බෝකිරීමේ මධ්‍යස්ථානය
- මූලිකව දිස්ත්‍රික්කය
 - වලයාන්මඩම් - මුහුදු කුඩුල්ලන් බෝ කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය

තවද උතුරු පළාතේ ග්‍රාමසේවා වසම් 141ක් මූලික කර ගනිමින් ජීවනෝපාය සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිතය.

යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ ගුරුනගර් ස්ථානයේ තවත් අංග සම්පූර්ණ ධීවර වරායක් ඉදිකිරීමට යෝජිතව ඇති අතර එම වරායේ සවිස්තරාත්මක සැලැස්ම මේ වන විට සකස් කර ඇත.

8.3. 2018 වර්ෂය තුළදී වැඩ අවසන් කළ ව්‍යාපෘති

8.3.1. හලාවත ධීවර වරාය ඉදිකිරීම

මෙම ධීවර වරාය සංවර්ධනය කිරීම අදියර 02 යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර, ව්‍යාපෘතියේ අදියර 02ක සඳහා මුළු මුදල රු.මි. 101.7කි. මෙම ව්‍යාපෘතියේ අදියර I යටතේ 2017.01.04 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර, 2018.10.10 වන දින වැඩ අවසන් කරන ලදී. මෙමගින් දෙමහල් මත්ස්‍ය වෙන්දේසි ශාලාවක් හා ආරක්ෂක අංශය සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකරනු ලබයි.

8.2.2 මිරිස්ස ධීවර වරාය සංවර්ධනය කිරීම

මෙම ධීවර වරාය සංවර්ධනය කිරීම ව්‍යාපෘතියේ අදියර 02 ක් යටතේ සිදුකරයි. ව්‍යාපෘතියේ අදියර 02 සඳහා මුළු මුදල රු.මි. 350කි. මෙම ව්‍යාපෘතියේ අදියර 01 යටතේ උප ව්‍යාපෘති 2 ක්‍රියාත්මක වේ.

- 🚧 මිරිස්ස ධීවර වරායේ ජැටිය ඉදිකිරීම
 - ව්‍යාපෘති ආරම්භය- 2016.10.26
 - ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීම - 2017. 11.05

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් මීටර 10 පළල මීටර 82ක් දිග ජැටිය ඉදිකරනු ලබයි. ව්‍යාපෘතියේ වැඩ අවසන් කර ඇත.

🚧 මිරිස්ස ධීවර වරායේ දැල් සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් හා වේදිකා බැම්ම ඉදිකිරීම

- ව්‍යාපෘති ආරම්භය- 2017.01.09
- ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීම - 2017.10.08

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් මීටර 50ක් දිග වේදිකාවක් හා දැල් සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකරනු ලබයි. මෙහි දැනට භෞතික ප්‍රගතිය 100%ක් වේ.

8.3.3 කරෙයිනගර් බෝට්ටු යාත්‍රාංගනය ඉදිකිරීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2016.10.12 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර, ව්‍යාපෘති මුදල රු.මි. 283කි.මෙම ව්‍යාපෘතියේ වැඩ අවසන් කරන ලදී.

8.3.4. පැරැලිය නැංගුරම්පල ඉදිකිරීම

- ව්‍යාපෘති ආරම්භය- 2016.10.24
- ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීම - 2018.06.30
- ව්‍යාපෘතියේ මූලික වටිනාකම- රු.මි. 282/=

මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් මීටර310ක් දිග දියකඩයක් හා මීටර 50ක් දිග බාදන වාරකයක් ඉදිකිරීමට නියමිතය. මේ වන විට මෙම නැංගුරම්පල ඉදිකර අවසන් අතර එය වරාය නීතිගත සංස්ථාව වෙත භාරදී ඇත.

8.4 ඉදිරි වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතිය	ව්‍යාපෘති මුදල (රු.මි.)	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාලය	
			සිට	දක්වා
01	සුදුවැල්ල ධීවර වරාය වැඩි දියුණු කිරීම	318	2019	2020
02	දොඩංදුව ධීවර වරාය වැඩි දියුණු කිරීම	729	2019	2021
03	හම්බන්තොට ධීවර වරාය සංවර්ධනය කිරීම	396	2019	2020
04	බලපිටිය ධීවර වරාය ඉදිකිරීම	1200	2019	2022
05	දෙහිවල ධීවර වරාය ඉදිකිරීම	310	2019	2020
06	රැකව ධීවර වරාය ඉදිකිරීම	317	2019	2020
07	මාවැල්ල ධීවර වරාය ඉදිකිරීම	386	2019	2020
08	වැලිපටන්විල නැංගුරම්පල ඉදිකිරීම	198	2019	2020
09	අම්බලන්ගොඩ ධීවර වරාය වැඩි දියුණු කිරීම	400	2020	2021
10	හික්කඩුව ධීවර වරාය වැඩි දියුණු කිරීම	500	2020	2021
11	මයිලඩිව් ධීවර වරාය සංවර්ධනය කිරීම අදියර II	245	2020	2021

